דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסד ועורך ראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „למרחב"

יום חמישי, כ"ו בכסלו תשמ"ח, 17 בדצמבר 1987 ● גליון 19299
היום 12 עמודים ● המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

היום בדבר
● תקציב: השולי והעיקר / טדי פרויס
● חולשת המעשה, כוח המלים / יצחק רועה
● מחתרות טרור במצרים / דן אבידן
● ליגאצ'וב נושף בעורף גורבאצ'וב / שלמה שפיר
● בלדה לעזוב קיבוץ / חיים ביאור
● בורסה וכלכלה; עכשיו; כל הארץ; ספורט; בידור

מזג האויר

עננים בגובה רב ובינוני יכסו חלקית את השמים. תורגש ירידה במעלות החום.
המעלות החזויות: ירושלים: 10–17, רמת־הגולן: 9–15, צפת: 9–13, חיפה: 11–20, טבריה: 12–21, נצרת: 9–16, עפולה: 8–20, שומרון: 9–17, תל־אביב: 11–20, לוד: 8–20, ידיחו: 10–22, עזה: 11–20, באר־שבע: 8–20, אילת: 11 – 25.

הפוגה יחסית בשטחים ● לקחים הופקו ביחידה של מג"ב בבלאטה

מאת רני רהב־מיטיה, מלי זליגר, דני צדקוני, יורם לוי, נתן רועי, מרהמר הלילה ויוסי ליבוביץ, סופרי „דבר".

במסגרת הפקת לקחים מן הימים האחרונים בוצעו שינויים ביחידת מג"ב בבלאטה. צה"ל עושה מאמצים להרגעת הרוחות בשטחים לאחר שאתמול הסתמנה הפוגה בתקריות. חייל צה"ל נדקר ברפיח והוא אושפז במצב קל עד בינוני. בעזה נפצעו 11 איש, שלושה מהם מירי כוחות הבטחון.

גורמים צבאים בכירים מסרו שערבים ישראלים השתתפו בהפרת הסדר ביו"ש

(המשך בעמ' 2)

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

שרים בממשלה מותחים ביקורת על דרך תיפקודו של צה"ל בשטחים. השרים שהסכימו לשוחח עם „דבר" רק בתנאי ששמם לא יחשף אמרו כי היערכות כחות

(המשך בעמ' 2)

ימים קשים בשטחים

תושבי מזרח־ירושלים חוסמים את הכביש להר הזיתים, אתמול (צילום: רחמים ישראלי)

ארה"ב מבטיחה לממן 80% מפיתוח מערכות נגד טילים

המשמעות: העברת 160 מיליון דולאר לפחות בשנים הקרובות ● קארלוצ'י לרבין: ייתכן אף סיוע גדול יותר

מאת אמנון דנקנר סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – שר ההגנה האמריקאי פראנק קארלוצ'י הודיע אתמול באופן אישי לשר הבטחון יצחק רבין כי הממשל החליט לממן 80 אחוז מהוצאות הפיתוח והניסויים של טילים נגד טילים מסוג "חץ" ("ארו") ומערכות אחרות מפיתוח ישראלי. כך מסרו אתמול מקורות ישראליים.

מקורות אחרים מסרו כי קארלוצ'י הודיע על השתתפות של "לפחות" 80 אחוז, והמשאירה פתח תקוה להשתתפות אמריקאית גדולה יותר. הם אמרו כי קארלוצ'י הסביר לרבין כי מכיוון שקיצוץ באחרונה 30 מיליארד דולאר מתקציב הבטחון של ארה"ב, חייב גרזן הקיצוצים ליפול גם על ההשתתפות האמריקאית בפרוייקט הזה, ולפיכך אין ארה"ב יכולה להתחייב בשלב זה על מימון של 90 אחוז.

מאוחר יותר מסרו מקורות ישראליים כי הושג אף גדול יותר, משום שהוסכם כי החלק הישראלי במימון הפרויקט יוכל להיעשות על־ידי שימוש בכספי הסיוע האמריקאי בדולרים או בשקלים. פירוש ההחלטה הוא מימון אמריקאי לפרוייקט בגובה של לפחות 160 מיליון דולר בשנים הקרובות. זאת על בסיס ההערכה כי עלות הפרוייקט תהיה 200 מיליון דולר, אולם יש הערכות נוספות הקובעות כי עלותו תהיה בסביבות 280 מיליון דולאר.

מקור ישראלי אמר אתמול כי "פירוש ההחלטה 'הבעת אמון אמריקאית בטכנולוגיה הישראלית ובתעשיית הנשק של ישראל".

ישראל לחצה בחודשים האחרונים על השתתפות אמריקאית של 90 אחוז, אולם מקורות ישראליים אמרו אתמול כי גם ההחלטה על 80 האחוז היא הישג לישראל, משום שהעמדה האמריקאית המקורית הייתה של השתתפות בגובה 50 אחוז בלבד.

לגבי הבקשה הישראלית להקצבה מיוחדת לטיל האוויר קרקע "פופאי" מתוצרת ישראל, נמשך אתמול המו"מ בקונגרס. ועדת השירותים המזויינים של בית הנבחרים החליטה החלטה הטובה לישראל בעניין זה, אולם הוועדה המקבילה בסינאט החליטה החלטה כללית, העשויה לאפשר למשרד ההגנה לחמוק מהעניין. אתמול נועדו נציגים של שתי הוועדות וגורמים ישראליים קיוו כי נציגי הסינאט ייאמצו את לשון ההחלטה של בית הנבחרים.

בנושא מחיר האף 16 עדיין לא הסתיימו הדיונים, לא אלה עם הממשל בהקשר לבקשת ישראל למחיקת עלות הפיתוח ממחיר המטוס, ולא אלה שמנהלת ישראל עם "ג'נרל דיינמיקס" יצרנית המטוס.

שר הבטחון אמר אתמול בהרצאה במכון "ברוקינגס" בוואשינגטון כי יש לו "מצפון נקי" לגבי הפעולות של כוחות הבטחון הישראלים לדיכוי המהומות בשטחים. בתשובה לשאלה אמר כי אין להשוות בין המצב שם לבין המצב בדרום אפריקה משום ש"בארץ ישראל יש רב יהודי בעוד בדרום אפריקה רוב שחור". בשעת ההרצאה ולפניה ניצבו בפתח המכון כ־30 פלשתינים שהפגינו נגד רבין ונגד מדיניות ישראל בשטחים וקראו קריאות רמות שהדהדו לאולם בו נישאה ההרצאה. רבין אמר כי הפגנה מסוג זו הנערכת בחוץ לא אלימות מותרת בשטחים. הוא הדגיש את רצון ממשלת ישראל לגרש את מובארק עווד.

אתמול בצהריים החל רבין סיור ביחידות צבא ארה"ב בביקור באקדמיה הצבאית בווסט פוינט, שם הניח זר על קבר של הקולונל דוד מרקוס.

„לקחנו בחשבון אפשרות של שינויים"

האוצר חוזר בו מדרישתו לשכר לימוד מדורג בתיכון

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

לנוכח ההתנגדות שבה התקבלה הצעת התקציב בממשלה מתגבשת במשרד האוצר הצעה להכניס שינויים בתכנית המקורית ולבטל את הכוונה להנהיג שכר לימוד מדורג בבתי־הספר התיכוניים.

בתמורה לוויתור האוצר בסעיף זה, שנועד לחסוך 60 מיליון ש"ח, אמור משרד החינוך להסיר את התנגדותו לביטול חוק גני הילדים ולמתן את דרישתו לתוספת תקציבית בגין הגידול הטבעי במספר התלמידים. בנוסף לכך יעביר משרד החינוך מתקציבו סכומי כסף נוספים לחינוך במגזר הערבי. שינוי נוסף שיוכנס בתקציב יהיה הגדלת הסכומים שיוקצבו בשנה הבאה לסלילת כבישים ולמערכת בתי המשפט.

מספר חברים בוועדת הכספים הבהירו אתמול כי במסגרת הדיונים על תקציב השנה הבאה הם מתכוונים לדרוש מהאוצר להכניס שינויים ברפורמה במסים שבוצעה בתחילת השנה. את השינויים יידרש האוצר לבצע ללא כל קשר ליישום המלצות ועדת ששינסקי.

גורמים בכירים באוצר טענו אתמול כי האפשרות להכנסת שינויים בהצעת התקציב נלקחה בחשבון מראש. לשם כך, מציינים אותם גורמים, הכין האוצר רשימת קיצוצים אפשריים במשרדי הממשלה בהיקף של 390 מיליון ש"ח – ב־60 מיליון ש"ח יותר מהנדרש.

שוטר משמר הגבול בכניסה לחצר ביתו של שרון (צילום: אפי שריר) ראה עמ' 2 ו־3

„הספקתי לתת לו מכה ולירות בו" – סיפר משה צפל שנדקר ברפיח

מאת אמיר רוזנבלית, סופר „דבר"

„כבר הרבה פעמים הייתי בסיורים רגליים, אבל זוהי הפעם הראשונה שאני נתקל פנים אל פנים עם מחבל". כך סיפר אתמול החייל משה צפל, בן 19, שנדקר אתמול אחרי הצהריים על ידי תושב רפיח, במהלך התפרעויות שהיו אתמול במקום.

צפל, תושב רמת השרון, נדקר במהלך סיור רגלי בצווארו ובגבו והועבר באמצעות מסוק לטיפול רפואי בבית החולים „סורוקה" בבאר שבע. מצבו מוגדר קל עד בינוני.

כשהוא חיוור ועדיין אינו מסוגל להזיז את צווארו תיאר אתמול צפל את רגע ההיתקלות עם תוקפו. „זה היה סמוך לשעה 14.30. היינו בסיור רגלי ברפיח, באיזור שבו התרחשו מהומות והפרות סדר. צעיר כבן 20 עבר את הטור העורפי שלנו. הסתכלתי בו בחשדנות, כמו בכל ערבי אחר במקום, אבל לא שמתי לב למשהו יוצא דופן בהתנהגותו או במראהו. לפתע הוא עשה סיבוב פרסה, שלף סכין רחבה, ככל הנראה סכין מטבח, ודקר אותי שלוש דקירות בגב ובצוואר, תוך שהוא מקלל צועק משהו כמו 'איטבח אל יהוד'. אני, שהייתי האחרון בטור הסיור, הספקתי לתת לו מכה עם קת הרובה בפרצוף ולירות בו. אחר כך נפלתי ופונתי מהמקום על־ידי הצוות הרפואי בשטח הוטסתי ל„סורוקה". אני בטוח שהוא נפגע מהירי שלי. לא הספקתי לראות מה קרה, אבל סיפרו לי שהחיילים לכדו אותו".

חיילי הסיור ירו בתוקף ובשני תושבים מקומיים שככל הנראה סייעו בידו, ופגעו בהם. נמסר כי אחד מהם נפצע באורח בינוני השניים האחרים באורח קל. חיילי הסיור שהיו מעורבים בהיתקלות עם התוקף אינם משרתים ברצועת עזה, אלא הובאו למקום על מנת להתגבר את הכוחות הפועלים בשטח להרגעת הרוחות באיזור.

משה צפל בביה"ח (צילום: „ברק")

גרושת החשוד העיקרי ברצח חנוך דנמן – כנראה המתכננת

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

גרושתו של החשוד העיקרי ברצח החייל מטיב דנמן ז"ל, ראויה חינאוי (36) מחיפה, אמא לשבעה ילדים, חשודה בתכנון ובהכנה של הרצח – כך נימק אתמול בבית המשפט השלום בעכו, ראש צוות החקירה המיוחד פקד יהודה כהן, את בקשת המשטרה להאריך את מעצר החשודה.

פקד כהן סיפר, כי האשה נעצרה לראשונה למשך 8 ימים ושוחררה, אולם לאחר חקירה וגביית עדויות נוספות, התברר כי היא מעורבת בפרשה יותר שסברו בתחילה.

(המשך בעמ' 2)

שני החשודים, אתמול (צילומים: אורי נבו)

שרון: מגוריי ברובע המוסלמי יגבירו את הבטחון בעיר העתיקה

מאת אבי שוברט

השר אריאל שרון אמר אמש ב„מוקד", כי מגוריו ברובע המוסלמי נבעו מן ההידרדרות במצב הבטחון בעיר העתיקה והביע את בטחונו, כי צעדו יביא להגברת הבטחון ליהודים, שיבואו להתגורר ברובע המוסלמי בעקבותיו.

שרון, שרואיין אמש בתוכנית „מוקד" בטלוויזיה, ציין כי

(המשך בעמ' 2)

המאזוט הוזל ב־15.8%

(ע). – מחיר המאזוט לתעשיה ולהשמל הוזל הלילה בחצות ב־15.8 אחוז, ומחיר הנפטא לתעשיה הפטרוכימית הוזל ב־4 אחוזים. על כך החליטו שר האנרגיה והתשתית, משה שחל ושר האוצר משה נסים.

מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתית ד"ר נתן אורד אמר, כי הוזלת מחיר המאזוט היא במסגרת מדיניות משרד האנרגיה והתשתית של התאמת מחיר המוצר לעלותו, תוך השוואת מחירו בארץ לזה הנהוג באירופה. ההוזלה תסייע לתעשיה הישראלית להתמודד על השווקים בחו"ל.

כלכלני משרד האנרגיה מעריכים, כי להוזלת המאזוט תהיה השפעה עקיפה על המדד שתתבטא בירידה בשיעור של כשתי עשיריות האחוז.

הוזלת המאזוט לחברת החשמל מנעה התייקרות שנתבקשה במחיר החשמל לצרכן.

המעקלים באו לנהלל עם שוטרים, נחסמו בצמיגים וכובדו בקפה

בתום יום של מתיחות הושגה פשרה בין נציגי „כלל" לבין הנהלת נהלל: היום תגובש טיוטת הסכם

מאת: יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

שכירים של חברה קבלנית לבצוע עיקולים, באו אתמול לנהלל, כשהם מצוידים בצווי עיקול שהוציא בית המשפט בבתים לטובת חברת „כלל", בלווי שוטרים, כדי לגבות חוב בסך מיליון שבע מאות אלף ש"ח, שחייב לה ארגון מושבי הצפון, ערים שחייב לו מושב נהלל ועשרים מושבים נוספים. המעקלים הודיעו, מיד עם בואם, שהפעם אין הכוונה רק לרשום רכוש לקראת עיקול, (כפי שרצו המעקלים לעשות בבית שערים) אלא לעקל רכוש האגודה ולהעמיס על משאיות". המעקלים התיצבו בשעה תשע וחצי בבוקר במזכירות נהלל, הציגו את צווי העיקול. התכוונו לגשת לבצע את העיקולים לאלתר. מרכז נהלל, עופר אבי"ן, הזעיק אליו בדחיפות את חברי ההנהלה, כדי „לטכס עצה" להניע פשרה, עם חברת „כלל" שתאפשר את דחית „רוע הגזרה".

המו"מ הטלפוני, אליו הצטרפו במהלך היום עורכי הדין של הצדדים, נמשך בצורה סירוגית, בעוה רבה, כשהמעקלים מקבלים מדי פעם „ארכה" משולחיהם בשעה אחר הצהריים, משלא הגיעו לפשרה החל המתח בנהלל עולה, והברים, בהסכמתם השקטה של חברי ההנהלה, החלו חוסמים, בכבוניות, מלגזות ומדרכות והטרקטורים את הכניסה הראשית ואף כניסות אחרות למושב.

תוך כדי המו"מ, פשטה בנהלל שמועה שהמעקלים הזעיקו תגבורת משטרתית, והם מתכוונים להתחיל במלאכת העיקול. אל המחסומים החלו לנהור וותיקי נהלל וצעירים רבים, ה„ הגבורות " ממושבי הסביבה, קודמת, פרשת העיקולים בבית שערים הסכנה בערים

(המשך בעמ' 2)

תקריות אש בין מחבלים לצד"ל בגזרה המזרחית

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

בדרום לבנון נמשכו גם אתמול תקריות אש בין מחבלים לבין חיילי צד"ל. חייל צד"ל נפצע קל בהתפוצצות מטען צד ליד נבמייס בגזרה המזרחית.

שעה קלה לאחר התקרית נפתחה אש לעבר כוחות תגבורת וחילוץ של צד"ל שהגיעו לשטח. בין השאר השתמשו המחבלים במרגמות ובאש מנשק קל. לא היו נפגעים בתקרית זו לחיילי צד"ל, שהשיבו אש לעבר מקורות הירי. כוחות צד"ל פתחו בסריקות בניסיון לאתר את מניחי מטען הצד. החייל הפצוע הועבר לבית החולים במרג' עיון.

אתמול נודע כי בשעות אחר הצהריים והערב של יום ג' היתה תחושה של „ערב מלחמה" בדרום לבנון בעיקר בקרב יחידות האו"ם המוצבות באיזור בעקבות פעולת צה"ל מצפון לרצועת הבטחון. מתברר כי כתבי סוכנויות ידיעות בצור, בצידון ובדרום לבנון דיווחו כי צה"ל פלש בכוחות גדולים לדרום לבנון.

התקדמות בשיחות באוסלו על גורל המים הכבדים

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של „דבר"

התקדמות הושגה בשיחות בין ישראל לנורווגיה על גורל המים הכבדים. משלחת ישראל לדיונים שהיו השבוע באוסלו דיווחה כי הושלם עקב כך להמשיך בראשית 88 בשיחות בין שתי המדינות.

נורווגיה דורשת מישראל לקבל הסברים מפורטים על השימוש שעשתה ב־30 טונות של מים כבדים שרכשה ממנה לפני 30 שנה.

„מדינות ערב עלולות להפתיע את ישראל ביוזמה מלחמתית"

מאת דן אבידן סופר „דבר" לענייני ערבים

מדינות ערב עלולות להפתיע את ישראל ביוזמה מלחמתית אף־על־פי שאמצעי ההתרעה המודיעיניים השתפרו בשנים האחרונות – אמר אתמול קצין חיל המודיעין לשעבר אל"מ (מיל.) שלמה מרום בהרצאה במרכז דיין באוניברסיטת תל־אביב.

הרצאתו נסבה על הנסיבות שהביאו בראשית 1960 לכניסת רוב הצבא המצרי לסיני בצורה חשאית – אירוע הידוע בשם „פרשת רותם". אל"מ מרום אמר בהרצאתו שנאצר החדיר את צבא מצרים לסיני ב־1960 ואחר כך ב־1967 כדי לקצור הישגים למדיניותו בזירה הערבית וכדי להרתיע את ישראל מלתקוף את סוריה.

צפוי סוף שבוע גשום

מאת אריה אורד, סופר „דבר"

גם סוף השבוע הזה יהיה גשום, כך הודיע אמש החזאי התורן אליעזר רציגנר. משך הגשמים יהיה קצר, אולם ייתכן שהכמות תהיה בכל זאת משמעותית.

הגשם יחל בליל שבת, אולם אם תהיה רוח חזקה, הוא יתחיל רק בשבת. אמש נראה, כי לקראת יום א' ייפסקו הגשמים.

ראש ממשלת בריטניה מארגרט תאצ'ר נפרדת מהנשיא חיים הרצוג בתום סעודת ערב שערכה אתמול לכבודו במעונה הרשמי לפני שובו ארצה ידיעה בעמ' 2 (צילום: א.פ.)

חשש מפגיעה בקרנות הפנסיה של ההסתדרות בעקבות תכניות באוצר

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של „דבר" בירושלים

משרד האוצר מתכנן להכניס שינויים בתנאי ההשקעות של קרנות הפנסיה, העלולים לפגוע בעיקר בקרנות ההסתדרותיות.

במסגרת השינויים המתוכננים יקטן חלקו של אגרות החוב המיוחדות שמנפיק האוצר לקרנות אלה, והן יידרשו להשקיע את כספי הצבירה שבידיהן באגרות חוב ממשלתיות רגילות הנסחרות בבורסה. כך אמר ל„דבר" הממונה על שוק ההון באוצר יהודה דרורי.

את השינוי בהשקעות תכנן משרד האוצר לבצע כבר לפני שנה אבל במסגרת הסכם עסקת החבילה שנחתם בינואר השנה דרשה ההסתדרות שלא לשנות את התנאים הקיימים. תוקפו של הסכם זה יפוג בסוף מארס בשנה הבאה ובכוונת האוצר להנהיג את השינויים כבר למחרת תום ההסכם, ב־1 באפריל 1988.

השינויים המוצעים יבוצעו בדרך של תקנות בחתימת שר האוצר, בצורה זו מתכוון האוצר לעקוף את הצורך בחקיקה, דבר שהיה עלול להכשיל את יוזמתו בכנסת. הנפגעים הכמעט יחידים מיוזמה החדשה של האוצר יהיו שש קרנות הפנסיה של ההסתדרות.

כיום רוכשות הקרנות בכספי עמיתיהן איגרות חוב מיוחדות בריבית של 6.3 אחוזים לשנה. איגרות אלה אינן סחירות ולכן מובטח למבוטחים רווח שנתי ידוע מראש. בשיטה החדשה אלצו הקרנות לרכוש איגרות סחירות הנמכרות היום בריבית נמוכה של כ־5 אחוזים בלבד.

כנוסף לכך נסחרות איגרות אלה בבורסה ולפיכך יהיו הפנסיה של עמיתי הקרנות יהיו תלויים בעתיד במצב הבורסה. בתגובה להחלטת האוצר אמר אתמול ל„דבר" יו"ר האגף לחתון סוציאלי בהסתדרות דב פלג, כי להערכתו במסגרת הדיונים בעיסקת החבילה החדשה תשוב ההסתדרות ותתן עדיפות לנושא ההשקעות באיגרות החוב המיוחדות. „אני מניח שאם הסכם כזה יושג ייאלץ האוצר להמשיך בהסדר הקיים כפי שהיה השנה." אמר פלג.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

החיילים הדרוזים ברוטאליים – מחו נציגי בלאטה לפני טריף

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

7 תלונות על התנהגותם של אנשי משמר הגבול מבני העדה הדרוזית, הפועלים ברצועה לדיכוי המהומות, השמיעה אתמול משלחת ממחנה הפליטים בלאטה באוזני השייח אמין טריף בכפר ג'וליס בגליל.

משלחת אנשי בלאטה כללה 10 נציגים ובהם מורי דת מבוגרים ומספר צעירים. הם טענו באוזני טריף כי חלק מהחיילים והשוטרים הדרוזים מתנהגים בברוטליות כלפי התושבים ובמספר מקרים אף פגעו בכבודן של נשים במחנה.

השייח טריף ביקש מאנשי בלאטה לספק לו הוכחות לטענותיהם ואנשי המשלחת הגישו לו רשימת שמות של החיילים הדרוזים שלטענתם התנהגו בצורה לא הולמת. השייח הבטיח לבדוק באופן אישי את ההאשמות.

המנהיג הדרוזי ציין כי החיילים ממלאים אחר הוראות מפקדיהם אך בשום אופן אין להסכים לפגיעה בכבוד נשים. עם זאת הוסיף כי כל עוד לא ייוכח בבדיקה הטענות לא יקום ממנו.

אנשי בלאטה ביקשו מהשייח לשלוח משלחת למחנה הפליטים כדי לשמוע מפי התושבים את תלונותיהם והשייח טריף ענה כי ישקול את הצעתם בבוא הזמן.

„אלביט" יספק לצה"ל אמצעי לוחמה אווירית כתחליף ל„לביא"

מאת אריה אגוזי, סופר „דבר"

חברת „אלביט" השקיעה עד כה 30 מיליון דולר בפיתוח אמצעים לשדה הקרב העתידי האווירי, הימי והיבשתי. כמה מהאמצעים הללו כבר נמכרים לצה"ל ומוצעים גם למדינות זרות, כך גילה נשיא „אלביט", עמנואל גיל.

גיל אמר, כי „אלביט" עדיין לא קיבלה אפילו הזמנה אחת בעקבות ביטול פרוייקט ה„לביא". שווי הפרוייקט מבחינת „אלביט" היה 300 מיליון דולר, ולחברה עדיין אין פתרון לאובדנה של עיסקה בסדר גודל כזה. הוא גילה, כי לחברה יש צבר הזמנות ב־250 מיליון דולר, אולם ללא קבלת הזמנות חדשות במקום ה„לביא" צפוי גרעון בתעסוקה שילך ויחריף מהשנה הבאה. גיל מקווה, שהחסר יתמלא באמצעים שפיתחה החברה בכספה וביוזמתה.

בין האמצעים שפיתחה „אלביט" לשדה הקרב העתידי מצויה מערכת אווירונית מתקדמת למסוקים – „הילה". המערכת מאפשרת למסוק לטוס בגובה נמוך ללא חשש מהיתקלות במכשולים בלילה ואף במזג־אוויר קשה. מערכת זו אפשר להתאים לכל מסוק ומחירה כ־500 אלף דולר בלבד.

הסמנכ"ל לאמצעי לחימה עתידיים תא"ל (מיל.) יפתח ספקטור גילה, כי מדינה החברה בנאט"ו החלה באחרונה בבדיקת המערכת. לדעתו, „הילה" היא התשובה לשדה הקרב העתידי, ולא ה„לביא", ש„אינו מסוגל בתקרב".

בין האמצעים האחרים, שפיתחה „אלביט", מצויה קסדה התבינה והכינה, שפיתחה ל„לביא". הקסדה מאפשרת לטייס לכוון את היטיבו לעבר מטרה בהפניית מבטו בלבד, בלי שיצטרך להפנות את מטוסו למצב־ירי. בכך נחסכות שניות קריטיות, העלולות לשנות את תוצאות הקרב. כן הותאמה הקסדה לשדרות המסוק, כבר שכאשר אחד מאנשי הצוות מביט באיום, הוא יכול להעביר בידע זה לתחום ראייתו של איש הצוות האחר.

הפוגה יחסית בשטחים

(המשך מעמ' 1)

צה"ל והמנהל האזרחי ביו"ש עושים מאמץ כדי שהמהומות בעזה לא יחזרו ויתפשטו גם לגדה המערבית. אתמול נמסבו שביתות המסחר ברמאללה, באלבירה ובמזרח ירושלים, ונרשמו מספר קטן של תקריות בטול־כרם ובקלקיליה. בחברון נחבלה תיירת מאבן שנזרקה על אוטובוס תיירים.

אחרי חקירת התקרית במחנה הפליטים בלאטה ביום ו', בה נהרגה אשה מבוגרת, ילד ונערה, הופקו לקחים בנוגע לשמירת הסדר במחנה, נעצרו חשודים בהסתה והוגבר שיתוף הפעולה עם ראשי הציבור הערבי במחנה, וכן בוצעו שינויים ביחידת המג"ב המוצבת במחנה. מקור צבאי בכיר מסר אתמול כי כוחות הבטחון נוהגים באיפוק רב ונמנעים ככל האפשר מחיכוך עם התושבים. עם זאת הורגש אתמול בגדה מתח רב נוכח הידיעות שהגיעו מעזה בהן נמסר על מספר הנפגעים הגבוה בהתנגשויות בין מפגינים ובין צה"ל.

אחרי חקירת התקרית במחנה הפליטים בלאטה ביום ו', בה נהרגה אשה מבוגרת, ילד ונערה, הופקו לקחים בנוגע לשמירת הסדר במחנה, והוגבר שיתוף הפעולה עם ראשי הציבור הערבי במחנה, וכן בוצעו שינויים ביחידת המג"ב המוצבת במחנה. מקור צבאי בכיר מסר אתמול כי כוחות הבטחון נוהגים באיפוק רב ונמנעים ככל האפשר מחיכוך עם התושבים. עם זאת הורגש אתמול בגדה מתח רב נוכח הידיעות שהגיעו מעזה בהן נמסר על מספר הנפגעים הגבוה בהתנגשויות בין מפגינים ובין צה"ל.

שקט יחסי בעזה

בסולם המאורעות האחרונים ברצועה אפשר להגדיר את יום אתמול כשקט יחסית.

כוחות הבטחון ניסו למנוע התפרעויות. הוא המדיך את הנהגת אש"ף ואת ההנהגה המקומית להתפייס לאלתר כדי להקים גוף ערבי לוחם שיתן גיבוי לגורמי העממי בשטחים. נציג אש"ף בגרמניה, עבדאללה פראנג'י, אמר בינתיים שפעילי אש"ף בשטחים ירצחו את השר אריאל שרון בשום שעבר להתגורר במזרח ירושלים.

אמנון דנקנר, סופר „דבר" בארה"ב מוסר כי רשתות הטלוויזיה האמריקאיות בסקרוה ביבים האחרונים בהרחבה את המהומות בשטחים והתמונה המצטיירת מדווחת מידי יום מועברים צילומים מהשטח בהם נראים חיילים ישראליים מכוונים רובים לעבר צעירים פלסטינים ויורים לעברם.

אתמול סיקור תקשורתי של הפעילות בשטח. חיילים הפריעו בקסדותיהם ובידיהם לצלמים לצלם, הודיעו להם שהצילום אסור, ואסרו עליהם להכנס לבתות שבהם פעלו.

ערבים ישראלים

ערבים ישראליים השתתפו בהפגנות והפרות הסדר שהיו במהלך השבוע ביהודה ושומרון. איש מהם לא נעצר. כך מסרו גורמים צבאיים בכירים. צה"ל, הבטיחו הגורמים הצבאיים הבכירים, יעשה כל מאמץ לא ללבות את הרוחות, ועל־פי הערכה ידעכו המהומות כראשית השבוע הבא.

הגורמים הצבאיים הבכירים עמדו על השפעות הגומלין שיש לאירועי רצועת עזה ומזרח ירושלים על המהומות בגדה. לטענתם, גם אירוע חנוכת ביתו של אריאל שרון ברובע המוסלמי, יתרום להסערת הרוחות. עד כה, לא נשאו האירועים אופי ממשי של מרי אזרחי, אולם, במחנה בלאטה, קבוצות צעירים מאנשי הפתח ניסו להשתלט על מחנה הפליטים הזה, ולהשליט את עמדותיהם.

בעולם הערבי

דן אביר, סופר „דבר" לענייני ערבים, מוסר כי הקבוצה הערבית באו"ם יוזמת הגשת הצעת החלטה למועצת הבטחון שתקרא לאו"ם לשגר לאלתר ועדת חקירה בין־לאומית לגדה המערבית ולעזה ולהציב משקיפים נייטראליים באזורים אלה.

נציג אש"ף בצרפת אבראהים סוס הציע אתמול שאנשי „שלום עכשיו" יתייצבו ככוח חיץ בין המפגינים בגדה ובעזה לבין חיילי צה"ל. הוא גם ביקש, מראש ממשלת צרפת להפעיל את השפעתו למען כינוס ועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון בהשתתפות אש"ף.

ג'ורג' חבש קרא אתמול מעל גלי האתר לתושבי השטחים להתמיד

(המשך מעמ' 1)

הצבא ומשמר הגבול היא „איבית ובלתי הולמת". מדובר בשריב מהמערך ומהליכוד וממפלגות הדתיות.

נשמעה גם ביקורת מפי כמה חברי ממשלה על כך ששר הבטחון יצחק רבין לא קיצר את ביקורו בארה"ב ולא שב לישראל כדי לעמוד מקרוב על המצב ולהנחות את צה"ל. להערכת השרים יכול היה צה"ל להטיל עוצר על הרצועה וכך לשמור על צידי התנועה כדי שלא ישובשו. שרים אחרים הביעו פליאה על כך שאין בצה"ל כוחות מאומנים לפיזור הפגנות וכי אין ברשות הצבא די אמצעים לשם כך. כן הוא ציינו כי ניתן היה למנוע מותם של תושבים אם היו כוחות הבטחון משתמשים בכדורי „גומי" במקום בתחמושת חיה, ומעריפים זרנוקי מים וגאז מדמיע בכמויות גדולות יותר.

יצויין כי ראש הממשלה יצחק שמיר אינו שותף לביקורת על תיפקוד הצבא והוא קרא להימנע מביקורת פוליטית בנושא זה. לעומת זאת שמעו כמה שרים מפי קציני צבא על תחושתם הקשה ביחס לדרג המדיני. קציני הצבא בכירים חשים שום „הופקרו" על ידי הדרג המדיני, וציינו כי לא קיבלו הוראות מתאימות כיצד לטפל בבעיה.

גינויים בעולם

השר עזר וייצמן הביע את דאגת משרד החוץ מגל הגינויים בעולם למעשי ישראל בשטחים. וייצמן, המשמש ממלא מקום שר החוץ, נועד אתמול לשיחה של שעה בנושא זה עם ראש הממשלה יצחק שמיר. הוא מסר לו על הדיווחים הקשים שהגיעו משגרירויות ישראל בעולם ועל החשש כי אם תימשך ההידרדרות במצב צפוי נזק חמור לאינטרסים הדיפלומטיים של ישראל.

בדיווחי השגרירויות הושם דגש על שידורי הטלוויזיה ברוב מדינות העולם המראות תמונות קשות מהשטחים במיוחד מרצועת עזה. השר וייצמן סרב אמש למסור פרטים על תוכן שיחתו עם יצחק שמיר.

פיקרינג: יד קשה

שגריר ארה"ב בישראל תומאס פיקרינג „הביע את צערו" על פעולות ישראל בשטחים ועל מותם של אזרחים חפים מפשע. השגריר נועד ביוזמתו לשיחה עם ראש הממשלה יצחק שמיר. לאחר הפגישה אמר שמיר כי ארה"ב לא הביעה את מחאתה.

ראש הממשלה הטיל בשיחה עם השגריר פיקרינג את האחריות למותם של התושבים על ארגוני הטרור הפלשתינים המסיתים ועומדים מאחורי ארגון ההפגנות.

אמש ב„מוקד"

מונולוג ר־3 לחשנים

מאת יגאל משיח

מה שאמר או לא אמר אמש השר שרון על בימת „מוקד" כבר לגמרי לעומת הסיעור המעוות על סכר ועונש שלימרה אותנו בהבלותה הטלוויזיה הישראלית.

שרון בונה לו בית, אנס אותנו להביט בחוסר אונים באקט של בריונות, והטלוויזיה מעניקה לו כפרס חצי שעה של פרסומת עצמית, ללהדגיש שהציגויות בשתלמת לגמרי וסכר היתרה הוא חלון ראווה.

שלושה מראיינים נבלמים יושבים להם בנימוס ביותר מול השר ומבקשים את רשותו לדחוק שאלה מפעם לפעם. חצי שעה ישבתי והתגעגעתי לנסים בשעל. מה שהיה לא פעם מבגרת ראיון מעניינת הפך אבס לפיאסקו מחפיר – תשדיר שירות של המפרסם בשם עצמו, מונולוג ללא עצירות עם שלושה לחשנים מבוהלים מחוץ לאקרן.

בעל לבל היה זה שיעור חינוכי על דרך הסלילה. הבריונות משתלמת אצלנו. מה שלא הולך בכוח הולך ביותר כוח.

שרון: מגוריי ברובע

(המשך מעמ' 1)

וכה לברכתו של כנתם בגין, שכיפפן אליו. עוד אמר, כי בשנה האחרונה נהרגו הבייסה אנשים ו־94 נפצעו מפעילותם של גודמים עוינים בעיר העתיקה וכי צעדו זה בא נוכח ההידרדרות במצב הבטחוני והבדיני. הוא אמר, ולא בהומור, כי מגוריו בעיר העתיקה יגבירו את בטחון היהודים.

בתגובה לדבריו של שר המשטרה חיים בר־לב, כי עתה ירתק אליו שרון 30 אחוז מהכוח המשטרתי המופקד על הבטחת אזה"ם, אמר שרון כי איננו חושב שעליו להתנצל על שהוא מהווה מטרה לטרור. הוא הדגיש, כי במשך שנים רבות עסק באבטחת אחרים.

על דברי השר יעקב צור, כי מעשהו זה הוא בריונות בחסות ממשלתית השיב שרון כי על השרים לעסוק בבריונות האמיתית שהיא המאבק נגד הטרור.

על הארועים האחרונים ביהודה, שומרון ורצועת עזה אמר שרון, כי זהו גל חולף ושאם גבור העיפות תרד המתיחות. עם זאת הדגיש, כי ברי לו שערביי השטחים אינם שמחים לנוכחותנו ופידם את נסיונותיו לפתור את בעית הפליטים.

שרון הביע את מלוא הערכתו לחיילי צה"ל, העושים את המוטל עליהם על הצד הטוב ביותר והדגיש, כי על הממשלה להקים ועדת שרים למלחמה בטרור, שתופעל נגד הזרוע הפוליטית הזרוע המבצעית. הוא ציין, כי על שר הבטחון יצחק רבין מוטלת אחריות מניסטריאלית מכיוון שהגדרת רבין המהומות האחרונות הן תופעה שחוזרת ונשנית וקולו של רבין כלל לא נשמע. בנושא האחריות המיניסטריאלית אמר עוד, כי יבוא יום ובאורח דמוקראטי יביא לביטול מסקנות ועדת כהן.

לשאלה, כיצד ניהן, לדעתו למנוע את המהומות והפגיעות בשטחי יהודה, שומרון ורצועת עזה השיב שרון, כי יש לחסל את הזרוע הצבאית, למנוע את העברות הכספים של הארגונים הערבים לקבוע שכר שווה לעובדים ערבים ויהודים, להעניק לעובדים הערבים תנאים סוציאליים, לפרק את מחנות הפליטים ולישב את יושביהם בשכונות מגורים.

הבעיה המרכזית לדבריו היא, היעדר מנהיגות בעלת כושר החלטה, והבעיות הקשות שבפניהן עומדת הממשלה הן הירידה מן הארץ, בעית הדמוגראפיה ויחסי דתיים וחילונים.

לשאלה, אם בתום התוכנית יחזור לישון בביתו שבעיר העתיקה, השיב, כי הלילה ישן בביתו שבחווה, אך בכוונתו לא לאכזב אף אחד והוא ילון בדירתו ברובע המוסלמי באותם הימים שבהם יהיה בירושלים.

כינוס־יסוד של צומת הערב בעין־זורד

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

כינוס היסוד של „צומת", במתכונתה כמפלגה, מתכנס הערב במושב עין־ורד.

מארגני הכינוס הזמינו כ־500 חברים, רובם מההתיישבות. בכינוס הערב יפרוש ת"כ רפאל איתן את עיקרי „צומת" ואת יעריה לקראת הבחירות. פרופ' עזרה זוהר, יו"ר תנועת „עצמאות", יסקור את הנושא הדמוגרפי.

מזכ"ל „עצמאות", זאב כרוז, אמר אמש ל„דבר", כי בניגוד לפרסומים שונים, פרופ' זוהר עדיין לא הצטרף ל„צומת". צוות של „עצמאות", שהמשתתפים בו המזכ"ל ושלמה באום, מנהל מו"מ עם צוות מקביל של „צומת" על תנאי הצטרפותה של „עצמאות" כגוף, בשעה שב„צומת" מחייבים את הצטרפות חבריה כבודדים.

יצויין, כי הצטרפות פרופ' עזרא זוהר ל„התחיה" הפתיעה את ראשי „צומת", שדימו כי הוא עומד להצטרף אליהם.

רופאת השיניים הברזילאית: פדרו מילר הוא יוזף מנגלה

מאת שלמה גינצבר, סופר „דבר" בסנטבה

פדרו מילר – הוא הוא זה בדיק יוזף מנגלה – אצל רופאת השיניים הברזילאית שלו. אצל הרופאה נמצאים גם רישומים המעידים ש„פדרו מילר" המשיך לשלם לה עבור הטיפול בשיניו אחרי תאריך מותו של האדם שאת גופתו כזיהו ל„מנגלה מאוחרת".

על כך דיווח אתמול ח"כ רב סילנסקי, שחזר בימים אלה מביקור בברזיל, בו נפגש עם הרופאה, ד"ר מריה הלנה מאגו ויירה דה קסטרו.

הרופאה זיהתה את תצלומו של מנגלה שפורסמה בעקבות הידיעות על „פברוקה". לדבריה, הוא פדרו מילר והוא יוזף מנגלה האכזר. הרופאה וכן מזכירתה ופציינט שישב עם האיש לכתבונה כאותו חדר המתנה. העידו במשטרת סאו־פאולו. לאחר שמסרה עדות במשטרה, החלה ד"ר דה־קסטרו לקבל איומים טלפוניים ואלמונים ההרגו אותה שום ידעתו את בנה. הרופאה נאלצה לעזוב את ביתה יחד עם בנה והמשיך זמן רב היה במסתור.

ח"כ סילנסקי הביא עמו ארצה את רישום נתוני השיניים של „פדרו מילר" המתאימים לנתונים במסמכי הס.ס. הנוגעים למנגלה. כן הביא עמו סילנסקי את תצלום כרטיס התשלומים של „מילר" המצביע על כך שהוא המשיך את טיפול השיניים שלו אצל ד"ר דה־קסטרו אחרי שנמצאה גופתו של „וולפגאנג גרהארד" שטבע בתחילת 1979. לדברי של ח"כ סילנסקי, קבוצה של ניצולי השואה, ובראשם אדם שכינויו „בן־אברהם", מתמסרת לרדיפה אחרי מנגלה ואחרי פושעים נאצים אחרים בדרום אמריקה.

הרצוג: אמצעי התקשורת בבריטניה עיוותו החדשות

מאת הלה ידידה, סופרת „דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל„דבר").

„אין אנו מסבירים עצמנו כיאות, ישמחתי, בתפקיד, ההזדמנות להסביר את עצמנו" – אמר אתמול הנשיא הרצוג לסיכום ביקורו בן חמישה הימים בבריטניה. „אני מיוחד מאד מהעובדה, שאמצעי התקשורת בבריטניה מעוותים את החדשות, מציגים אותם בצורה שבמקרים רבים אינה ישרה, ומוציאים את הארועים מהקשרם", אמר, „הם מתייחסים לארוע אחד בלבד ומתעלמים מהתמונה כולה".

ואכן לא יכול היה הנשיא למצוא זמן טוב יותר להסברה מאשר עתה, כאשר הטלוויזיה והעיתונים לא חדלים לסקר את המאורעות בעזה ובגדה ולתקוף את ישראל על השימוש בנשק חם. דברי הנשיא נקבעו בכל תחנות הרדיו והטלוויזיה. „הסברתי להם כי זהו רק אלבום אחד מתמונה" אמר הרצוג „הרקע הוא המאבק הפנימי בעזה שבו רוב האוכלוסיה מבקש מאתנו להביא סדר. למרות שסורך תכנית הטלוויזיה ב־בי.בי.סי. נתן לי את מילתו שלא יקצץ את דברי כך שלא יובנו כהלכה, עשה זאת".

אתמול ערכה ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר ארוחת צהריים לכבוד הנשיא בהשתתפות 60 איש, ביניהם הרב הראשי סיר עמנואל יעקובוביץ, הארכיבישוף מקנטרבורי, ד"ר רוברט רנסי, ולידי דורותי דהרוטשילד, אשר סיפרה, כי ביקרה לאחרונה בבית ראש הממשלה ברח' דאונינג 10 בשנת 1915, שנתיים לפני שהצהרת בלפור ניתנה ללורד רוטשילד.

דנמן

(המשך מעמ' 1)

סניגורה, עו"ד אלישע ציון, ביקש לשחררה בערבות משום שגם אחיה, אחותה, גיסה וגיסתה נמצאים במעצר, ואין מי שיטפל על שבעת ילדיה. כהן הוסיף, כי למשטרה ראיות קלושות נגדה, אולם השופט, פלאה פארס, קבע כי יש ממש בראיות שהוצגו בפניו והורה להאריך את מעצר האשה ב־15 ימים.

גם החשוד העיקרי ברצח, לוטפי חיג'אזי (40) מתמרה הובא אתמול להארכת מעצרו. היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, אישר בקשה זו למרות שהחשוד עצור כבר 30 יום.

לפי גירסת אחד החשודים הלם חיג'אזי בראשו של דנמן בגרזן מספר פעמים עד שגרם למותו. גרר את הגופה לאורך מספר מטרים לשדרות הכותנה של קיבוץ כפר־מסריק. השליך אותה. לאחר מכן זרק חיג'אזי את הגרזן ופריטים נוספים, שנמצאו בקרבת מקום.

המעקלים

(המשך מעמ' 1)

הדליקו מדורה, יחד עם המבוגרים התכוננו לכל התפתחות אפשרית: אחדים אף החלו לאסוף צמיגים ישנים.

למרות המתח והתרעומת הרבה שהושמעה בהתקהלות שנוצרה שמרו אנשי נהלל על יחס הוגן כלפי המעקלים ואנשי המשטרה, שאף כובדו בקפה ובמגדניות: „הם לא אשמים, אמרו, הם עושים בסך הכל מה שהורו להם לעשות. זאת עבודתם ופרנסתם".

רק בשעות הערב, הושגה „פשרה", לפיה יפנשו היום נציגי „כלל" עם „ועדת ההסדר" שבראשות ספירי, כדי לגבש טיוטת הסכם מקובלת על שני הצדדים. המעקלים עזבו את המושב פודקו. אנשי נהלל נשארו בערנות הכפר, עד שעה ארוכה.

הפעולה של המעקלים, אתמול בנהלל, הפתיע את חברי הנהלה החדשה של מושב נהלל: „הם לא באו לעקל את רכושנו בגין חוב כלשהו שאנו חייבים. החוב הוא של ארגון מושבי צפון. „כלל" במרה, מנצלים השמורים עמה, דוחקא כנהלל, מתוך 21 הערבים לחוב, כדי שכולם ידאו וידאו" – אומר עופר אבירם. „למרות השנה הקשה, נהלל עומדת בכל ההתחייבויות הישירות שלו, וכך אנחנו מתכוונים להמשיך גם להבא".

„מזה זמן מה, מתנהל מו"מ, עם „כלל" להסדר החוב הזה של „משקי הצפון" השינו הסדר לפיו כל אחד מהערבים ישלם אלף ש"ח, לחיסול החוב. נהלל לא הספיקה לטפל בזה, בשל חילופי ההנהלה, שהיו אצלנו לאחרונה: הפתיק פשוט נפל אצלנו בין הכסאות. ואנחנו היינו מוכנים לשלם קנס על כך והצענו, בפשרה, לשלם 50 אחוז יותר משהיה מרובר תחילה: הכל כדי לממש את העיקרון שלנו, שנהלל אינה מתחמקת מהמוטל עליו... והנה פתאום הופיעה „כלל" להפגין כוח" ושלחה אלינו מעקלים".

יתרון קל לקספרוב

מאת אהרון אימרגי

המשחק ה־23 בדו־קרב לאליפות העולם בשחמט, הופסק במסע ה־40 ביתרונו הקל של אלוף העולם, גארי קספרוב, שיצר רגלי בודד באגף המלכה.

הטוען לכתר, אנטולי קרפוב, שהגיע באיחור של 3 דקות, המתין 3 דקות נוספות עד שביצע את מסעו הראשון, הפתיע את יריבו, כשפתח את המשחק בפתיחה האנגלית, המוכרת היטב לאלוף. קספרוב עבר במהרה להגנת גרינפלד, אשר נקט פעמים רבות במהלך ההתמודדות, והמשיך ביוזמתו לכל אורך המשחק.

עם משפחת תמרי

אנו כואבים את מותו של עובדינו הותיק ממעצבי התשתית המקצועית של חברתנו

אלחנן תמרי ז"ל

חברת „הורע"
ההנהלה והעובדים

הודעה
על פרסום תשקיף של
כוכב – קרן נאמנות צבירה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 23 של החוק לניירות ערך תשכ"ח – 1968, כי ביום 17.12.87 פורסם תשקיף בדבר הצעה לציבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0,001 שקל חדש כל יחידה, בתעודות השתתפות רשומות על שם בנות 100 יחידות לתעודה, או כפלה של 100 יחידות, במחירי יחידה משתנים כמפורט בפרק 2 בתשקיף, כדלקמן:

(א) הצעה במחיר מופחת:
החל מ־18.12.87 משעה 8.30 ועד 31.1.88 בשעה 11.00 או בשעה מאוחרת יותר כאמור בסעיף 1.3.6 בתשקיף, מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 0.75% או פחות כמפורט בתשקיף.

(ב) הצעה רגילה:
החל מ־31.1.88 משעה 11.00 ועד 17.12.88 בשעה 11.00 או בשעה מאוחרת יותר כאמור בסעיף 1.3.6 בתשקיף, מוצעות היחידות תמורת תשלום מחירן היסודי כפי שייקבע, בתוספת שיעור הוספה של 1.5% או פחות כמפורט בתשקיף.

בכל יום בו יתקיים מסחר בניירות־ערך בבורסה לניירות־ערך בתל־אביב, יוכל מנהל הקרן לאפשר ללקוחות לאחר סיכום עודפי הביקוש וההיצע ליחידות הקרן – להגיש בקשות לרכישת יחידות בקרן עד לגובה עודף הפדיון, או לחילופין – להודיע על פדיון יחידות עד לגובה עודף ההנפקות בקרן (בדבר פרסום ראה פרק 1 ופרק 2 בתשקיף).

מנהל הקרן יהיה רשאי לבטל את ההסדר הנ"ל ע"י פרסום מודעה בשני עתונים יומיים הנפוצים בישראל.

מדיניות ההשקעות של הקרן:
על־פי המדיניות הנוכחית של מנהל הקרן תשקיע הקרן את נכסיה בתקופה הקרובה כדלקמן: לפחות 50% מכלל השקעותיה של הקרן בניירות־ערך יהיו במניות, אופציות או בניירות־ערך הניתנים להמרה במניות.

ביום 17.11.87 השקיעה הקרן 90.09% מכלל השקעותיה במניות, אופציות וניירות־ערך הניתנים להמרה במניות (כולל 13.19% בניירות־ערך בנקאיים שבהסדר). השכר השנתי הכולל של מנהל הקרן והנאמן יחד יהיה 1.6% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן.

עותקים מהתשקיף ומהיתר הרשות לניירות ערך לפרסומו הוגשו לרשם החברות. עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק הפועלים בע"מ ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.

בקשות להזמנת יחידות ניתן להגיש במקומות האמורים לעיל.
הודעה זו אינה מהווה הצעה לרכישת יחידות של הקרן.

הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ
מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ

פועלים־קרנות נאמנות

קרא מחר ב ידיעות אחרונות

יגאל סדנה על מותה של צילה בינדר • ענת טל־שיר על המוסלמית שניטרלה מטען־חבלה • אדם ברוך על ניו־יורק הרגע • אריה אבנרי על אסף יגורי ועסקיו המצריים • ג'ודי ניר־מוזס על גדעון גדות • אריאלה רינגל־הופמן על לוחמה כימית • אלכס גולדפרב על מוסקבה עכשיו

• פרסום ראשון:
משה „אבוהו" של גרשום שלום

מדוריהם של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וזיוה יריב
• במוסף לתרבות, ספרות ואמנות: יצחק אורבוך אורפז: פרקים מ„יומן מעקב". עמליה כהנא־כרמון: נעימה ששון בת עשרים וחמש.

• חיילים
מול מתפרעים
רון בן־ישי

• בלאטה
פרופיל של עימות
אביבה שאבי

• מנגנון ההסתה
כך הוא פועל
עוזי מחניימי

• כלכלת השטחים
תלות מגונת
סבר פלוצקר

• המהומות
ירית בחירות ראשונה
בינה ברזל

• מסמך
בחורה לישיבת עינבן
נפתלי גליקסברג

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם „לפרחב"

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי

המו"ל - „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס דבר בע"מ

המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)

מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאויה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2, מ 33104

הודעה
לבעלי היחידות של
„אלמוג" – קרן צמודה באמנות לתשלומים שוטפים
„צבר" – קרן להשקעות משותפות באמנות
„יערה" – קרן נאמנות

תשלום הדיבידנד החודשי במזומן פטור ממס־הכנסה לחודש דצמבר 1987 כדלקמן:
ב„אלמוג" 6.8% מהערך הנקוב
ב„צבר" 5.5% מהערך הנקוב.
ב„יערה" – תשלום דיבידנד ברוטו 13% מהערך הנקוב
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ החל מיום 28.12.87 בגין יחידות שתהיינה במחזור ביום 20.12.87.
לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם יבוצע התשלום כדלקמן:
ב„אלמוג" – בתמורה ולאחר הפקדת תלוש מס' 131.
ב„צבר" – בתמורה ולאחר הפקדת תעודותיהם.
תלושים ותעודות למוכ"ז ניתן להפקיד באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
המרת הדיבידנד ביחידות חדשות – ללא שיעור הוספה.
בעלי היחידות רשאים להמיר את סכום הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום 28.12.87.
לבעלי יחידות למוכ"ז המחזיקים התעודות ברשותם תבוצע המרת הדיבידנד ביחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי שייקבע ביום ההפקדה.

מנהל הקרן: פועלים – קרנות נאמנות בע"מ.
הנאמנים: בנק הפועלים בע"מ
בנק דיסקונט לישראל בע"מ.
בנק המזרחי המאוחד בע"מ.

פועלים־קרנות נאמנות

ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 93
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 55 בגוש 7169 רח' מגדל מס' 10 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% בשטח הבגרש 566 מ"ר בשלוש הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'.
את התכניה אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרין
ראש העיר ויו"ר ועדה מקומית לתכנון ולבניה – חולון

ת.ב. 2488
ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 160 בגוש 6740 רח' סירני מס' 7 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% בשטח המגרש 463/4 מ"ר בשתי הקומות. ב. קו בנין 2.70 מ' במקום 3 מ' לסיפור התיכנון. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרין
ראש העיר ויו"ר
ועדה מקומית לתכנון ולבניה – חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"
רח' הלפטון 10 פ"ת טל' 03־902051
הודעה לפי ס' 149 לחוק
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשו לדיון הועדה בקשות ל: „הקלה" כמפורט להלן:
ישוב גבעת שמואל חלקה 920 גוש 6189 רחוב העבודה מספר 10 שם המבקש שרה ונחום לב תיק מספר 757/94 מהות הבקשה הקלה בכפר הקומות, 2.5% הקלה בשטח לקומה נוספת, 6% הקלה בשטח.
כל המעוניין אם כבעל ואם מבחינה אחרת בקרקע, בבנינים או בנבכים אחרים שהתוכנית משפיעה עליהם יוכל לעיין בהשתתף התכנית במשרדי הועדה המקומית בשעות העבודה הרגילות ולהגיש התנגדויותיהם תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.
י. יהבומבקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה „המרכז"

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות
משפחתיות ודרושים
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דרחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363, 239952

נהג !
עשה את המינימום לנוען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל !

לחברתנו ניצה שטיין
אתך באבלך
על מות
אמך ז"ל
בית „הסנה"

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של חברנו
משה עפרת
ההלויה תצא היום יום חמישי כ"ו כסלו תשמ"ח 17.12.87
בשעה 15.00 מבית העם במולדת
המשפחה
ובית מולדת

שלמה גינוסר וטובה צימוקי

"כך" הצטרפה לסיעות השמאל:

"אין להיתפס לפאניקה" השיב קורפו ל־5 הצעות אי־אמון על השטחים

מאת טובה צימוקי,
סופרת "דבר" בכנסת

הכנסת דחתה אתמול ברוב קולות חמש הצעות אי־אמון של סיעות השמאל והצעת אי אמון של "כך" שעניינן המצב בשטחים.

דבריו של שר התחבורה חיים קורפו, שהשיב בשם הממשלה, עוררו סערת רוחות. לח"כ מוחמד וותד (מפ"ם) אמר קורפו: "אתה נהנה מהדמוקרטיה הישראלית. בשום ארץ ערבית לא היית נהנה ממנה כך". דברי קורפו עוררו זעם וח"כ עבד אל־והב דראושה (מערך) קם ממכסאו וצעק לעבר השר: "זו הערה גזענית. לא מתאים לשר לדבר כך. זו גם הארץ שלנו".

קורפו: "גם לשבת בכנסת ולייליל על הכיבוש זה גזעני".

לח"כ יוסי שריד (ר"צ) אמר קורפו: "ח"כ שריד מספר לנו על סימנימרי אזרחי, הנה מורה הלכה חדש".

לח"כ אמנון רובינשטיין ("שינוי") שגינה בהצעתו את הענישה הקיבוצית אמר קורפו: "היתה לרובינשטיין הזדמנות להעלות נושא זה לדיון".

מלבד התפלמסויות אלו, אמר קורפו שאין להתפס לפניקה ולסיסמאות שאין עמן ועם המציאות מאומה. "גם בעבר היו מקרים של ידויי אבנים ושביתות מסחר התגברנו עליהן".

סערת רוחות פרצה באולם המליאה כשעלה ח"כ מאיר כהנא ("כך") לדוכן להעלות את אי האמון שלו. ח"כ צ'ארלי ביטון צעק לעבר "שרך" ואילו כהנא ענה לו "כלב נובח".

ח"כ מחמד מיעארי ("הרשימה המתקדמת") העדיף לקרוא את הצעת אי האמון שלו בערבית ולאחר מכן תרגמו דבריו על־ידי מזכיר הכנסת. הוא מנה את שמות ההרוגים בתקריות ואמר כי במרוצת השבוע הזה נפצעו יותר מ־100 נערים, נשים וגברים בשטחים הכבושים. "פלשתינים חפים מפשע אלה נרצחו במהלך המאבק לחרות, לעצמאות ולשלום". אמר.

ח"כ וותד הציע להיפטר מהשטחים ומהר, תוך הכרה בזכות ההגדרה העצמית של העם הפלשתיני – הוא הדגיש, שממשלה זו – ממשלת הסוב הרע והמנותק – ראויה לאי־אמון על מעלליה בשטחים, שתוצאתם רשימה הולכת ומתארכת של הרוגים ופצועים תוך ביזוי צה"ל, ועל סקריה לעם והולכתו שולל, תוך צעידה מהירה בדרך הדרום אפריקאית.

ח"כ וילנר ("חדש") אמר כי מה שקורה עכשיו בשטחים הוא התקוממות עממית של העם הפלשתיני הנמצא תחת כיבוש זה יותר מ־20 שנה. במקום להסיק את המסקנה המתבקשת ולהסתלק מהשטחים הכבושים נוקטת הממשלה מדיניות של הגברת הדיכוי, של רצח נשים וילדים, סטודנטים ומבוגרים. "זו היא גזענות קולוניאלית אכזרית". אמר.

הוא תבע להפסיק מיד את טבח הפלשתינים בשטחים הכבושים, לעבור למדיניות של שלום ולהשתתף בוועידה בינלאומית בהשתתפות כל הצדדים המעורבים, כולל אש"ף. ח"כ רובינשטיין אמר כי שרי המערך נושאים באחריות למחדלי המדיניות בשטחים. "חיכוך מיותר והגברת מעגל השנאה והאלימות" אמר.

ח"כ הרב אליעזר ולדמן ("התחיה") אמר שצריך להסיר את העיוות המשווע שאנחנו "כובשים" וחבלי ארץ ישראל ביש"ע הם "שטחים כבושים" שפה שמרצחים שפלים נקראים על־ידי חכ"ים בכנסת ישראל התקוממות אזרחים "לוחמי חופש".

ח"כ בנימין בן־אליעזר ("יחד") אמר כי קשה לייחס להתרחשויות בשטחים סיבות, נסיבות אירועים ותאריכים. היום, בניגוד לעבר, אנחנו מתמודדים עם מציאות שונה ואחרת, במציאות זו – ההתמודדות היא עם תהליכים ולא עם תאריכים – ואם לא נדע להבין את משמעויותיהם של תהליכים אלו אנו עלולים לרוץ היישר אל תחילתה של התקוממות אזרחים.

ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) סבור כי יש לשלוח ברכת "יישר כוח" למספר פוליטיקאים ישראלים העושים כל אשר לאל ידם להשחיר את פני מדינת ישראל ברבים, ליצור לה תדמית של דרום אפריקה, להוציא את דיבתה רעה – כדי שישראל הנלחמת על חייה שעה שעה תועמד במצבים בלתי נסבלים אפילו אצל ידידותיה ובנות בריתה.

ח"כ חייקה גרוסמן ("מפם") תקפה חברי כנסת מן הימין עבורם המלה שלום היא מילת גנאי, "אך גם חברי כנסת אלה הגיעו למסקנה שהבעיה היא אקוטית ודורשת פתרון. למרבה הצער, הפתרונות שהציעו הם טרנספר". אמרה.

ח"כ אברהם ורדיגר ("מורשה") אמר כי אסור להסיח האשמות הדדיות, כפי שנעשה היום בין ראשי המפלגות הגדולות, והוסיף כי גם מפלגת העבודה נסוגה במשך הזמן מגישתה ומהשקפותיה בנושא שחרור ארץ ישראל. תוכנית אלון המקורית, היתה בעד טרנספר של פליטי הרצועה וסיפוח הרצועה", אמר.

לדעת ח"כ חיים דרוקמן לא הקיפאון המדיני הוא הגורם לאי־השקט ביו"ש ובעזה אלא התוכניות המדיניות. "מחוסרות האחריות הלאומית אשר מעודדות את ארגוני החבלה לגרום לאי שקט שמטרתו לזרז תוכניות אלה". הוא קרא לכנסת לא־להבע לתבוסתנות ולהתמודד עם הבעיות ולהלחם בגל העכור של הטרור.

שאילתה: מנגלה

סגן השר רוני מילוא אמר כי נותרו שאלות רבות מכדי שיהיה ברור כי השלד שנתגלה בברזיל הוא של הפושע הנאצי יוזף מנגלה. הבדיקות נמשכות בסיוע ממשלות גרמניה וארה"ב ובסיומן ניתן יהיה להתייחס לשאלה האם השלד שנמצא בברזיל הוא אכן שלדו של מנגלה. בהשיבו לשאילתה בע"פ של ח"כ שבח וייס מהמערך אמר מילוא כי לא ייחסך כל מאמץ ללכוד את מנגלה ולהביאו לדין, אם הוא חי.

רשות השידור

שר החינוך יצחק נבון אמר בתשובה לשאילתה של ח"כ נחמן רז (מערך) כי היועץ המשפטי לממשלה הסב את תשומת לבו לכך שהעובדה שהמוסדות הנבחרים של רשות השידור לא הוקמו – מנוגדת לחוק. נבון הבהיר כי אם הנושא לא ימצא פתרונו בשבוע הבא במסגרת הפרלמנטרית קואליציונית הוא יעשה הכל כדי שהנושא יעלה לדיון בממשלה. "אם הצעת חוק זו תשובש ותיכשל פעם נוספת על־ידי חלק מהממשלה יתכן שצריך יהיה לדון אם לוותר עליה ולחזור למתכונת הקודמת".

פרופ' יאסר איסקאן המשיך עדותו

"מאלבום אלטמן אין להסיק שמדובר בדמיאניוק" – טוען העד

(עו). – מן התצלומים השונים הבדלים באלבום קצין המשטרה אלטמן לא ניתן לקבוע שכל התצלומים אכן של אותו אדם, מאחר שניכרים בהם הבדלים משמעותיים – טענה זו השמיע אתמול עד ההגנה במשפט דמיאניוק, פרופ' יאסר איסקאן, בהמשך עדותו בחקירה הראשית.

הסניגור, עו"ד פול צ'ומק, הציג בפני העד שאלות המתייחסות לאלבום המדפולוג הגרמני ריינהרט אלטמן, שהעיד במשפט דמיאניוק בראשיתו.

בפני בית המשפט הוצבו מבעוד בוקר אקרני טלוויזיה, והסניגוריה הודיעה כי היא תבקש בהמשך עדותו של האנטרופולוג המומחה להמשיך ולסתור את קביעותיהם של עדי התביעה אלטמן ופרופ' פטרישיה סמית לגבי זהותו של הנאשם, כאיוואן דמיאניוק מטרבלינקה, כפי שתצלומו מופיע במסמך טרווניקי.

פרופ' איסקאן פרס בתשובתו הבדלים שנים הניכרים לעין לגבי תצלומים שונים שבאלבום. כך למשל קבע אלטמן כי הגבות שבכל התצלומים 9־12 הן זהות ואילו העד מצא שינויים מסויימים, כגון כמות השיער בגבות. סמיכותו ועוד. הוא הדין לגבי צדודית האף, שהעד מצא גם בכך שוני בתצלומים השונים וכן לגבי הסנטר.

הסניגור: "האם ניתן לדעתך, על פי האלבום של אלטמן והסימנים השונים שהוא ציין במסקנותיו לקבוע זיהוי פוסיטיבי (מוחלט) של המצולם?"

העד: "אלטמן קבע בעדותו כי ישנה סבירות גבוהה שהמצולם הוא הנאשם. כלומר הוא מותיר ספק קל שזהו האיש אשר בתמונות. לדעתי, אי אפשר לעשות זיהוי פוזיטיבי על פי התמונות הללו, ואפילו לא זיהוי של 80 אחוז. האם אני נראה 80 אחוז אני ד"ר 20. אחוז עו"ד גיל למשל?" שאל העד בהצביעו על הסניגור שמולו. "אין זה מקובל עלי. לכן אני חושב שכמעט בלתי אפשרי באמצעות סימני הגבבר של אלטמן לקבוע שזה אותו אדם, אלא אם יש סימן הכבר. אמר. המחקר לעין בביזור של 100 אחוז"...

כאן התערב השופט לוין ושאל: אם נוציא לרגע תמונה מס' 1. הרי לגבי כל יתר התמונות אין חילוקי דעות שהן דמיאניוק. האם גם אז לא ניתן לקבוע לפי השיטה של אלטמן את הזהות. מאחר שהצילומים נעשו בתקופות ובתנאים שונים אחד מהשני?

המועצה הלאומית למניעת תאונות

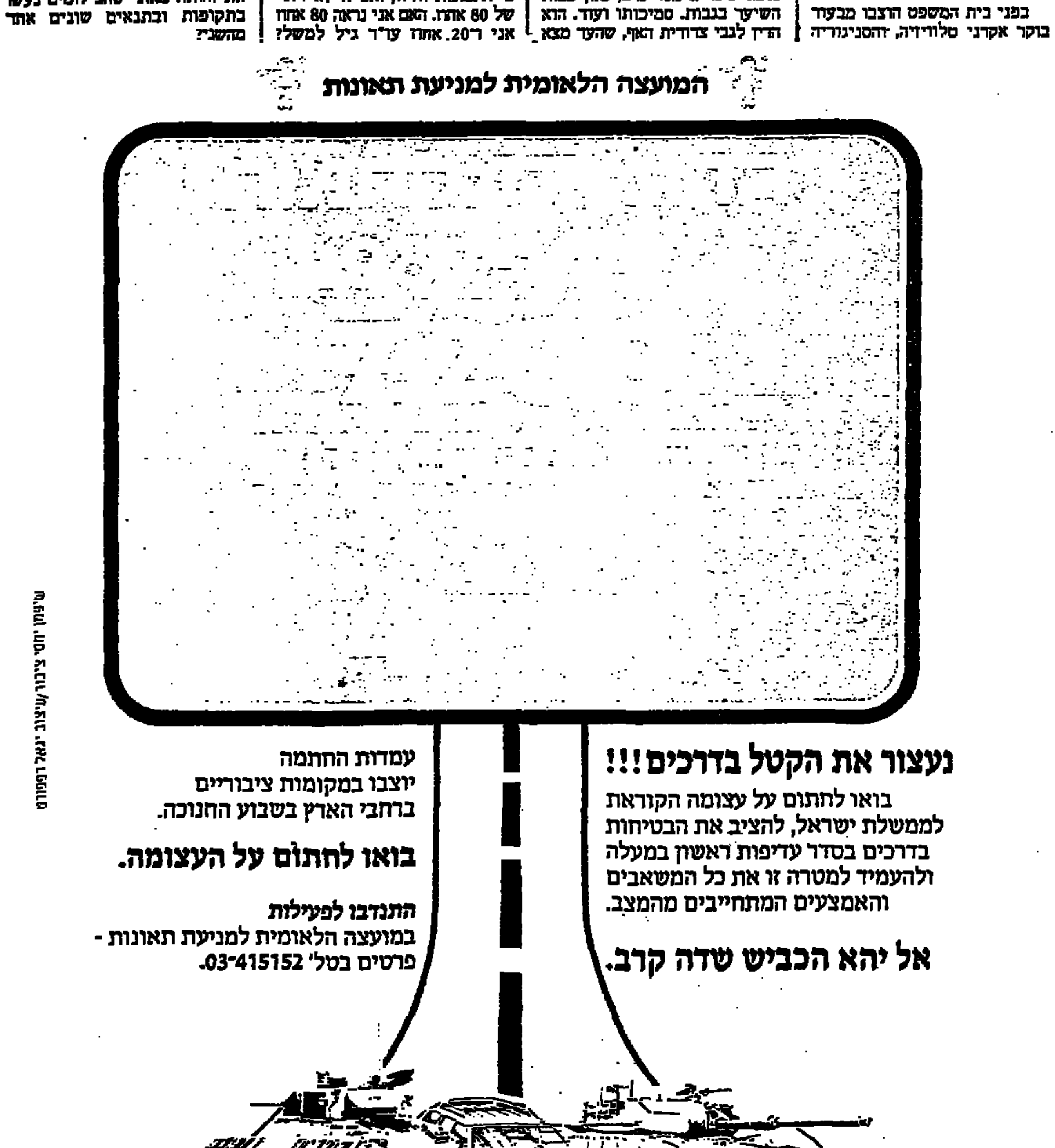

נעצור את הקטל בדרכים!!!

בואו לחתום על עצומה הקוראת לממשלת ישראל, להציב את הבטיחות בדרכים בסדר עדיפות ראשון במעלה ולהעמיד למטרה זו את כל המשאבים והאמצעים המתחייבים מהמצב.

אל יהא הכביש שדה קרב.

עמדות החתמה יוצבו במקומות ציבוריים ברחבי הארץ בשבוע החנוכה.

בואו לחתום על העצומה.

התנדבו לפעילות
במועצה הלאומית למניעת תאונות - פרטים בטל' 03-415152.

חיילי "גולני" הושבעו אתמול ליד הכותל (צילום: יצחק הררי)

הכנסת סערה בדיון על חנוכת בית שרון:

"הארץ בערה ונירון ניגן על גג ביתו החדש ברובע המוסלמי"

שרי "העבודה" מתכנסים לגבש עמדה: פרובוקציה ● שליש מכוחות האבטחה לאישים מופנים לשמירה על בית שרון – אמר בר־לב

מאת טובה צימוקי, יוסי מלמן ודנה פאר, סופרי "דבר"

"אתמול, ב־15 בדצמבר 1987 הארץ בערה, ונירון קיסר עלה על גג ביתו החדש ברובע המוסלמי בירושלים וניגן בכינור. הארץ בערה ובערה, והוא ניגן וניגן. יחד אתו, עם שרון־נירון־קיסר, היו עוד על הגג 300 הנפנים, צבועים ומלחכי־פינכה, הרפתקנים ואפוטרופסים, שוגים בהזיות ומטבי־ירודי".

בדברים אלה תיאר אתמול בכנסת ח"כ יוסי שריד (ר"צ) את חנוכת ביתו של השר אריאל שרון ברובע המוסלמי בירושלים. רוח רעה, רוח עיוועים, רוח של ביעותים ותעתועים עברה במיתרי הכינור האפוקליפטי הזה כדי להרעידם במנגינה של סירוף. הארץ למטה המשיכה לבעור, והם, שם למעלה המשיכו להבעיר", אמר עוד שריד.

הכנסת רגשה אתמול בעת שאילתות בעל פה שהוגשו על־ידי הח"כים דיידן עטשי, תופיק טובי ועובדיה עלי בנושא ביתו של שרון.

כשקריאות ביניים מצד הח"כים דראושה ומיכאל איתן הופנו לעברו, השיב שר המשטרה חיים בר לב, כי אף שר בממשלה אחר מלבד אריאל שרון לא הגיע להיקף כזה של אבטחה, גם בתחום וגם בירושלים. בר לב הבהיר כי לפי קביעת השב"כ כאשר השר שרון בביתו בירושלים יש להקציב לו 30 אחוז מתקני כוח האדם של המשטרה המוקצים לאבטחת אישים בישראל. מסיבות מובנות סירב בר לב לנקוב במספר המדויק של המאבטחים. הוא הבהיר כי שומרי שרון יוסרו מתחנות המשטרה ומכוחות מג"ב בשטחים. לדעתו, מגורי שרון בירושלים לא היו דרושים. "כאן ועכשיו", אף־על־פי שכל אזרח ישראלי יכול לגור בכל שטח ישראלי.

יו"ר המכון היהודי־ערבי של ההסתדרות בבית ברל נתן אלמוזלינו מתח אתמול ביקורת על ראש הממשלה יצחק שמיר בנושא חנוכת ביתו של השר שרון. "במקום לקרוא לסדר את שרון נראה כי שמיר פוחד מצילו של שרון ואף אומר אמן למעשה זה עם השתתפותו בחנוכת ביתו של שרון ברובע המוסלמי" אמר אלמוזלינו. אלמוזלינו ציין כי זוהי התגרות בערביי ירושלים, וכי מעשה זה עשוי לעורר זעם ומרידות גם בקרב הערבים אזרחי מדינת ישראל, ולשים לאל את המעשים הנעשים למען העמקת הדו־קיום.

"פרובוקציה"

"פרובוקציה" כך מכנים רוב שרי מפלגת העבודה את התיישבותו של שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, ברובע המוסלמי בירושלים. הם מתכוננים להעלות את הנושא בישיבת הממשלה הקרובה.

שרי "העבודה", פרט לשר החוץ שמעון פרס, ושר הבטחון, יצחק רבין, השוהים בחו"ל, יתכנסו מחר לישיבה מיוחדת, כדי לגבש עמדה לקראת ישיבת הממשלה ביום ראשון. השר לקליטת עליה, יעקב צור, אמר אתמול ל"דבר" כי מעשהו של שרון הוא "אקט הפגנתי" המגביר את המתיחות. צור הדגיש, כי יש בכוונתו לדרוש דיון בהתבטאויותיו של שמיר נגד מפלגת העבודה. השבוע הוא אמר כי דברי ראש הממשלה היו בגדר "הסתה חמורה" נגד מפלגת העבודה ואסור לעבור על כך לסדר היום. כמה שרים העירו כי צפויה "ישיבה חמה ומתוחה".

ועד פעולה נגד הפרעות חרדים בכביש בר־אילן הוקם בבירה

מאת יורם לוי סופר "דבר" בירושלים

עשרות תושבים חילוניים משכונות בצפון ירושלים הקימו ועד פעולה נגד ההפרעות מצד החרדים לתנועה בכביש בר־אילן בשבת.

לסופר "דבר" נודע, כי ללשכת ראש עירית ירושלים הגיעו בימים האחרונים ידיעות בדבר התארגנות לפעילות נגד החרדים כבר בשבת הקרובה.

בלשכת ראש העיריה התקבל מכתב, שעליו חתומים 76 תושבים, חלקם פעילים בשכונות רמות, הגבעה הצרפתית, רמות אשכול ושמואל הנביא, ובו הם קובעים כי בדעתם לפעול לאבטחת התנועה בכביש בר־אילן.

אחד החתומים על המכתב, זאב רוזנטל מרמות, אמר אמש, כי ההתארגנות באה בתגובה על מידע שפיו תרגן העיריה בדרישת החרדים לסגור את הכביש. לדבריו, זהו עורק תחבורה ראשי ורק למשטרה ישנה הזכות לסגור אותו. "רמזנו לראש העיריה כי נדאג שהכביש יישאר פתוח. אנו מתורגלים בשמירה על כבישים פתוחים". אמר רוזנטל.

טדי קולק החליט להתערב מיד כדי להרגיע את הרוחות.

פרס בביקור באורוגוואי

מונטבידאו – (עי"צ). – שר החוץ שמעון פרס הגיע שלשום למונטבידאו לביקור רשמי של יומיים באורוגוואי. במשלחתו של פרס מנכ"ל משרד החוץ אברהם תמיר, המנכ"ל לענייני אמריקה הלטינית יצחק שפי, ראש לשכתו אבי גיל ודובר משרד החוץ אהוד גול.

במהלך ביקורו באורוגוואי ייפגש פרס עם הנשיא חוליו סאנגינטי ושר החוץ אנריקה אגלאריאס ויבקר בפרלמנט.

ביום ג' הכריז פרס, בתום ביקור רשמי של יום וחצי בבראזיל, כי היחסים בין שתי המדינות משתפרים והולכים, אחרי 15 שנים של יחסים קרירים. להלן אמר, כי פרשת הבהלת הברזילאית ממוצא פלשתיני לאמה מערוף הזו, שנידונה למאסר עולם בישראל באשמת טרור, "לא הוצגה כתנאי לשיפור היחסים, ואין בה כדי להפריע ליחסים אלה". הוא אמר כי פרשה זו היא עניינה של מערכת המשפט הישראלית, ושהרשות המבצעת איננה יכולה להתערב בתחום המשפטי.

להלן אמר פרס: "מדוע לשחררה? ב־1977, ביקשה ישראל מבראזיל להסגיר לה פושע מלחמה נאצי מסויים, ואגנר, ובראזיל סירבה... יתר על כן לאמה מערוף, עשתה דברים איומים – השתתפה במו ידיה ברצח של חייל ישראלי שנשקו נלקח ממנו – ואיש איננו יכול להפגין אהדה כלפיה, לא ערבי ולא ברזילאי".

השיחות שניהל פרס עם שר החוץ הברזילאי רוברטו דה אברדי סודרה, נסובו, בין היתר, על הדרכים להגביר את החילופים בין שתי המדינות. ייתכן כי בעתיד יוגבר שיתוף הפעולה בתחום התעשיה, המסחר, התיירות והחלפת ידע טכנולוגי. נראה כי הטכנולוגיה הישראלית של השקייה באיזורים מדבריים תעניין את בראזיל.

בהיותו בבראזיליה ערכו ברזילאים יוצאי פלשתין הפגנה שלווה מול בניין הקונגרס, נגד ביקורו של פרס. פרס, שר החוץ הישראלי הראשון שביקר בבראזיל זה 15 שנה, לא ראה את ההפגנה, בהיותו בתוך הבניין בפגישה עם ראשי הקונגרס.

פרס הזמין את עמיתו הברזילאי לבקר בשנה הבאה בישראל, והצעתו התקבלה.

מנדל קפלן מציע למכור את בניין הסוכנות היהודית בת"א

בשל כפילות המשרדים ● הרווח הצפוי ממכירת הבניין – 15 מיליון דולר

מאת סופר "דבר"

יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות היהודית, מנדל קפלן, מתכוון להביא לישיבת חבר הנאמנים של הסוכנות בחודש פברואר הקרוב, הצעה למכור את בניין הסוכנות היהודית בת"א.

מנדל קפלן סייר בבניין לפני שבועיים, נפגש עם מנהלי אגפים ומחלקות והגיע למסקנה כי מרבית המשרדים הכפולים בת"א מיותרים. לדעתו, ניתן להסתפק במשרדים הקיימים בירושלים.

כזכור, הודיע לפני ימים ספורים שמחה דיניץ, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, על סגירת לשכתו בת"א. דיניץ הודיע גם כי יבדוק אפשרות לסגור לשכות כפולות נוספות בת"א. ההכנסה הצפויה ממכירת הבניין בת"א נאמדת בסכום של כ־15 מיליון דולר.

במחאה על שכר רבני השכונות

עובדי המועצות הדתיות מאיימים בהכרזת שביתה

מאת נח זבולוני, סופר "דבר"

ארגון עובדי המועצות הדתיות בארץ עומד להכריז על שביתה בכל המועצות, במחאה על כך שהוועדה הבין־משרדית החליטה להקפיץ רק את רבני השכונות בכמה דרגות ולהעניק להם הטבות גדולות.

זה חודשים מתנהל מו"מ בין הוועדה הבין־משרדית, המורכבת מנציגי משרד הדתות, נציבות שירות המדינה ובראשה עומד מנכ"ל האוצר ונציגות של רבני השכונות, עובדי המועצות הדתיות. אלה דורשים להפריד את שכרם מסולם הדירוג של מה"ר (מדעי, החברה והרוח) ולהשוותו לשכרם של רבני הערים. כמשרה החליטה הוועדה הבין־משרדית "להקפיץ" את רבני השכונות בשתי דרגות ולהעניק להם תוספת והטבות שונות, ובכך נוספו 30 אחוז למשכורתם.

עובדי המועצות הדתיות, שוחטים, משגיחי כשרות ורושמי נישואין הביעו את מורת רוחם מהחלטת הוועדה. היום, כך נודע, יתכנסו עובדי המועצות הדתיות לישיבה דחופה כדי להביע את מחאתם על החלטת הוועדה. אם אכן ייחתם ההסכם עם רבני השכונות, יכריזו העובדים על שביתה כללית בכל המועצות הדתיות.

ברעם קורא לא להשיב על משאל המועמדים האנונימי

מאת עליזה ולך, סופרת "דבר" לענייני מפלגות

מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, פנה אתמול במכתב לכל חברי מרכז המפלגה וקרא להם "שלא להשיב לפניות אנונימיות, שיביאו להשוות פנימיים, יערערו את מעמד המפלגה כלפי חוץ ויטו אותה לכיוונים שיפריעו לתהליך הדמוקרטיזציה".

כפי שפורסם אתמול ב"דבר" יזם חוג מניפולטיבי במפלגת העבודה "הצבעה מידגמית אישית וחשאית" של מועמדים לכנסת הבאה. הטופס, ובו 88 שמות של מועמדים, מגיע בימים אלה לכתובותיהם הפרטיות של כל חברי מרכז מפלגת העבודה והם מתבקשים לסמן את העדפתם בגבולות של 40 מועמדים ולשלוח את הטופס המסומן עד סוף החודש לתיבת־דואר אנונימית.

מטעמי סוב־יודיצה

בוטלה הרצאה על הסיקור התקשורתי במשפט ואנונו

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

בהתערבות פרקליט המדינה, יונה בלטמן, החליטו מארגני כנס בנושא "חופש העתונות ובטחון המדינה", שיתקיים בשבוע הבא באוניברסיטה העברית בירושלים, לבטל הרצאה מתוכננת על הסיקור התקשורתי בפרשת ואנונו, מטעמי סוב־יודיצה.

לפי התכנית היה אמור ד"ר יואל כהן מאוניברסיטת בר־אילן להרצות על הסיקור התקשורתי בפרשת ואנונו. לפרקליט המדינה נודע על כך והוא פנה למארגן הכנס, פרופ' שמעון שטרית מן הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, וביקש לשקול את ביטול ההרצאה, מפני שמשפט ואנונו טרם הסתיים ומשום שחלים על המשפט כללי הסוב־יודיצה.

לאחר דיונים החליטו מארגני הכנס לבטל את ההרצאה. במקומה ירצה ד"ר כהן על הסיקור התקשורתי במלחמת פוקלנד.

על החינוך הדתי להשתחרר מרגשי הנחיתות כלפי החינוך החרדי – אומר המר

מאת רמי לוין, סופר "דבר" בירושלים

לפני 770 צירים, המייצגים 18,000 מורים דתיים, אמר אתמול השר המר, כי החינוך הדתי צריך להשתחרר מרגשי הנחיתות כלפי החינוך החרדי.

המיזוג שבין הציונות לבין האמונה הדתית הוא ביסודו של החינוך הממלכתי־דתי והוא משמש השראה ליצירה החינוכית בישראל, אמר המר והוסיף כי לעומתו, מונחת אי־ההזדהות עם הרעיון הציוני ומדינת ישראל ביסודו של החינוך החרדי.

בכנס בירכו גם ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החינוך והתרבות יצחק נבון.

רז'ו ראץ יגורש הבוקר

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

העבריין ההונגרי רז'ו ראץ יגורש הבוקר מהארץ בדרך האוויר לאירופה. ראץ נאסר בארץ ועמד להיות מגורש עם שיחרורו, אולם הוא נשא לאשה בת הגליל, שעל־פי בקשתה ובהתערבות הורית לפיד הורשה להישאר. אולם הנישואין לא עלו יפה ולפיכך הוחלט לגרשו.

בנק ישראל יאפשר לבנקים תיכנון טוב יותר

מאת אמנון אמר, סופר הכלכלי של "דבר" בירושלים

בנק ישראל הכין תוכנית עבודה חדשה, שתאפשר לבנקים המסחריים להכבן בצורה טובה יותר את פעילותם בתחומי הפקדונות, האשראים והריבית.

תכנית העבודה לחודש הבא הוצגה אתמול על ידי ראשי הבנק בפני חברי הוועדה המייעצת של בנק ישראל בראשות שלמה לורנץ.

במסגרת התכנית החדשה יפרסם בנק ישראל בסוף החודש את תכנית המכרזים של ההלוואות המוניטריות לחודש הבא.

החשוד ברצח הכפול ב"קו־אופ" – להארכת מעצר

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

משטרת ירושלים תבקש היום מבית משפט השלום להאריך את מעצרו של חשוד ברצח הכפול בסופרמרקט קו־אופ, שנעצר בביתו.

הרצח האכזרי אירע לפני שלושה שבועות. מנהל הסופרמרקט, רפי ניצן, וקצין הבטחון, זכריה מימוני, נמצאו ללא רוח חיים במחסן כשצוואריהם משוסע.

מאז הרצח נחקרו עשרות עובדי הסופרמרקט ואחרים וביניהם גם החשוד שנעצר. נודע, כי החוקרים הפריכו את האליבי שמסר החשוד ומשום כך הוחלט להקרו פעם נוספת.

מיד לאחר מעצרו מסר החשוד גירסה נוספת ואתמול עסקו אנשי צוות החקירה המיוחד בבדיקתה.

החשוד הוא יהודי, בשנות ה־40 לחייו.

צה"ל פועל נגד המטרטרים

מסר ראש אכ"א לוועדת חו"ב

מאת סופר "דבר" בכנסת

צה"ל מקפיד הקפדה יתירה על אי־חריגה מנורמות הענישה ופועל בתקיפות נגד מפקדים הנמצאים אשמים ב"טירטור" פיקודיהם. דברים אלה מסר אתמול ראש אכ"א אלוף מתן וילנאי לוועדת החוץ והבטחון.

נודע כי בתקופה שבין אפריל לספטמבר השנה היו למעלה מ־30 מקרים שבהם נמצאו מפקדים אשמים ב"טירטור" פיקודיהם. חלק מהמקרים הללו מלווים באלימות. במקרים שמפקדים (קצינים, נגדים וחוגרים) נמצאו אשמים הם נשפטו ונענשו. אלוף וילנאי מסר עוד כי בתקופה הנסקרת היתה עליה מסויימת במספר החיילים שנפגעו בתאונות דרכים אזרחיות. הצבא מקדיש מאמצים ניכרים למניעת תאונות דרכים באמצעים שונים.

קצין בריאות־נפש אל"מ קוסלר התייחס לנושא ההתאבדויות בקרב חיילים, ואמר כי התקשורת מנפחת את מקרי ההתאבדות ולכך השפעה שלילית.

הרצאות פומביות
מאת ישעיהו בן אהרן
תל־אביב, בית ציוני אמריקה
★ יום ב' 21.12.87
המקורות הרוחניים של היצירה הפוליטית
★ יום ב' 28.12.87
רעיון השילוש של המבנה החברתי
העמקת הדמוקרטיה במדינה בת־זמננו.
כל ההרצאות מתחילות בשעה 20.30.
כרטיסים במקום, נא לדייק.

هكذا من الاصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים •

מגמה חיובית ומתונה במחזורים נמוכים

★ למרות המדד הגבוה מהמצופה שררה מגמה חיובית ומתונה. ★ נמשך איסוף סחורה במניות רבות. ★ פרסום המדד הביא גם להמשך מגמה חיובית בשוק אגרות החוב. ★ הצלחה מרשימה להנפקת כלל תעשיות אלקטרוניקה. ★ רשת הקואופ מבקשת לגייס הון בבורסה. ★ וועדת המעקב החליטה להמשיך בינתיים בשיטת המסחר החדשה.

לאחר פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש נובמבר שהיה גבוה במקצת מהמצופה, צפו אתמול בבורסה להיצעים. בסופו של דבר קרתה תופעה שהפתיעה במקצת את המקורבים, כאשר נרשמה כבר בקורבת תוך כדי אוירה שהיתה בסה"כ אופטימית והירה. ההיצעים או הביקושים המעטים להיות ההיקף נמוך וגם היקף המחזורים נשאר נמוך. האופטימיות ההיתה מוכברת בין היתר בעצם התופעה שלחץ ההיצעים בשוק גם הוא רפה במקצת, כיוון שמחזיקי המניות סבורים שברמת המחירים הנוכחית, אין כדאיות במכירת מניות.

איסוף הסחורה במניות רבות במסך הן בבורסה הן מוצעה לה בעיקר ע"י בעלי עניין אבל כבר מתחילים להראות ניצני ביקושים בקרב הציבור. גם ההצלחה הרבה לה זכתה ההנפקה של חברת כלל תעשיות אלקטרוניקה הוסיפה לאופטימיות של מקורבי השוק ובעיקר על כך שבשוק נמצאים סכומים גדולים של כסף המחפשים עיתוי נוח לכניסה. בשבוע הבא אמורה להתקיים גם הנפקה של אי.בי.אי. פתה והצפיים שגם היא תזכה להצלחה.

אתמול נמשכה ירידת הריבית הסקלית וזאת כתוצאה מהמכרז של בנק ישראל שנסגר בריבית ממוצעת של 17.2%. אחת ההשלכות לכך היו אתמול ביקושים נאים לאגרות המק"מ שבאו בעיקר מצד הבנקים עקב שיטת הנזילות החדשה. המדד שהיה גבוה מהצפוי הביא גם לביקושים באגרות החוב הצמודות למדד והן עלו עליות קלות. גם באפיקים הדולריים היתה מגמה חיובית, כאשר בולטים ביקושים נאים למניות הבנקים בהסדר שיפדו ב־1989.

שינוי שער במסחר

במניות רבות שנרשמו להן אתמול היצעים הן נקלטו בצורה נאה ודוגמאות לכך ראינו במניות בנק הספנות 0.1, כלל ליסינג 0.5, קדור 1, חילן, ניקוב 5, חברה כלכלית לירושלים אופציה, דובק, ארגוב, כלל אלקטרוניקה ופריון. לעומת זאת נרשמו תנודות חדות בניירות הערך הבאים: מנורה 8.7%+, ספנות ואספקה 0.1 ‎-9.1%, הוף אלמוג ‎-6.2%, יענא ‎-7.5%, תום ‎+5.3%, המסלול 5 ‎+10%, לומיר 1 ‎+10%, לומיר 5 ‎-8.2%, רוגובין אופציה ‎+6%, זגלבל 5 ‎-10%, ליגת ‎-7.8%, קיגב 5 ‎-9%, ציקלון 1 ‎+10%, רנבאר 5 ‎-10%, כנס ‎-10%, דטה ‎+10%, אמנונים ‎-10%, מתכת סדום ‎-14.9%, תגל 1 ‎+10%, דלק חפושי נפט אופציה ‎-10.1%.

המסחר במריץ ובמשתנים – תנודות קלות במגמה חיובית

המסחר אתמול במריץ ובמשתנים התנהל תוך כדי תנודות קלות ביותר לשני הכוונים, בדרך כלל תוך כדי אוירה חיובית. במסחר שהתנהל בשלב המריץ נרשמו לחלק גדול מהמניות עודפי היצע קטנים והם נלקחו בדרך כלל בירידות מתונות, או במקרים מסויימים אף ללא שינוי בשער. מדד המריץ ירד ב 0.27%.

עם פתיחת המסחר במשתנים נרשמה בסיבוב הראשון מגמה דומה של ירידות שערים מתונות בדרך כלל. לעומת זאת, בסיבוס השני השתפרה האוירה בצורה ניכרת ולעומת הסיבוב הראשון שבו ירד 0.21% עלה המדד לאחר הסיבוב השני ב 0.02%. בסיבוב השלישי נרשם מדד מאוזן להלוטין ובסיבוב רביעי נרשמה שוב ירידה קלה של 0.02% ובסיבוב החמישי עלה המדד ב 0.10%. המדד הקובע לאחר המסחר נרשם ב 0.14%+.

הפעילים הבולטים בשוק היו כרגיל בתקופה האחרונה קרנות הבנקים הגדולים וכן חברת בטוחה

הנבנת לקונצרן כלל. ניירות הערך שעלו בצורה הנאה ביותר היו מניות כלל סחר והחברה לישראל 1 שעלו כל אחד באחוז אחד.

תמשך הפעלת השיטה החדשה במניות

שלשום קיימה ועדת המעקב אחר הניסוי בשיטת המסחר החדשה בבורסה דיון נוסף. בישיבה השתתפו צבי לובצקי־נציג הברוקים הפרטיים מחברת אי.בי.אי., אליהו בן עמרם – נציג בנק הפועלים ואליעזר היטל מהרשות לניירות ערך. כמו כן השתתפו בישיבה נציגי הבורסה שכללו את חיים שמסל – יו"ר דירקטוריון הבורסה, יוסי ניצני – מנכ"ל הבורסה וכן אסתר לבנון, נציג קילו הדבי תמרי. כאורח הוועדה השתתף גם יוסי כהן הנכה כדירקטור מטעם בנק דסקונט בישיבה לא השתתף נציג האוצר – מאיר פרידמן. בתום הישיבה פרסמה וועדת המעקב הודעה לפיה החלט פה אחד להטיל על מנהל המסחר בבורסה להמשיך לנהל בינתיים את המסחר באותה מסגרת להוציא שני שינויים מכניים קלים, אשר ינהגו מייד ולגביהם הפודסם הודעה מיוחדת. כמו כן התבקש מנהל המסחר לבחון יחד עם חברי הבורסה עריכת שינויים נוספים בציג זה – טרם שינהגו. הוועדה גם החליטה להמשיך לעקוב אחר ההתפתחויות בשיטת המסחר החדשה והיא תפעל בהתאם לכך.

הישיבה אתמול התנהלה תוך התחשבות בביקורת הציבורית שנמתחה לאחרונה בעיתונות על השיטה ועל סדרי המסחר החדשים, וחברי הוועדה התייחסו גם לירידת הפעילות בשוק המניות כתוצאה מכך.

כמו כן נודע, כי מנהלי הבורסה יגישו לוועדה בישיבתה הבאה אשר תערך ככל הנראה בשבוע הבא רעיונות חדשים שעיקרם הפסקת הניסוי בשיטה החדשה. ישנה לכן אפשרות כי שיטה זו תופסק, ויוחלט לחזור לשיטה החדשה של המסחר הרב צדדי.

הנפקת כלל תעשיות אלקטרוניקה – הצלחה גדולה

חברת כלל תעשיות אלקטרוניקה יצאה ב 15.12 בהנפקה לציבור. ההנפקה היתה מעניינת עקב אג"ח שהוצעו בה במחיר קבוע של 95% וכן אופציה שהונפקה חינם. הבנקים הגדולים לא היו מוכנים להשתתף כחתמים בהנפקה ולמרות זאת נרשמה להנפקה הצלחה אדירה.

להנפקה נרשמה החתמת יתר של פי 17 וההזמנות הסתכמו ב 128 מיליון שקל. כתוצאה מכך יקבל כל מזמין 6% מהיקף הזמנתו. מספר המזמינים את ההנפקה הסתכם בכ 2000 וזאת למרות העובדה שלקוחות בנק לאומי לא השתתפו עקב השביתה שהיתה בבנק. מקורבים בקונצרן כלל הביעו סיפוק רב מהצלחת ההנפקה.

הודעות הבורסה

שיף גליקו: הבורסה החליטה להפסיק את המסחר במניות החברה בבורסה לאור ההתפתחויות האחרונות בחברה. כן הוחלט להביא לדירקטוריון הבורסה בחודש ינואר הצעה למחוק את המניות מהבורסה. הבורסה גם הודיעה כי מי שיש לו השגות על החלטה זו יעבירן לבורסה בכתב עד ה3 לינואר.

אילון ביטוח: בעלי עניין בחברה רכשו בבורסה 11.08 ע.נ מניות אילון בשערים של 118.5-123 [illegible]

סתק: החברה החליטה לחלק מניות הטבה בשיעור 350 אחוז. יום ה"אקס" יהיה ב־27 לחודש.

דשה: בהנפקת החברה הוקצו לחברת ניקוב מחשבים בע"מ 5993 יחידות מתוך 6000 שהוצעו יותר שכל היחידות הוקצו למשקיע פרטי.

* הכותב מנהל תיקי השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

בנקים למשכנתאות

מוסדות מימון

ביטוח

מסחר ושרותים

מקרקעין ופיתוח

תעשייה

חברות להשקעה

נסחרות במט"ח

רשימה מקבילה

מעותנים

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5510.50	5433.70
אבקה	471.64	462.41
אגד	259.60	254.73
אגם	102.57	100.58
אדיר	1738.48	1704.53
אדם	2380.92	2331.90
אופיר	2072.84	2033.26
אור	429.27	420.27
אורן	141.05	138.30
אורל	286.93	284.82
אורנ	817.93	802.16
איל	5203.76	5108.24
אילנ	5497.90	5377.65
איתן	779.60	764.21
איתה	637.13	624.27
אלונה	691.02	677.49
אלים	101.01	98.60
ארז	345.60	338.93
אש	161.13	157.64
אשל	187.36	183.73
את	98.22	96.35
אתרוג	254.72	252.28
ברוש	2255.22	2212.07
בנים	541.77	531.34
ברק	506.49	496.50
בריכה	308.64	307.20
בשמת	1569.42	1539.74
גבע	112.73	111.07
גורן	453.41	444.88
גיא	101.90	100.39
גיל	3447.14	3380.37
גילת	637.53	630.05

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
דוכן	370.30	366.73
דוכיפת	514.98	504.98
דולב	245.78	240.76
דורון	1560.01	1530.53
דליה	267.45	262.51
דגן	604.35	594.16
דרור	352.27	345.74
דקל	404.23	396.64
הדס	400.41	396.64
הילה	410.45	406.64
הדר	557.14	547.85
חבצלת	2663.15	2596.24
זוהר	107.61	106.82
זיו	133.20	131.25
זמיר	503.53	493.80
חמנית	160.19	158.05
חלמיש	141.72	141.11
חן	215.44	214.51
חרמון	148.90	148.31
טופז	1466.38	1435.18
טל	6490.74	6407.65
יהלום	460.28	451.41
יסמין	2385.37	2340.15
יעלים	401.14	397.90
יערה	456.45	446.61
כוכב	338.20	331.66
כרמ	134.17	131.54
כלנית	665.68	654.39
כפיר	259.83	258.56
כרמל	147.96	145.63
כתר	1222.60	1205.37
להב	4960.53	4864.26

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
למשקיע	127.52	126.04
לפיד	390.67	383.04
לחם	1885.59	1847.60
לשם	370.13	368.61
מגדל	1349.08	1323.54
מכבית	3917.29	3882.67
מגד	251.45	247.86
מגן	3738.41	3704.94
מור	1791.16	1765.82
מורן	886.98	878.63
מטה	25688.02	25296.14
מיתר	1021.41	1001.87
מעוף	4699.31	4610.52
מעיין	768.48	754.21
מקומה	376.50	374.90
מרגלית	1365.90	1339.37
מרווח	123.34	122.86
נגה	1338.76	1313.69
נוגה	146.61	144.47
נטיף	307.72	306.72
נסע	498.79	491.12
ניר	151.93	149.73
נרקיס	684.12	672.39
סביון	159.43	156.69
סלע	366.25	364.70
סנונית	533.05	522.60
ספיר	401.38	393.82
עדי	176.00	175.99
עדית	381.45	374.24
עוז	798.26	787.05
עוגן	486.43	479.38
עבר	1248.01	1222.28

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
עתה	2577.82	2557.05
עמרני	500.02	493.35
ערמון	134.42	131.93
פז	1679.23	1646.92
צבי	558.42	547.44
צמרת	492.19	482.54
צוק	124.54	124.34
צור	1113.89	1091.48
צפורה	542.55	534.87
צבעוני	1884.84	1848.74
קלע	2289.88	2255.15
קשת	104.25	102.26
רויה	19337.08	19182.18
רימון	132.11	131.91
רקפת	873.68	860.69
רשף	417.74	409.26
שביט	454.37	445.57
שחם	339.90	337.68
שוהם	102.87	100.89
שיזף	457.40	454.14
שקד	407.18	399.32
שחף	767.08	756.16
שלום	828.06	808.36
שפר	187.75	184.12
תאנה	257.75	255.39
תדהר	547.11	544.38
תירוש	542.59	536.89
תמוז	103.92	101.93
תפוח	246.11	241.40
תפוז	197.31	195.95
תרשיש	1507.48	1478.69
תשרי	536.56	529.84

הלוח הכללי

עירית רמת־גן
דרוש חשמלאי מוסמך ראשי לטיפול ברשת מאור רחובות
לפרטים נא לפנות לטלפון 737197/8

שטסל: חברה המנפיקה לראשונה צריכה לתת הערכה כלכלית

מאת מוריה אבנימלך

חברה היוצאת בהנפקה ראשונה לציבור צריכה לתת הערכה כלכלית ותחזית כלכלית במסגרת תשקיף ההנפקה, סבור יו"ר הבורסה חיים שטסל.

בעולם קיים ויכוח באיזו מידה צריכים מנפיקים לתת תחזית לגבי ההתפתחות, ובארצות שונות קבעו נהלים שונים. בארץ יכולה חברה לצאת בתשקיף עם דו"חות כספיים בפיגור עד שמונה חודשים מיום ההנפקה, כאשר המנפיקים יודעים מה קרה בתקופה זו ויש להם אינדיקציה טובה מה יקרה בחודשים הקרובים. מידע זה אינו עומד לרשות המשקיע. כך קרה שחודשים ספורים אחרי הנפקה הציגו החברות דו"חות כספיים שהם עולה מצב שונה לחלוטין מזה שעלה מהדו"חות שצורפו לתשקיף.

מתן הערכה כלכלית חשוב במיוחד לגבי חברות קטנות היוצאות בהנפקה ראשונה, סבור שטסל ומקווה שהרשות לניירות ערך תחייב בקרוב מנפיקים חדשים לצרף הערכה כלכלית לתשקיפים.

בישראל נדרשת לעתים קרובות הערכת הנכס על־ידי שמאי גם כשמדובר בעסק פעיל. הרשות לניירות ערך בהנהלת אליעזר שילוני דרשה סוג זה של מידע פורמלי וויתרה על מידע מהותי, גישה שאיפשרה מניעת מידע רלבנטי למשקיעים במקרים כמו כאגרי טכנולוגיה, אלסינט וכו'. ליו"ר החדש, אריה מינטקביץ, יש גישה שונה, והוא אף צרף לצוות המקצועי של הרשות כלכלנית ותיקה, שרה פארוש, שבאה לחזק את ההבנה החדשה, התואמת גם את עמדת הבורסה.

מנכ"ל דיזנהויז: הכנסות מתיירות יגדלו ב־1988 לשני מיליארד דולר

מאת דויד מושיוב

בשנת 1988, שהיא שנת ה־40 ליסודה של ישראל, יגדל מספר התיירים שיבואו לישראל וההכנסות מענף התיירות יגיעו לכדי שני מיליארד דולר. כך צופה מנכ"ל דינהויז אבי פרידמן שנבחר לאחרונה ליו"ר ההנהלה החדשה של איגוד סוכני הנסיעות.

פרידמן שדיבר באסיפה הכללית של איגוד סוכני התיירות לישראל דיווח כי בשנת 1987 ביקרו בישראל 1.4 מיליון תיירים וענף התיירות הכניס לישראל 1.75 מיליארד דולר. בעקבות הגידול בתיירות גדלה התפוסה במלונות בשנה זו בשיעור 15 אחוז

ההנהלה והוועד החדשים קבלו על עצמם לפעול שענף סוכני הנסיעות לישראל יוכר כענף יצוא לכל דבר. באסיפה השמיעו המשתתפים טענות קשות על כך שהממשלה אינה מכירה בענף, עם ערך מוסף בשיעור 85 אחוז כענף יצוא.

כן התלוננו המשתתפים בדיונים, כי חלה עליית מחירים מצד בתי מלון מסויימים וכן עלייה בכניסה לאתרי תיירות. הממוצע לכניסה לאתרי תיירות כיום היא 40 דולר בהשוואה של 15 דולר בלבד לפני שנתיים.

מרכז ההשקעות אישר 10 מיליון דולר להשקעה במפעלי תעשיה

מאת סופר „דבר"

מינהלת מרכז ההשקעות שליד משרד התעשיה והמסחר אישרה 13 תוכניות הקמה והרחבה במפעלי תעשיה בהשקעה כוללת של 10 מיליון דולר. עודד שמיר מנהל מרכז ההשקעות מסר, כי אושרו הקמתם של שני מפעלים חדשים במצפה רמון, בתחומי הפלסטיק והטכסטיל ומאז כשנה אושרו הקמתם של 3 מפעלים חדשים בבקום. שלושה מפעלים אלה יעסיקו 110 עובדים מתושבי המקום.

אושרו גם הקמתם של מפעל אלקטרוניקה בטבריה, מפעל לבשר בירוחם והרחבה של מפעל למזון בבית שמש. השלמת כל ההשקעות תגרום לתוספת יצוא של כ־31 מיליון דולר וליצירת 271 מקומות עבודה נוספים.

מלון חדש בכנרת רכבל יותקן מהארבל

מאת דויד מושיוב

מלון חדש ובו 220 חדרים יוקם בחוף הכנרת ויכללו בו מתקני נופש וספורט. כמו כן יותקן רכבל מצוק הארבל אל חוף הכנרת - פרטים אלה נמסרו לשר התיירות אברהם שריר בעת סיור שערך באיזור.

לשר שריר נמסר, כי יזמים פרטיים בשיתוף עם המועצה האזורית גליל תחתון מתכננים הקמת הרכבל. במרומי הצוק יוקמו מסעדה ושירותי תיירות. פרוייקט זה קבל את כל האישורים הדרושים והוא נמצא בשלבים אחרונים לפני ביצוע.

בפגישה עם חברי המועצה האזורית אמר שריר, כי הוחלט להקים בצומת גולני מרכז שירותי דרך, אשר יכלול מרכז מידע למטיילים.

יו"ר המועצה בני גרופינקל אמר, כי במועצה מפנה משאבים כלכליים לפיתוח ענף התיירות וזאת נוכח המשבר בחקלאות, שאינו מאפשר פרנסה למשפחות שעסקו בחקלאות.

שוק אפור / דן שלם

בנקים קטנים לוו בשוק האפור

בשוק האפור נמשכת המגמה של שמירה על יוקר הריבית כאשר התנודות בריבית הבנקאית השבוע לא התירו את רישומן על הריבית בשוק האפור כשבניגוד לצפוי הריבית כלל לא הוזלה.

מקורות המימון לזמן קצר מפוצלים כיום בידי חברות בורסאיות המתמחות במימון משקיעים זרים, גופי מימון פרטיים, ולעיתים גם נערכות עיסקאות סיבוביות שמקורן בכספי הבנקים אך בפועל את הרווח גורפים מתווכי השוק האפור שמנצלים גם את הבטחונות הנוחים שניתנו לבנקים.

מבקשי המימון הם בעיקר סוחרים בענפי צריכה, קיבוצים (בעיקר מהתק"ם) חברות תעשיה וגופים עיסקיים שונים. יש לציין כי בניגוד לעבר ערבות תנק"ם אינה מעודדת עניין ונדרשים מהקיבוצים מרווחי בטחון גדולים למדי. כאשר בשבוע שבר ניצלו מספר בנקים קטנים את המימון הנוח בשוק האפור ולוו סכומי כסף ניכרים.

במימון לטווח ארוך יותר ניכרת פעילות רבה של חברות תעשיה וקיבוץ התק"ם כמבקשי המימון בעוד שהמלווים הם קרנות אוניברסיטאיות, ומלכ"רים. קיבוצים מעדיפים כיום מימון לטווח קצר למימון לטווח ארוך. וכן הדבר לגבי קונצרן הסתדרותי גדול.

בשל המצב המעורפל בקרב הכספים הרי עיסקאות מרובות נעשות בריבית של 5% עד 6% עם סלקטיביות רבה. וגם נעשו עיסקאות בריבית של 6% ויותר אך גם בריבית של 3%, זאת כאשר מדובר בחוגות מרובים. בשלב מסוים מתברר שהבנק הקטנים פנו לשוק האפור כדי ללוות כסף שונים שעלותם היתה קטנה יותר מאשר המחיר שנדרשו לשלם במכרזי בנק ישראל (34%) ומעלה. ההורמה של בנק ישראל שוק צבצבה

את הלחצים של הבנקים בקבלת אשראי והורידה למעשה את הריבית אך עדיין בצורה שולית בלבד בשוק האפור. בפקדונות הצמודים מתברר כי הבנקים שילמו בתחילת השבוע למפקידים עד 8% לפקדון ל־5 שנים אך לקראת סוף השבוע נטתה הריבית לרדת במקצת. הלווה ישלם בסופו של חשבון כ־12% על ההלוואה הצמודה כאשר ברמת הריבית השקלית כדאי לשקול היטב את העלות האמיתית.

בשוק הכספים מעריכים שהריבית הצמודה תעלה בתחילת השנה הבאה במקצת, כאשר בשל המיחזור הגדול הצפוי במשק אין לצפות להגדלת הנפה המותר לגופים פיננסיים כמו קופות גמל וביטוח באמצעות אמצעים חופשיים. לפיכך ההיצע אינו צפוי לגדול.

בעסקות דולריות לא נערכו כמעט עיסקאות בשל העדר ערבויות בנקאיות ומצב זה צפוי להימשך.

כדאי לציין שבשוק האפור קיימת זהירות רבה לגבי עיסקות מימון, כאשר לעיתים נשקלות הפקדות בבנק על פני הלוואות בשוק האפור. בניגוד לצפוי הרי הצעות הלוואות לעצבאים לא זוכות לעניין רב כמצופה ונראה כי הבנקים עדיין שולטים גם במימון למגזר העיסקי הקטן ובמימון הקמעונאי ומנצלים את המרווחים לצרכיהם כאשר זול יותר בשוק האפור (פריים + חצי אחוז) פתים אליו. כדאי גם להזכיר שוב כי בשוק האפור נערכות לעיתים עיסקאות שמקורן בבנקים שלהם ניתנו בטחונות כמו שטרות, כאשר הבנקים הקטנים מנסים לעיתים ללוות היכן שזול יותר כולל בשוק האפור. המדיניות בנק ישראל מונעת ניתוב מעבר בכספים מהבנקים לשוק האפור אם תימשך המדיניות המוניטרית הנוכחית הרי אין לצפות לשינוי במערך משק הכספים.

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית	בטחון
אשראי שקלי	עד שנה	פריים + 0.7% ועד תוספת של 0.8%	ערבות בנק
		פריים + 0.6%—0.7%	ערבות גוף גדול
נכיון שיקים	עד 90 יום	בין 4.5%—6% מרבית העיסקאות בריבית ממוצעת של 5%.	ממסר שיקים
מימון צמוד	5 שנים	המלווה בין 7.5%—8% לווה בין 11%—12%	פקדון בנק
	10 שנים	מלווה 8%—8.2%	פקדון בנק
מימון דולרי	עד שנה	12.5%—13.5% העיסקה השכיחה נעשית ב־13%, לעתים ניתן מימון בעלות גבוהה יותר.	ערבות בנק
אשראי בנקאי פרטי	תלוי בתקופות הבטחונות	פריים בתוספת 0.75% עד 1%	בדרך כלל תכניות חסכון
			ערבות בנק
אשראי במארקים אשראי עסקי	ללא הגבלת זמן בראש	0.6 ועד תוספת של 1% אשראי	בבטחונות שונים
אשראי פרטי	תלוי בתקופת החסכון	פריים בתוספת 1%	בדרך כלל תכניות חסכון

ההכנסות מתיירות ב־1988 יגיעו ל־שני מיליארד דולר

מאת דויד מושיוב

ההכנסות מענף התיירות בשנת 1988 יעברו את סכום שני מיליארד דולר בהשוואה ל־1.75 מיליארד דולר ההכנסות מענף התיירות בשנת 1987 - דברים אלה אמר מנכ"ל חברת דיזנהויז אבי פרידמן באסיפה הכללית של איגוד סוכני התיירות בישראל.

פרידמן אמר, כי בשנת 1987 ביקרו בישראל 1.4 מיליון תיירים ודבר זה הגדיל את התפוסה בבתי המלון בשיעור 15 אחוז בשהוואה לשנת 1987. התפוסה המוצעת בבתי המלון בשנת 1987 היתה כ־75 אחוז.

באסיפה הכללית השמיעו סוכני התיירות טענות קשות על כך שהממשלה אינה מכירה בענף התורם רבות מטבע זר למדינה עם ערך מוסף בשיעור 85 אחוז כענף יצוא. ההנהלה החדשה של האיגוד קבלה על עצמה לפעול, שהענף סוכני הנסיעות יוכר כענף יצוא לכל דבר.

כן התלוננו המשתתפים בדיון על כך שמחירי כרטיסי הכניסה ללאתרי תיירות בישראל התייקרו בצורה דרסטית. כיום עלות כרטיסי כניסה לאתרים אלה מגיעה לכדי 40 דולר במקום 15 דולר המחיר שהיה לפני שנתיים.

„להנהלות חברות ממשלתיות אין סמכות לנהל יחסי עבודה"

דוראי: הסתירה הפנימית בחוק החברות הממשלתיות יוצרת אי שקט תעשייתי

מאת סופר „דבר"

לדירקטוריונים ולהנהלות החברות הממשלתיות אין כיום סמכות לנהל מערכת יחסי עבודה עצמאית עם עובדי החברה, ולחתום על הסכם שכר עם העובדים לפני קבלת אישור מרשות החברות, אמר הלל דוראי, מנכ"ל מלם בערכות, לחברי פורום הדירקטורים של חברות ממשלתיות ליד המרכז הישראלי לניהול.

הסתירה הפנימית הקיימת בחוק החברות הממשלתיות יוצרת אי שקט תעשייתי בחברות אלה, ומונעת ניהול תקין של יחסי העבודה, סבור דוראי שהיה עד לאחרונה הממונה על השכר במשרד האוצר.

לדבריו סעיף 4א בחוק החברות קובע כי חברות ממשלתיות תנוהלנה על פי שיקולים עסקיים בלבד, מאידך, סעיף 32 א בחוק זה כתייחס לסמכויות הדירקטוריון, וקובע כי הדירקטוריון יקבע שכרם של העובדים על פי כללים שקבעה הממשלה ובאישורה.

המצב מחמיר עוד יותר אם בוחנים את סעיף 29 בחוק יסודות התקציב. חוק זה קובע כי גוף מתוקצב, קרי הברה ממשלתית, לא יעניק לעובדיו שכר והטבות אלא לפי מה שנקבע לכלל עובדי המדינה, אלא אם אישר השר תוספת חריגה.

כל הערכאות המשפטיות במדינה לרבות בג"צ קבעו כי לחוק התקציב עדיפות על פני חוק החברות.

יצואני הפרחים מחכים לאישור ההסכם עם הפרלמנט האירופי

מאת דוד מושיוב

הפרלמנט האירופי צריך לאשר את ההסכם הכלכלי־מסחרי בין ישראל לארצות השוק האירופי. כל עוד הפרלמנט אינו מאשר הסכם זה המכונה „פרוטוקולים", לא יוכלו מגדלי הפרחים מישראל ליהנות מהורדת המכסים על הפרחים המיוצאים מישראל לארצות השוק.

השבוע חתמו על הפרוטוקולים נציגי יוון ובריטניה ועם חתימתם תתמו על ההסכם נציגי כל הארצות החברות בשוק האירופי המשותף, אולם כאמור כדי שההסכם ייכנס לתוקף הוא צריך להיות מאושר על־ידי הפרלמנט האירופי.

היום הוא היום האחרון בו מתכנס הפרלמנט האירופי לדיונים במושב הנוכחי לפני צאתו לפגרת חג המולד. נציגי ישראל מקווים, כי הפרלמנט יספיק לאשר היום את ההסכם, אולם אם הפרלמנט לא יאשר היום יידחה הדבר למושב הבא של הפרלמנט המתחיל ב־18 בינואר 1988.

דחיית אישור ההסכם על־ידי הפרלמנט האירופי תהווה הפסד כספי נוסף למגדלי הפרחים. כיום משלמים על יצוא פרחים לארצות השוק 17 אחוז בקירוב מכס. ההסכם קובע הורדה הדרגתית של המכס במספר שנים. אולם ההורדה אינה רטרואקטיבית.

אם ההסכם יאושר היום על־ידי הפרלמנט תיכנס הורדת המכסים לתוקפה החל מה־1 בינואר 1988. אם ההסכם לא יאושר היום הורדת המכסים תיכנס לתוקפה רק לאחר אישור ההסכם על־ידי הפרלמנט.

הורדת המכסים על יצוא הפרחים עשויה להגדיל הכנסות מגדלי הפרחים בארץ בסך 6 עד 7.5 מיליון דולר בשנה.

מסטודנט לחקלאות למנהל „יפאורה"

מאת דני צדקוני

כל מוסד אקדמאי משתבח בבוגריו שהצליחו. כפי שבביוגרפיה של כל מנכ"ל מופיע לרוב פרק אוניברסיטאי. אצל חיים רוגטקה בן ה 32 מנהל מפעל המשקאות „יפאורה" ברחובות. המרחק בן תקופת היותו סטודנט לבן היותו מנכ"ל, היה קצר ביותר. בדיון של הפקולטה לחקלאות של האוניברסיטה העברית ברחובות. קראנו על הצלחתו. הכוללת גם הגדלת מחזור של המפעל בשנתיים האחרונות פי חמש. משישה מיליון דולר לשנה לשלושים מיליון. לרוגטקה המנהל את המפעל מאז שנת 1986 יש חלק בכך.

„יפאורה" מייצרת כידוע משקאות קלים בלתי מוגזים הנושאים את השם העברי „מיץ פז" עוד מהתקופה שהתעשייה הישראלית התגאתה בשמות עבריים למוצריה. המשקאות המוגזים שלה הם של חברת „שוופס" העולמית. כזכור הופיעו לאחרונה ידיעות על כוונת חברת האם הבריטית לשלול מהמפעל הישראלי את זכיון הייצור של „שוופס" בגלל לחצים ערביים.

„יפאורה" נוסדה לפני שנים רבות בזיקב של רחובות. כאשר פרדסנים מהאזור החליטו על הקמת מפעל לעיבוד עודפי פרי ההדר. עם גידול הייצור הועבר המפעל לאזור התעשייה ברחובות. מחוץ לביצים ומשקאות קלים. החל המפעל בשנת 1976 גם לעבד מוצרי עגבניות. באותה שנה הוא רכש את הזכויות הבלעדיות לייצר משקאות „שוופס" בארץ. כיום הוא מייצר ומשווק משקאות קלים בלבד. במיגוון של כששים מוצרים ואריזות.

בשנתיים האחרונות שונתה התפיסה הניהולית של החברה. שעיקרה יצור משקאות קלים בלבד. הוכנס למפעל בו מועסקים 200 עובדים, מיכון חדיש הכולל קוי יצור חדשים ומיתקני מילוי משוכללים. שופרה שיטת השיווק. הסה"כ עליית מחזור מכירותיה מ - 6 מיליון ל - 30 מיליון דולר.

הקשר של רוגטקה ל„יפאורה" החל בהיותו סטודנט לתואר מוסמך בפקולטה. רוגטקה יליד ת"א ובוגר תיכון „קוגל" בחולון. שירת כקצין בביה"ס לתחזוקה בצה"ל. החל את לימודיו בפקולטה בשנת 1976. תחילה בחוג לגידולי שדה. בשנה השניה עבר לביוכימיה חקלאית במגמה למדעי מזון. רוגטקה שגם הספיק להיות שנה אחת יו"ר אגודת הסטודנטים. השתלב במחקר שעסק בשיפור טעמו של ממתיק מלאכותי שנוסה ע"י חברת מו"פ המשותפת ל„יפאורה" ולקבי אייזנברג. במסגרת לימודיו ועבודתו לתואר מוסמך עשה ימים רבים בקשר לממתיק בביח"ר „יפאורה". כאשר סיים בשנת 1984 את לימודי המוסמך עבר לעבוד באופן מלא במפעל כעוזר של הכימאי הראשי. כעבור שנה התמנה בעצמו לכימאי הראשי של המפעל. עם עריכת השינויים האירגוניים בהנהלת „יפאורה" התמנה רוגטקה למנהל המפעל. לדבריו המעבר מספסל הלימודים בפקולטה לחקלאות לתעשייה. היה טבעי ביותר. באחר שבתקופת לימודיו עבר בו והכיר את מערכותיו. מנסיונו הוא ממליץ לפקולטה לשלב בלימודי המוסמך קורסים טכנולוגיים מעשיים, שיסייעו לבוגריה להשתלב בצורה טובה וקלה יותר בעבודה

יצוא חברת ההשקעות עברה מהפסד לרווח

יצוא חברה להשקעות הרוויחה במחצית השנה שהסתיימה בסוף ספטמבר 278 אלף ש"ח לאחר הפסד של 626 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יו"ר החברה זלמן שובל מסביר את השינוי בשיפור שחל בחברות המסונפות, בנק ירושלים לפיתוח ולמשכנתאות, תעשיות רדימיקס וכן צמצום בהוצאות ההנהלה. סך ההון לא השתנה בשנה וחצי האחרונות ועמד על כ־12 מיליון ש"ח, לכל מחצית שנה.

מחירים טובים להדרים בחו"ל

מאת דויד מושיוב

בשווקי אירופה יש ביקוש להדרים מישראל והדבר מתבטא במחירים שהתקבלו תמורת זני ההדרים הסתיים, שהם גבוהים בשיעור 10 עד 15 אחוז בהשוואה למחירים שהתקבלו תמורת זנים אלה כעונה זו אשתקד.

ממועצת ההדרים נמסר, כי עד השבוע האחרון נשלחו לאירופה ארבעה מיליון תיבות הדרים מזנים שונים. יותר ממחצית כמות זו מהווה האשכוליות המבכירות, הרגילות והזנים של אשכוליות אדומות. מיליון תיבות הם הטבוריים והשאר זנים אחרים של פרי הדר.

אשכוליות אדומות מזן רייז קבלו מחיר של 11.20 דולר פו"ב לתיבה לעומת 9.40 דולר המחיר שהתקבל אשתקד. אשכוליות ירדן קבלו מחיר של 8.10 דולר פו"ב לתיבה בהשוואה ל־7.10 דולר המחיר שהיה אשתקד. תבורות תיבה טבוריים התקבל מחיר של 6.50 דולר פו"ב התיבה לעומת 5.20 דולר אשתקד. גם בעד הליבונים, הפומלו והאשכולית המתוקה התקבלו מחירים גבוהים מאלה שהתקבלו אשתקד. השבוע ישלחו משלוחי הדרים נוספים לשווקי אירופה, כדי לענות על הביקוש הטוב הקיים עתה לפני חג המולד להדרים מישראל.

מדוע „נתקענו" עם 20 אחוזי אינפלציה?

גדעון זלינגר

ביום שני, בשבוע השני של חודש ינואר 1988, יגיש שר האוצר משה ניסים את הצעת „חוק תקציב המדינה" לאישור הכנסת. בו ביום יקבלו לידיהם חברי הבית גם את התחזית הכלכלית לשנה הבאה, את „התקציב הלאומי". בדיונים המוקדמים שכבר התקיימו, עמדה בפני מנסחי המסמך שאלה האם להתמודד, זו פעם ראשונה מזה שנים ארוכות, עם שאלת האינפלציה, כלומר: האם לצרף לנתונים הריאליים גם נתון נומינלי אחר? שאלה זו לא הוכרעה עדיין.

גם במשרד האוצר וגם בבנק ישראל מסוגלים לשרטט היום ללא קושי רב תסריט אופטימי שלפיו שיעורי האינפלציה בישראל ימשיכו לרדת בשנה הבאה. על התסריט האופטימי מאפילים הבחירות הצפויות בחודש נובמבר בשנה הבאה והזעזועים בשוקי הכספים הבין־לאומיים. כדי לרדת משיעור של 20% אינפלציה בשנה, צריך לא רק לרסן את התקציב ואת השכר, אלא להקטין את הכוחות האינרציוניים – את אותם מנגנוני הצמדה שאיפשרו לישראלים לחיות טוב גם עם שיעורי אינפלציה גבוהים במיוחד שהיו מטריפים דעתן של כלכלות אחרות. הצמדת השכר שבוצעה בפיגור הביאה בעבר הלא רחוק לשחיקה כואבת בתלוש המשכורת – כאשר התהפכה המגמה ושיעורי האינפלציה ירדו נוצר חשש מפני גרירת האינפלציה ומתן תוספת שכר ריאליות בלתי מתוכננות. תהליך ההתאמה של המנגנונים עדיין לא הסתיים עד עצם היום הזה. התוכנית הכלכלית של קיץ 1985 הפעילה לחץ סימולטני על כל הבלמים ובהם שניים שלא טופלו כהלכה בעבר: הממשלה הצליחה להקטין את שיעור הגרעון התקציבי שלה מ־17% בשנת התקציב 1984/5 לשליש האחוז בלבד, שנה מאוחר יותר: בתוך שנה השתחררה המדינה מגבנון ששנותיו כשנות מדינת ישראל. בהצעת תקציב המדינה לשנה זו 1987/8 דובר על גרעון ממשלתי כולל של 3% מהתוצר, אך במציאות הגרעון קטן הרבה יותר. ההוצאות רוסנו ובצד ההכנסות נרשמה עליה על אף הרפורמה שהיתה כרוכה בוויתור על כספים. ענין שני: השכר. בשנת ההבראה הכלכלית ירד השכר הריאלי למשרת שכיר בשעור של 9%, שעור שחיקה חסר תקדים במשק הישראלי, ואומנם שנה מאוחר יותר כוסה הפער כמעט לחלוטין (עליה של 7.8% נרשמה ב־1986) והשנה יחזור השכר לרמתו הגבוהה של ערב הפעלת התוכנית הכלכלית. לשני אלה יש להוסיף את הריסון המוניטרי החריף, ריסון שסימני אצבעותיו ניכרים עד היום: מגזרים שלמים נקלעו לקשיים בגלל ריבית שהגיעה ברביע הראשון של 1985 לשיעור של 96% וזאת בחח"ד (חשבון חובה דביטורי), בריבית על משיכת היתר.

שנת 1988 אינה מבשרת כיווץ נוסף לא בתחום התקציב ולא בתחום השכר. נראה אומנם כי הריסון המוניטרי יימשך, בצורה זו או אחרת, גם שער המטבע ימשיך לשמש עוגן מרכזי למשק הישראלי, מה עוד שבקופת מטבע־החוץ יש כחמישה מיליארד וחצי דולרים שיש בהם כדי לספוג את הצורך בפיחות מיידי, אבל בשני התחומים המרכזיים: תקציב ושכר, אין לצפות למהפכות.

כשניגש אגף התקציבים להכין את תקציב השנה היוצאת, העריכו הכלכלנים כי שיעור האינפלציה ינוע בין 18% ל־21%. כיום מורים האינדיקטורים שהשנה תסתיים בשיעור אינפלציה נמוך יותר, של 17% ואולי אפילו 16%. המשק הגיע ליציבות „שאינה יציבה" וכלכלני בנק ישראל מזהירים מסכנת האינפלציה שעדיין מאיימת עליו. ישראל נחלצה ממצב של אינפלציה דוהרת, מבלי להפסיד תוצר, מבלי להכנס לאבטלה כואבת ולמשבר כלכלי. את ההישג הזה יש לזקוף, לא רק לרשת הבטחון של הסיוע האמריקאי המיוחד בסכום של מיליארד וחצי דולרים לשנתיים, אלא לתחושת „אין ברירה" ושל נכונות לשיתוף פעולה בין הגורמים המשקיים המובילים. היום שוב אין מדברים על עסקת חבילה, אלא על הבנה מתמשכת שמצפים כי תקטע את המעגל של עלית שכר, התאמת מחירים, פיחותים, אינפלציה וחוזר חלילה, מעגל שוטה שהתגלגל בישראל מאז אמצע שנות השבעים. העובדה שבישראל יש עדיין אינפלציה בשעור של כ־20% ניתנת להסבר בגורמים האינרציוניים, בזחילת המחירים המקומיים ובעליה המתמדת של מחירי היבוא במונחי מטבע זר ובמונחי מטבע מקומי: מעניין לציין כי הגידול הרב ברמת השכר, הצריכה והביקושים כמעט ולא השפיעו על רמת המחירים, ויהיה זה נאיבי ליחס את הריסון לעובדת קיומו של הפיקוח על המחירים: היציאה ההדרגתית מהפיקוח לא הביאה לעליות מחירים חריגות (למעט כמה מקרים בולטים בתחום השירותים הבלתי סחירים) ומכאן שהחששות מפני אינפלציה כבושה לא היו במקומם ושהצעדים בתחום הריאלי הם שהביאו להישג המרשים. יחד עם זאת התחושה של „הכל בסדר" היא שתיתן אור ירוק ללחצים גוברים על התקציב ועל השכר והיא שעלולה למגוע את הריסון והאיפוק שביססו את ההישגים בתחום המחירים גם ב־1987. אותו גרעין קשה של הוצאות קשיחות ושל שכר קשיח וצמוד מקשים את גמישות הפעולה של המשק הישראלי החוגג שנתיים וחצי לתוכנית ההבראה הכלכלית. החזרה לאימי האינפלציה של שנות השמונים נראית אמנם רחוקה, תושבי ברזיל, ארגנטינה ומדינות אחרות שהפעילו תוכניות יצוב דומות מהוות תזכורת לשאננים שבינינו – המהפך הכלכלי של 1977 שבימים אלה מלאו לו עשור מחייש כיצד די היה בהחלטה שגויה אחת כדי להשליך את המשק למערבולת מסוכנת הן מן הבחינה הכלכלית והן מן הבחינה החברתית־לאומית.

כור תקשורת והתרעה פיתחה מערכת התרעת לייזר חדשנית

כור תקשורת והתרעה פיתחה מערכת התרעת לייזר יחידה מסוגה המעוררת עניין רב בעולם. המערכת לגילוי התרעה מורכבת ממשדרים ומקלטים. המשדר משגר קרן לייזר למקלט וכל הפרעה לקרן גורמת להפעלת התרעה.

המערכת מסוגלת לגלות גופים הנעים במהירות רבה והיא עמידה בכל תנאי מזג אוויר הדורשת אחזקה מעטה. המערכת נוסתה כבר בהצלחה במתקני חברת גז גדולה בצרפת. הניסוי נערך בשיתוף „י.ב.מ." בין הבוחנים את המערכת מצויים „אירפרנס" הרשות לנמלי תעופה בצרפת. נתקבלה כבר הזמנת יצוא ראשונה מספרד. לאחרונה חתמה החברה על הסכם שותפות עם משקיע אמריקני, כדי לאפשר הרחבת עסקי החברה, המייצרת מערכות תקשורת נתונים ומערכות התרעה לשוק האזרחי והבטחוני.

סמינר בינלאומי בלונדון בחסות „אקונומיסט" ידון בסיכונים פיננסיים ב־1988

100 אנשי עסקים וכספים מכל העולם יתכנסו בחודש הבא בלונדון לסמינר שיעסוק בסוגיית „סיכונים פיננסיים והחלטות ב־1988". את הארוע ינחו מומחי כספים מארה"ב, אירופה ויפן.

הסמינר, המאורגן על־ידי ה„אקונומיסט" הבריטי, יתקיים ב־21 וב־22 בינואר בלונדון. נציגת הארוע בישראל היא חברת „אופיר". מנכ"ל „אופיר", בועז וקסמן, מסר כי מדובר בארוע ייחודי שמספר המשתתפים בו מכל העולם הוגבל למאה בלבד; גם לאנשי כלכלה מישראל נשמר מספר מקומות מצומצם. בסמינר יהיו הרצאות וקבוצות דיון. המרצים והמנחים הם מומחים פיננסיים בינלאומיים, ביניהם: מנכ"ל בודקת הכספים של ניו־יורק – לואיס הול, יו"ר מרכז המחקר של החברה היפאנית „ניקו" – כיצ'יה מצוקווה, יו"ר הבנק המסחרי הגרמני – וולטר זיפ, ומנכ"ל בנק „צ'יס מנהטן" – סנדרה צימר וכן מומחים נוספים מבריטניה, אוסטרליה וארה"ב. בין הנושאים שידונו: סיכונים פיננסיים, שיתוף פעולה פיננסי בינלאומי, שערי ריבית.

עלות הסמינר לכל משתתף – 685 לירות שטרלינג והיא אינה כוללת טיסות ושהייה.

תשלום ארנונה לעירית ראשל"צ באמצעות „ישראכרט"

עירית ראשון לציון הגיעה להסדר עם חברת ישראכרט, שלפיו תושבי העיר ייהנו משירות חדש המאפשר לשלם מסי ארנונה באמצעות ישראכרט.

ההסדר החדש יאפשר למחזיקי „ישראכרט" לשלם את חשבון הארנונה בכרטיס וליהנות מאשראי של עד חודש ימים חינם ומהסדר תשלומים נוח בשיטת „אשראי גמיש".

ההסדר החדש יופעל החל מחודש פברואר 1988, והוא מצטרף להסדר דומה שהושג עם עירית אילת.

התחרות הארצית בניהול בעזרת מחשב תתחיל בחודש הבא

התחרות הארצית בניהול לקבלת החלטות עסקיות בעזרת מחשב אישי תחל בינואר הקרוב. התחרות נערכת זו השנה הששית על ידי המרכז היישומי טכנולוגי שליד המרכז הישראלי לניהול (ביס"מ). בתחרות יטלו חלק מנהלים בתחומים שונים בארגונים, חברות ומפעלים שונים בארץ. המנהלים המשתתפים יחולקו לצוותים ויתחרו ביניהם על קבלת החלטות עסקיות מורכבות בתנאי שוק תחרותיים. קבלת ההחלטות במשחק המנהלים מבוצעת בעזרת מחשבים אישיים של י.ב.מ. ותוכנת לוטוס. לכל אחד מחברי הצוות המנצח תוענק מערכת אישית יבמ/2 החדישה במתנת החברה. פרסים נוספים יוענקו לצוותים מצטיינים אחרים על ידי חברות מחשבים אחרות.

מינויים חדשים ב„נגב קרמיקה"

ניכו אשכנזי התמנה לתפקיד מנהל סחר־חוץ של „נגב קרמיקה". אשכנזי, 40, הינו בעל תואר שני בהנדסת מכונות. עלה לארץ מתורכיה בשנת 1972. עד 1985 היה מנהל אגף היצוא של „אלקטרה" ולאחר מכן שימש בתפקידי ניהול שונים בתחום השיווק. נשוי ואב לשניים.

שערי מטבע חוץ ביום 16.12.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.51	1.58	1.51	1.58	1.51	1.58	1.5424	1.5616	1.5424	1.5616	1.5444	1.5638	1.5529
1 מארק גרמני	0.92	0.97	0.93	0.97	0.93	0.98	0.9442	0.9560	0.9442	0.9559	0.9480	0.9599	0.9515
1 לי"ש	2.75	2.88	2.77	2.90	2.77	2.90	2.8203	2.8554	2.8204	2.8556	2.8230	2.8586	2.8351
1 פרנק צרפתי	0.27	0.29	0.27	0.29	0.27	0.29	0.2788	0.2823	0.2787	0.2822	0.2794	0.2829	0.2808
100 ינים יפאניים	1.19	1.24	1.19	1.25	1.19	1.25	1.2112	1.2262	1.2113	1.2264	1.2131	1.2284	1.2178
1 גולדן הולנדי	0.82	0.86	0.83	0.87	0.82	0.86	0.8394	0.8499	0.8409	0.8514	0.8404	0.8510	0.8453
1 פרנק שוויצרי	1.13	1.19	1.15	1.20	1.14	1.19	1.1593	1.1737	1.1667	1.1815	1.1598	1.1744	1.1663
1 כתר שוודי	0.75	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2599	0.2631	0.2597	0.2630	0.2601	0.2634	0.2614
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.25	0.25	0.2414	0.2444	0.2417	0.2447	0.2419	0.2449	0.2434
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2448	0.2479	0.2457	0.2488	0.2454	0.2485	0.2469
1 מארק פיני	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.40	0.3824	0.3871	0.3823	0.3871	0.3829	0.3877	0.3850
1 דולר קנדי	1.15	1.21	1.15	1.21	1.15	1.21	1.1770	1.1916	1.1756	1.1903	1.1780	1.1928	1.1847
1 דולר אוסטרלי	1.04	1.14	1.06	1.14	1.07	1.15	1.1010	1.1147	1.1009	1.1146	1.1026	1.1165	1.1088
1 ראנד דרא"פ	0.52	0.62	0.48	0.80	0.50	0.71	0.7933	0.8031	0.7930	0.8029	0.7976	0.8076	0.7987
10 פרנקים בלגיים	—	—	0.44	0.47	0.44	0.46	0.4521	0.4577	0.4517	0.4573	0.4519	0.4576	0.4548
10 שילינגים אוסטריים	1.31	1.38	1.32	1.38	1.32	1.39	1.3421	1.3588	1.3430	1.3597	1.3464	1.3633	1.3517
1000 לירטות איטלקיות	1.25	1.32	1.26	1.34	1.26	1.35	1.2821	1.2981	1.2845	1.3005	1.2855	1.3017	1.2908
1 אקו (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.9499	1.9742	1.9490	1.9733	—	—	1.9628
1 דינר ירדני	—	—	4.37	4.65	4.31	4.60	—	—	—	—	—	—	4.4258
10 לירות לבנוניות	—	—	0.08	0.09	0.02	0.03	—	—	—	—	—	—	0.0282
1 לירה מצרית	—	—	0.63	0.67	0.67	0.73	—	—	—	—	—	—	0.6988

هكذا من الاصل

תנועת המושבים מזהירה מפני אלימות בשל הסחבת בעניינם

שוקלת שביתת־רעב – עם או בלי הקיבוצים

מאת הדד מרשיוב, סופר „דבר" לענייני חקלאות

מזכירי תנועת המושבים גדליה גל ויוחנן דניאל אמרו אתמול בישיבת מועצת תנועת המושבים, כי בגלל הסחבת ביישום דו"ח ועדת רביד, גדל מספר המושבים שלא יוכלו לעמוד במעמסה הכספית שמטיל עליהם דו"ח זה. השניים הזהירו, כי מחדלי הממשלה יביאו להתפרעויות אלימות ואף לגבירת התאבדות.

מועצת תנועת המושבים החליטה אתמול להחריף את המאבק נגד הממשלה, אפילו עד כדי שביתת רעב, שתתקיים עם התנועה הקיבוצית או בלעדיה.

שר החקלאות אריק נחמקין, שהשתתף אף הוא בישיבה, אמר כי משרד האוצר מתנגד לדרישתו לכלול באומדן תר"פעבי 150 מיליון ש"ח בתקציב המדינה כסיוע למגזר החקלאי.

לדברי נחמקין, מאיים משרד האוצר, שאם משרד החקלאות יעמוד על דרישה זו, הוא יבטל את תמיכתו במסקנות דו"ח ועדת רביד. נחמקין דוחה דרישה זו של משרד האוצר וטען, כי הסכום המבוקש מסודרו חיוני למגזר החקלאי.

דגלים וסופגניות במבצע „בית פתוח" של ההסתדרות

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

אלפי מבקרים, עשרות אוטובוסים מרחבי הארץ, דגלי הלאום והעבודה ואלפי סופגניות – אפיינו אתמול את מבצע „הבית הפתוח", שקיימה אתמול ההסתדרות וכבר הפך למסורת בחג החנוכה.

בין המבקרים ברחוב ארלוזורוב 93 בתל אביב – חברי ועדי עובדים, ראשי ערים ומזכירי מועצות פועלים, סטודנטים, פעילות נעמ"ת, רבנים וכוהני דתות אחרות, נציגי ההתיישבות החקלאית, חברי תנועת „הנוער העובד והלומד" וסתם עמך.

עבור המזכ"ל ישראל קיסר היה זה יום מתיש, שבו קיבל בזו אחר זו משלחות ממגזרים שונים. אחת מהן היתה משלחת של ראשי ערי פיתוח, הכוללת ראשי ערים מהצפון, שהתאגדו לשדולה לא רשמית למען מפעל „כולתנו".

ראשי הערים תבעו מההסתדרות להעמיד בראש סדר העדיפות את בעיית הפיטורים במפעל זה, שטרם נחלץ מהמשבר. בפגישה הוסכם על הקמתו של מטה משותף להסתדרות ולערי הפיתוח, שייאבק למען תיעוש אזורי הפיתוח ונגד „המגמות האנטי־סוציאליות", המשתקפות בהצעת תקציב המדינה לשנה הבאה.

במפגש עם ראשי העדות הנוצריות והדרוזיות קרא קיסר לפעול לבלימת „ההתגרויות ההדדיות העלולות להגביר את המתיחות בין יהודים לערבים ולפגוע בתהליך השלום באזור".

„אפריקה ישראל": בבית שמש בנינו לפי התקנים המקובלים

מאת נתן רועי, סופר „דבר"

חברת „אפריקה ישראל" טוענת, כי בתי שכונת רמת לחי בבית שמש, שננטשו על ידי תושביהם לאחר שנתגלו סדקים ביסודות הבניינים שם, נבנו לפני 17 שנים על פי הנחיות ותנאים, שהתקבלו ממשרד השיכון ובשיטות שנקבעו על ידו.

בתגובה לתלונה שהגיש חבר הכנסת רן כהן למשטרה וממנה עולים חשדות למעשים פליליים, מציינים באי כוח החברה, כי בדיקת מכון התקנים, שבוצעה אחרי שקיעת המבנים, אישרה כי חוזק הבטון עומד בדרישות התקן. בעיות השקיעה נוצרו עקב תופעת התפיחה והשקיעה הדיפרנציאלית בשכבות הקרקע שמתחת מפלס לחות היסוד.

„אפריקה ישראל" הודיעה, כי ממתינה לדו"ח המלא והמסכם של ועדת המומחים בנושא.

חבר הכנסת רן כהן אמר בעת שהגיש את התלונה למשטרה, כי בידיו מסמך רשמי המצביע על שורה של חריגות מחוקי הבנייה וביצוע של עבירות פליליות.

5 שנות מאסר לנהג שדקר למוות יריבו על רקע עקיפה

מאת יוסי לבבייה, סופר „דבר"

„אווירת האלימות שבה אנו חיים והנותנת ביטוייה גם בכבישים מבחינת כל האלים גבר, הופכת את חיי האזרחים לשגרה קשה ועגומה, שקשה למצוא כיום מפלט ממנה", כך כתב שופט בית המשפט המחוזי בחיפה מיכה לינדנשטראוס בגזר דינו אתמול שבע שנות מאסר, מהן חמש בפועל, על נהג שהרג בדקירה נהג אחר על רקע עקיפה בלתי חוקית.

המקרה אירע ב־10 ביולי בשעה כשג'מל חאלד ליאני בן 21 היה בדרכו לכפר ערבאה לאחר שחגג במסיבת חתונה. בדרך עקפה אותו מכונית נהוגה בידי ג'דאיים יוסף הגה מערבאה ובלמה בפתאומיות.

המכונית של ליאני פגעה במכונית שלפניה, ועל רקע זה פרץ ויכוח בין שני הנהגים. ליאני הודה, כי במהלך הוויכוח שלף מכשיר חד ודקר את יריבו למוות.

לא הוכחה אשמה, טוענת משלחת השמאל לרומניה

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

שלב ההגנה במשפטם של ארבעת חברי משלחת השמאל לרומניה ייפתח הבוקר בבית משפט השלום ברמלה.

לטיף דורי, יעל לוטן, אליעזר פיילר וראובן קמינר מואשמים, בבית המשפט בעבירה על החוק למניעת טרור, האוסר מגעים עם ארגוני טרור. עד שלב זה נשמעו בבית המשפט עדויות התביעה.

עורכי הדין של הנאשמים יטענו, כי לא הוכחה אשמה ואין צורך בהוכחת חפותם של הנאשמים.

עיר דתית בהר הנגב

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

עיר דתית חדשה תקום בנגב. קבוצת יזמים מירושלים, בשיתוף עם יזמים מארה"ב, חברו יחד להקמת העיר החדשה, שתוקם בין מצפה רמון לשדה בוקר. על כך מסר סגן שר החקלאות ח"כ אברהם כ"ץ־עוז.

מדובר בעיר שתכיל בשלב ראשון לפחות 5,000 איש, ותוקם במתכונת דומה לזו של העיר עמנואל בשומרון. הכוונה היא לבסס את ההתיישבות בעיר על יהודים דתיים־ציוניים. ההשקעות בעיר החדשה נאמדות בשלב ראשון ב־50 מיליון דולר וכעת מאתרים את מיקומה המדויק.

סגן שר החקלאות מסר, כי הקמת העיר החדשה תעבה את היישוב היהודי בהר הנגב ותיתן תשובה לשאיפה של אוכלוסיה דתית להתיישב בנגב, באורח חיים מסורתי, תוך שמירה על איכות חיים גבוהה.

אח בביה"ח דרש מאחיות שוחד מיני תמורת קידום

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

אח ראשי במחלקה הפנימית בבית החולים הממשלתי בצפת חשוד, כי ביצע בתקופה האחרונה מעשים מגונים בכוח בארבע עובדות המחלקה, וכי ביקש מהן שוחד מיני תמורת קידומן בעבודה. במשטרה נמסר, כי זהותו של החשוד ידועה, אך הוא טרם נעצר.

מנהל בית החולים בצפת ד"ר גבי ריקשטיין מסר, כי מידע ראשוני הגיע השבוע להנהלת בית החולים בעקבות תלונות של האחיות. לאחר שהתברר כי הנהלת בית החולים לא תוכל לטפל באורח פנימי בפרשה, הועבר הנושא לטיפול המשטרה.

אתמול הגיעו חוקרים ממשטרת מרחב הגליל ותחקרו במשך שעות ארוכות את ארבע האחיות. נמסר, כי הנהלת בית החולים תשקול את המשך העסקתו של האח, אם יתברר כי החשדות נגדו נכונים.

בג"צ בדרישה למלא את החוק בדבר מינוי נציגי עובדים להנהלות

מאת סופר „דבר"

יו"ר האגף לדמוקרטיה תעשייתית בהסתדרות, רעיה רטיג, מתכוונת לפנות לבג"צ כנגד שרי האוצר, השיכון, האנרגיה והחקלאות, עקב הימנעותם מלמלא אחר החלטת בג"צ והחלטת הכנסת לגבי מינוי נציגי עובדים למועצות המנהלים של חברות ממשלתיות שבתחום טיפולם.

החוק המחייב מינוי נציגי עובדים לדירקטוריונים של חברות ממשלתיות התקבל עוד בשנת 1977. רטיג טוענת, שבמשך כל השנים התחמקו משרדי האוצר והמשרדים האחרים מלקיימו. בג"צ פסק, שיש למלא אחר הוראות החוק כלשונן, אך המינויים לא בוצעו.

תערוכת „25 שנות אדם בחלל" נפתחה בחיפה

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

מאז הקמתה של נאס"א, הסוכנות האמריקאית לאווירונוטיקה ומדעי החלל לפני 30 שנה, היא סיפקה סיוע טכני לעשרות מדינות וקידמה פרוייקטים משותפים. לנאס"א שני חוזים עם ישראל: האחד לחילופי מידע והאחר להקמתן בארץ של תחנות מעקב לתיעוד של תנודות טקטוניות ושינויים בקרום של כדור הארץ – דברים אלה אמר אתמול בחיפה ב. רוק, הנספח המדעי של שגרירות ארה"ב בפתיחתה של התערוכה „25 שנות אדם בחלל", שנפתחה במוזיאון הלאומי למדע, תכנון וטכנולוגיה.

במסגרת שיתוף הפעולה המדעי בין ארה"ב וישראל, המשיך הנספח המדעי, פועלות כיום שלוש קרנות בילטרליות ולכל אחת מענקים בסך 100 מיליון דולר לפחות.

ועד מושתלי כליות פותח במאבק ציבורי ומטיח האשמות במנהל שיבא:

המנהל משתק את יחידת ההשתלות

משרד הבריאות: שימוש ציני בחולים ובמקרים טראגיים

מאת דנקה הריש, סופרת „דבר" לענייני בריאות

קבוצת מושתלי כליות וחולי דיאליזה, המאורגנת ב„ועד ציבורי לצדק ואתיקה ברפואה", האשימה אתמול את מנהל המרכז הרפואי „שיבא" בתל השומר, הפרופ' מרדכי שני, בסגירת יחידת השתלות ושיתוק הטיפול בחולים זה שנה וחצי בגלל התנגדותו האישית למנהל היחידה לשעבר, ד"ר ברונו סיגל.

במסיבת העיתונאים, שכינס הוועד ב„בית סוקולוב", טענו הדוברים, שד"ר ברונו סיגל, הידוע לציבור הרחב מפרשת „חטיפת כליות", טוהר על ידי ועדה מוסמכת. כזכור, נטען כי על רקע סכסוך מתמשך עם מנהל המחלקה הכירורגית פרופ' ארזין יעקב על הסמכות לבצע את ההשתלות, לקח ד"ר סיגל שתי כליות, שפרופ' יעקב עמד להשתיל בחולה שכבר הוכנס לחדר הניתוח, הסתלק מבית החולים ואותר רק כעבור כמה שעות.

זה שנה וחצי נמשך בירור פרשה זו במישורים שונים, וד"ר ברונו סיגל עובד כעת בתל השומר בתפקיד אחר. משרד הבריאות לא מסר עד היום שום נוסח מסכם על הפרשה, ולשאלות חוזרות ונישנות של סופרת „דבר" במשך כל התקופה ניתנו תשובות מתחמקות.

נציגי הוועד טענו אתמול, כי התנגדותו של פרופ' שני ו„המאפיה" של קבוצת רופאים מונעים הפעלה מחודשת של היחידה בראשותו של ד"ר סיגל. הם אמרו, כי הסובלים העיקריים מן הפרשה הם חולי הדיאליזה, הרואים בהשתלה גאולה וסיכוי להארכת תוחלת חייהם. בסכנת נפשות נמצאים כל מושתלי הכליות ב„שיבא", שמספרם מגיע כמעט ל־80. עם סגירת יחידת ההשתלות, מאשפזים בתל השומר את מושתלי הכליות במחלקה פנימית, שבה הם חשופים לזיהומים שונים – טענו הדוברים.

הוועד עומד לנקוט בצעדים חריפים כדי לגבור על התנגדותו של פרופ' שני להפעלה מחודשת של יחידת השתלות בראשותו של ד"ר ברונו. בין יתר הצעדים, ייערכו ביום א' הקרוב הפגנות בשטח בית החולים ומול ביתו של פרופ' שני. בקרוב מתוכננת הפגנה מול בניין מרכז מפלגת העבודה, והדוברים ציינו, כי מאבקם יעבור גם לפסים פוליטיים.

במסיבת העיתונאים השתתפו גם חולים שטופלו על־ידי ד"ר ברונו סיגל. יצחק מיאל בן 26 משדרות סיפר, כי מצבו היה נואש. „אם הייתי מחכה לניתוח בבית חולים ציבורי, לא הייתי יושב כאן היום". אחיו הסכים לתרום לו כליה, וניתוח ההשתלה בוצע על־ידי ד"ר סיגל בבית חולים הפרטי „אסותא". „ד"ר סיגל עשה את ההשתלה ללא כל תשלום. שילמנו 12000 ש"ח לבית החולים עבור האשפוז, שימוש במתקנים ועוד. קופת חולים הכללית מוכנה להחזיר את דמי האשפוז בלבד" – סיפר המושתל.

דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי מסר בתגובה, כי בהנהלת המשרד הביעו זעם רב על השימוש הציני שעושה הוועד בחולים ובמקרים טראגיים.

הדובר ציין, כי זה שנה וחצי משקיע משרד הבריאות מאמצים במטרה להביא לחידוש השתלות הכליה בבית־החולים תל־השומר או בבית חולים אחר באזור. בתקופה זו דאג המשרד לסדר את החולים, שהועדו להשתלות בבית־החולים „שיבא", בבתי חולים אחרים.

חרף העלייה באבטלה – מפעלים מזמינים ארצה יותר פועלים זרים

מאת אריאלה ראובני, סופרת „דבר"

חרף המספר הגדול של מובטלים בארץ גברו באחרונה הפניות מצד מפעלי תעשיה וחברות ציבוריות ופרטיות לשירות התעסוקה לאשר הבאת פועלים ועובדים זרים, בעיקר מתורכיה, טיוואן והפיליפינים – כך מסר במסיבת עתונאים בחיפה רוני מנע, משנה למנכ"ל שירות התעסוקה.

עם המפעלים שביקשו אישורים לייבא פועלים מחו"ל נימנים: „פולגת", „ארגמן", „אלכס אורגינל", חקלאי שביקש לייבא פועלים מתורכיה לעבודות קטיף, חברה לבנייה ומפעלים אחרים. כיום מועסקים בארץ בכל הענפים כ־9,000 עובדים זרים, מרביתם מתורכיה, פורטוגל, ודרום־מזרח אסיה. הביקוש לפועלים זרים נובע, לדברי מנע, מכך שפועלים יהודיים ופועלים מעבר לקו הירוק מסרבים לבצע 'עבודות שחורות', וכן עבודות משמרות ושבתות.

„זאת תופעה מדאיגה, שיש בה משום שחיקה של ערכי העבודה העברית. על שירות התעסוקה, ההסתדרות ומשרד העבודה לפעול במשותף להחזרתם של עובדים ישראליים אל מקצועות העבודה הפנויים ולבלימת הייבוא של עובדים זרים", אמר מנע בציינו כי שירות התעסוקה מעניק רשיונות לייבא פועלים זרים רק במקרים, שבהם התברר למעלה מכל ספק כי המפעלים לא הצליחו לגייס פועלים ועובדים בארץ. שירות התעסוקה גם מפעיל חוליות פיקוח, ועובדים זרים, שאינם מצויידים ברשיונות עבודה, מחוייבים לצאת את הארץ.

אהרון מיכאלי, מנהל הלשכה הארצית לימאים, אמר כי מבין 2,000 העובדים בצי הסוחר, 450 הם זרים בעיקר בדרגות קצונה ודרוגים. מרביתם מיוגוסלביה, ספרד, טיוואן והפיליפינים. באחרונה יש פניות לעבודה בצי הסוחר הישראלי גם מימאים מפולין.

ראשי שירות התעסוקה ציינו, כי עומק האבטלה בחיפה גדול פי שניים לעומת מקומות אחרים בארץ, ובנובמבר השנה נרשמו 3,293 מובטלים בשירות התעסוקה בחיפה והם מהווים כמחצית מכלל המובטלים בצפון הארץ. מצב זה נוצר, לדבריהם, בגלל סגירת מפעלים וכן בגלל הצטרפות של צעירים לכוח העבודה, מבלי שנבנו מפעלים חדשים בעיר ובאיזור.

מת משה אהרון

מאת יוסי לבבייה, סופר „דבר"

מזכיר מועצת פועלי נהריה משה אהרון נפטר אתמול בבוקר בביה"ח רמב"ם בחיפה לאחר שסבל ממחלה ממארת.

משה אהרון, שהיה בן 60 במותו, הגיע לארץ מרומניה והתחיל לעבוד כפועל בניין. מאוחר יותר עבד במפעל „שאסבסט", הפך למזכיר האיגוד המקצועי במועצת הפועלים, ומ־1977 – מזכיר המועצה.

מפעל חייו של משה אהרון היה בניית היכל תרבות לעיר. הוא זכה לראות את המפעל המפואר בהקמתו, אולם לא זכה לחנוך אותו. חנוכת הבית תוכננה לחודש הבא. כעת יישא ההיכל את שמו.

חבריו לעבודה סיפרו, כי משה אהרון לא היה מעולם חולה.

המפרק הזמני מסר מכתבי פיטורים לעובדי „גל סרף"

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

אחרי ששה שבועות של התבצרות, פינו אמש 57 עובדי מפעל „גל שרף" לייצור גלשנים באופקים את שטח המפעל.

הפועלים הודיעו על־כך, לאחר שאתמול הגיע למקום המפרק הזמני של המפעל, עו"ד אליהו לוין, ושילם לעובדים את משכורות חודש נובמבר. במקביל, מסר המפרק לידי יו"ר ועד העובדים, שלמה בן דלק, מכתבי פיטורים לכל עובדי המפעל.

צעד זה נעשה בעקבות הסכם שהושג בין יו"ר הוועד לבין שלמה ויספילד, מנכ"ל „גל תעשיות", חברת־האם של המפעל באופקים.

מזכיר מועצת פועלי אופקים סעדיה אילוס מסר אמש, כי ההסתדרות תמשיך לעמוד במאבק ארגוני במטרה לקבוע את העובדים במלגאן וזכויותיהם הסוציאליות. „במקביל", אמר אילוס, „אנו פועלים לכך שהמפעל ייפתח מחדש ויקלוט את מרבית המפוטרים, בין אם על ידי יזם או באמצעות הזרמת משאבים ממקורות ממשלתיים".

פועל נהרג כשנפל מגובה 28 מטרים

(עכו) – אליהו שויקי בן 25 תושב קריית־ים נהרג שלשום בתאונת עבודה בקריית־הפלדה שליד עכו, כאשר צנח מגג מבנה גבוה, שם עסק בתיקון אסבסטים שבורים.

לפתע, נפער חור גדול באחד האסבסטים, והפועל נפל דרך החור מגובה 28 מטר על גבי מטילי פלדה.

חתום על דבר לשנת 1988 ותהנה מטובי הכותבים
דבר
דבר השבוע
דבר לאחד
שם דבר בעתונות
„דבר" אגף המנויים. 03־286141

מועצת פועלי נהריה
אבלה על פטירתו ללא עת של חברנו היקר
משה אהרון ז"ל
מזכיר מועצת פועלי נהריה
הארון יוצב בהיכל התרבות של ההסתדרות ליד מועצת פועלי נהריה היום, יום ה' כ"ו בכסלו תשמ"ח, 17.12.87.
מוקיריו זכרו יוכלו לעבור על פני הארון החל משעה 14.00.
מסע ההלוויה ייצא ממועצת הפועלים בשעה 15.00 לבית העלמין בנהריה.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל – הוועד הפועל – המרכז לתרבות ולחינוך, המחלקה לחינוך
ישראל 40 – 68 שנה להסתדרות
השתלמות ארצית למנהלים, רכזי חינוך חברתי, רכזי מקצועות הומניסטיים ומחנכים
בנושא „40 שנה למדינה – לקראת חברה טובה יותר"
תתקיים בבית שפרינצק, נצרת,
חופשת חנוכה, ל' כסלו – א' טבת תשמ"ח, 21־22.12.87
יום ב' – 21.12.87
הפתיחה בשעה 10.30 ע"י פיני שומר – אהרון ברנע
בתכניות:
• „יחסי יהודים־ערבים כסוגיה חינוכית" – אלוף הר אבן
• „40 שנות מדינה בראי השירה – מבט אחרי" – ד"ר יוסף אופיר
• הגשמת החברה הראויה על פי מגילת העצמאות – הממד החינוכי – אלוף (מיל) ד"ר אלעד פלד
• „תמורות כלכליות וחברתיות ב־40 שנות מדינה – אפשרויות לעתיד" – צבי כסה
יום ג' 22.12.87
סדנאות
1) לחינוך יסודי
פתיחה – ד"ר שבח אדן
• „ערכים במבחן – עזרה הדדית"
• עבודה בצוותים, בהנחיית חברי צוות התכנה של התכנית „עזרה הדדית"
2) לחינוך העל־יסודי
• „לקראת חברה טובה יותר" – המעלה בהפקת סמינר „אורנים"
• „תפישת השלום על פי מגילת העצמאות" – הנחיה – חוה תאומי – אסתר קליינהול בלומר
• „40 שנה למדינה – הממד ההסתדרותי" – נחום פסה
• „ציונות – אתגרים לעתיד" – נסים זווילי
שעת הנעילה: 16.30
– ההשתלמות מיועדת לעובדי הוראה בפועל בלבד, חברי ההסתדרות הכללית.
– בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למחלקה לחינוך במרכז לתרבות ולחינוך, טלפונים: 03־431775, 431380, 431497

חוזרים לעתונות טובה
דבר
קרא מחר
דבר השבוע
השטחים בוערים
חיים גורי, דני רובינשטיין, יצחק בן־נר, טלי ליפקין־שחק(?) אמיר אורן
יומן אמריקאי / אמנון דנקנר
„ממיתים עצמם באוהלה של תורה"
הרב פריך: יותר קל לשרת בצבא מאשר ללמוד בישיבה
ארץ ישראל
עסקי עסק / דהר שרבט
אחרי השביתה בטלוויזיה
מלקקים את הפצעים
ישראל לנדרס
„משא" לספרות ולאמנות
להשיג בכל הקיוסקים בארץ

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	-2	–		בהיר
אמסטרדם	-4	–	-2	מעונן
בואנוס איירס				לא נמסר
הלסינקי	-8	–	-3	שלג
הונג קונג	16	–	20	בהיר
וינה	-3	–	0	מעונן
ז'נבה	-2	–	2	מעונן
טוקיו	3	–	14	מעונן
טורונטו	0	–	2	מעונן
יוהנסבורג	16	–	25	בהיר
לונדון	1	–	5	מעונן
ליסבון	12	–	16	גשום
מדריד	7	–	10	מעונן
מונטריאול	-1	–	5	בהיר
ניו יורק	2	–	8	מעונן
סאן פאולו	19	–	29	בהיר
פריס	2	–	7	מעונן
פרנקפורט	-1	–	-1	מעונן
ציריך	5	–	12	גשום

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל. 5102
ירושלים: רח' יפו 34, טל. 231375
חיפה: דרך הים 2, טל. 384655
באר שבע: רח' האבות, טל. 35212
swissair

למשפחת אהרון
אתכם באבל על מות חברנו
משה אהרון ז"ל
מזכיר מועצת פועלי נהריה
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים ועובדי האגף
חבר מזכירי מועצות הפועלים

במלאת שלושים לפטירת חברנו היקר
אהרן קול ז"ל
נעלה לבית העלמין לאזכרה ביום ראשון כ"ט בכסלו תשמ"ח 20.12.87 בשעה 4.00
אחה"צ. לאחר האזכרה נתאסף במועדון לחבר לייחד עם זכרו.
המשפחה
ובית יפעת

משתתפים בצערם של
לאה שחם ומשפחתה
על מות האם
שרה ילובבסקי
ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי כ"ו בכסלו תשמ"ח 17.12.87 בשעה 15.00
בבית העלמין בקיבוץ עין־גב.
המשפחה
ובית עין־גב

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
פיגלשטיין יוסי
במות אביו
יעקב שמואל ז"ל
תנ"צ למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוז חיפה
הנהלה והעובדים

מנת דם חיים לאדם
להתרומת דם פנה לסניף מגן דוד אדום הקרוב.

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
אלין לב
במות אביה בנבר
עזריה בן־אריה
תנחומינו לכל בני המשפחה
בית גבעת ברנר

הכנסת
מזכיר הכנסת ועובדי הכנסת
משתתפים באבלו הכבד של יושב־ראש הכנסת מר שלמה הלל
על מות אחיו
מנשה וכדורי הלל
בבנין ירושלים ינוחם

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
בקשה ליתן אישור ל... בנין צדדי ולהקלה לענין במעקה ... של הגג ולסוכות השמש מעל חדרי היציאה לגג. סובר מס' 12 גוש 6133 חלקה ... בנין 1013־012 בקשה מס' 5 בעל קרקע ...
מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי
סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה תל־אביב יפו

דבר היום

התקשורת והקשר

כמה משרי הליכוד, ויצחק שמיר בראשם, נזקקו השבוע שוב לתרגיל השחוק של תליית הקולר בתקשורת. הפעם היתה העילה לכך התסיסה בשטחים. הדיווחים על המתרחש בגדה המערבית ובעזה המריצו תגובות קשות בעולם, גם בקרב גורמים ידידותיים לישראל. כאשר מציק כאב שיניים בעקבות „תהליך", אפשר לצפות מרופא מיומן שיורה בצורך בטיפול שורש, אבל ד"ר שמיר, ד"ר מודעי וחבריהם המלומדים מעדיפים כיסוי עיניים וסתימת פה. הכאב יימשך, אבל אולי לא יישמע ולא ייראה.

אין להתכחש לזיקת גומלין מסוימת בין אירועים ציבוריים לבין אמצעי התקשורת. מי כפוליטיקאים יודע זאת: דבריהם נשמעים אחרת בדיון סגור בסיעה או בסניף מאשר בדיון פומבי או בדיון משודר. בעידן היחלשות המנגנון המפלגתי כמכריע גורלות וקובע מיקום ברשימה לכנסת, זקוקים הפוליטיקאים לתקשורת – אותה תקשורת שהם אוהבים לגנות – כדי לקיים מגע כמו ישיר עם חברי המרכזים שלהם ועם הבוחרים. ודאי, יש גם למפגינים עניין בסיקור תקשורתי. התנהגותם מושפעת מהופעת מצלמות מולם ומהסיכוי שהדיווח המצולם יוקרן בפני קהלים העשויים לקדם את מטרותיהם. אך למעט חולי פירסום שוליים, אין התקשורת עיקר והאירוע או ההפגנה מתקיימים משום סיבותיהם המהותיות ולא מפני התקווה שיסוקרו.

התגובות השליליות בעולם לנעשה בשטחים יימשכו גם אם תסגור ממשלת ישראל את השטחים בפני התקשורת ובמהדורות החדשות יוקרנו סרטי ארכיון על הפגנות קודמות בתוספת דיווח על הצנזורה הישראלית) . הממשל האמריקאי או המצרי אינם תלויים בתקשורת לשם מידע על השטחים, אם כי דעת הקהל (ובוושינגטון גם הקונגרס) בוודאי מושפעת יותר כשעדויות חזותיות מעבות את הדיווחים הרשמיים.

גישת שמיר וחבריו אופיינית לבוז שהם רוחשים לדמוקרטיה – לא רק בשטחים. המלצתו הנבונה של הרמטכ"ל שלא לנצל את האפשרות להכרזת השטחים כאיזור צבאי סגור לתקשורת אמנם היתה במקומה, אך יש לחשוד בפוליטיקאים שהפריחו את הרעיון שכוונתם אינה רק ליישמו אלא גם ששוב ייחקק בתודעה הציבורית הקשר, אולי אף קשר הקשרים, בין התקשורת לבין שכניה של ישראל ואויביה.

ארלוזורוב 93 / חיים ביאור

בלדה לעזוב קיבוץ

סכסוכים פנימיים ופילוג בין קבוצות ידידות בקיבוץ ברור-חיל אילצו את יו"ר המרכז לתרבות וחינוך בהסתדרות נחום פסה לנטוש את המשק שנמנה עם מקימיו ובו היה חבר עד לאחרונה. פסה, שכיהן במשך עשור במרכז לתרבות וחינוך מכוח מגראש של התנועה הקיבוצית המאוחדת, נאלץ לפרוש בימים אלה מתפקידו. מהחודש הבא יתחיל לנהל את חברת „כיתן-קל", אלא אם יארע נס וייקרא למלא את התפקיד המתפנה של יו"ר קופת-חולים.

פסה, שהחל כבר בחפיפה עם היו"ר הפורש של „כיתן-קל", מגיע לחברה שהיכלכלה בשנתיים האחרונות מרווח להפסד גדול וזקוקה לריענון ניהולי. לחברה, המעסיקה 5,000 עובדים, ארבעה מפעלים, תשעה בתי-אריזה והיא גם הפרדסן הגדול במדינה.

פסה בן ה-60 פורש, [illegible] בתקופה שלפני פרויקטים גדולים: ארגון אירועי 70 שנה לייסוד ההסתדרות המשתלבים בטקסים לציון שנת ה-40 למדינה: מבצע ענק לדגל אחד במאי שיעבור ברחובות תל-אביב, תערוכות ופסטיבלים לרוב. היותה של 88' שנת בחירות מוסיפה משקל לאירועים המתוכננים.

כבר שנים רבות מטפח פסה הכלכלן שאיפה לעבור למשרה ניהולית במשק העובדים. תחום זה קרוב לליבו. כיוון שלא נתמייע הדבר בידו, פיתח התחביב בכך שעשה בראש המכון למחקר כלכלי וחברתי בהסתדרות, בצד תפקידו העיקרי במרכז לחינוך.

עם פרישתו פורש פסה את השקפתו הכלכלית: שגיאתה של תנועת העבודה, הוא אומר, בכך שלא ידעה להפעיל את נכסיה במלוא עוצמתם. כל מגזר שבה מנהל את מלחמתו בנפרד, ללא תיאום, כדי להציל את נפשו. קופת-חולים נאבקת בנפרד, „כור" בנפרד, „סולל בונה" כנ"ל. מאבק מרוכז, מטעים פסה, היה נותן ביטוי לעוצמה הטמונה בגופים אלה. תחת זאת, כל אחד מהם נותר בחולשתו מול מדיניות ממשלתית הפועלת נגד משק העובדים, נגד קופת-חולים הכללית, נגד ההתיישבות החקלאית.

את הפסדיה של „כור" הוא רואה כחלק מפגיעה כוללת במגזר היצרני. כל התעשייה המייצרת ליצוא משלמת את מחיר בלימת האינפלציה. הקפאת שער החליפין, המשמשת כלי לשמירת היציבות, פוגעת במייצאים לגוש הדולאר, הוא אומר. גאוותו של המשק ההסתדרותי – ו„כור" בפרט – היא על הליכתו לאזורי פיתוח תוך הבטחת תעסוקה שם. אלא שיעד זה הפך לחיסרון, נוכח התנאים הקשים שפועלת בהם התעשייה. אם אתה מהסס לפטר – זה נחשב לחסרון, אומר פסה. אם אתה מנסה לפתח מוצרים חדשים במצב של היעדר הון – גם זה חסרון. העולם מתהפך.

פסה, העגלגל והדינמי, העניק רחיפה משמעותית לפעילות החינוכית והתרבותית של ההסתדרות והפכה לדבק אידיאולוגי כלפי אוכלוסיות שנחשבו מבחינתה כמעט אבודות. ב-30 מועדוני מופ"ת הוקמו בתקופתו. בכמה ישובים מועדונים אלה הם מוקדי פעילות אמנותית בלעדיים: ברצע מהפך ב„נוער העובד והלומד", נוסדה תכנית „כלנית" להשלמת ההשכלה למבוגרים, האינטרנציונל להינוך פועלים שפסה הוא סגן נשיא שלו, קבע את מזכירותו בישראל. וזו רשימה חלקית.

מבורכי פרס וברעם

הקמתה של תנועת המרכז, הכוללת את „שינוי", ל"ע והמרכז הליבראלי, לא תשבש כנראה את המסורת בת 40 השנה, שעל-פיה שותפה ל"ע במוסדות הביצוע העליונים של ההסתדרות ובראש וראשונה בוועדה המרכזת של ההסתדרות ובוועדה המנהלת של חברת העובדים.

בל"ע, מפלגה הנאבקת על שרידה במפה הפוליטית, אין רואים סתירה בין שותפותה של המפלגה בהקמתה של התנועה החדשה, לבין המשך השותפות עם מפלגת העבודה במסגרת המערך בהסתדרות. יו"ר סיעת ל"ע בהסתדרות יצחק ברקאי עורך הקבלה בין מעמדה של מפלגתו בתוך המערך בהסתדרות לזה של מפ"ם, השותפה באותו מערך. ומפ"ם, יש לזכור, משמשת בכנסת כאופוזיציה לממשלת האחדות, שמפלגת העבודה היא חלק ממנה.

ברקאי אומר שתנועת המרכז לא תשב על הגדר בין המערך לליכוד, כפי שעשתה ד"ש בשעתה, אלא תודיע מראש שאינה באה בחשבון כשותפה לליכוד. הוא מזכיר שלוועידת ל"ע, שהחליטה לפני חודשים מספר בעד הקמתה של מפלגת מרכז, שיגרו שמעון פרס ועוזי ברעם ברכות חמות.

לפיכך הוא סבור שהנהגת מפלגת העבודה לא תוותר גם להבא על שיתופה של ל"ע במוסדות הביצוע של ההסתדרות. ברקאי מתעלם לרגע ממגיותיה המדולדלות של מפלגתו בציבור ומדגיש, כי במפא"י ההיסטורית ידעה, גם בתקופת הזוהר שלה בראשות בן-גוריון, שכדי לשמר את ההגמוניה בידיה, עליה להסתייע בפרוגרסיבים.

שיתוף הפעולה בין תנועת המרכז לבין המערך בהסתדרות יקרב, לטענת ברקאי, קבוצות אוכלוסיה חדשות להסתדרות. אגב, לאנשי ל"ע מובטח „מעמד בכורה" בתוך התנועה החדשה, במישור ההסתדרותי. פירוש הדבר שנשמר מעמדם כמוציאים ומביאים של התנועה החדשה כלפי הנהגת ההסתדרות בכלל והמזכ"ל ישראל קיסר בפרט.

תקציב: השולי והעיקר

מאת טדי פרויס

אם יש סובסידיה אחת שאינה מעוותת ואינה מבזבזת, זו התמיכה בתעריפי נסיעה נמוכים; לכן מנהיג התקציב המוצע תשלומים על חינוך תיכון וביקורים אצל רופא אבל מקיים את הסובסידיה לתחבורה ציבורית

יש מה לבקר בהצעת התקציב שהגיש שר-האוצר לממשלה וחבר השרים דוגר עליה זה כמה שבועות: צמיחה מתונה (טעה מי שאמר כי אין בו צמיחה), טיפול בלתי מספק בפער הגדול במאזן החיצוני ואף גייסות זעירים מדי ללחימה באינפלאציה. זו עדיין גבוהה ב-40 אחוז מן הרמה המאפשרת התמודדות בשוקי חוץ עם מוצריהן של מדינות מתועשות, ודוכיה המדד המראה עליה של 1.6 אחוזים בחודש נובמבר. יש מקום לטענות גם כלפי ההקצבות לשירותי רווחה. אלא שבתחום אחרון זה מרבים השרים הנוגעים בדבר, ולא רק הם, לקבול על השולי ולשכוח את העיקר.

הסעיף שנשחק יותר מכל בתחום הרווחה הוא הגימלאות לסוגיהן לפנסיונרים. התשלומים המגיעים להם אמנם ננגסו ואילו התרכז שר העבודה והרווחה בתיקון עוול זה, קשה היה לעמוד מול תביעותיו. לעומת זאת אין הצדקה לדבקות בתשלום המענקים לילד הראשון ולמס שמבקשים לגבות מהם. עירבוב עיקר וטפל ניכר גם בגישה לתשלומים תמורת לימוד ושירותי בריאות. על חינוך אפשר לומר שכל עוד מקצים את הכסף ברוב חוכמה, כל המרבה הרי זה משובח. אין הדבר כך בהכרח בתחום שכר הלימוד המודרג או הלימוד בגנונים. כיוון שמעוטי האמצעים ואזורי פיתוח פטורים זה כבר מתשלומים אלה, לא יקרה מאומה אם בעלי יכולת ישלמו משהו בעד אלה.

היטפלות לשולי הסתמנה גם בהתנגדות לארבעת השקלים שמבקשים לגבות תמורת ביקור אצל רופא ועשרת השקלים תמורת אישפוז. בניגוד לתחום החינוך, שכל השקעה בו מבורכת כשלעצמה, בשירותי הבריאות יש לקצץ באכזריות. האכזריות כאן אינה אלא רחמנות. מערכת הבריאות בארץ סובלת מעֵדפים: יותר מדי רופאים, עודף מרפאות, גודש ביקורים אצל הרופא ויותר מדי מיטות באזורים מסויימים של הארץ. עודף התקנים ועודף כוח-האדם המקצועי בולעים סכומי כסף גדולים שאפשר לנצלם בתחומים אחרים, כמו השקעה בחינוך או סלילת כבישים.

הצעת האוצר כי יגבו תשלום ישיר מן הנזקקים לשירות רפואי רצויה מכל הבחינות. לפי חישובו יגבו את היטל ארבעת השקלים משליש האנשים הפונים לרופא. כיוון שמספר הביקורים מגיע היום לכ-40 מיליון, יכניס ההיטל כ-50 מיליון שקל, סכום בלתי מבוטל. החיסכון יתבטא לא רק בכסף אלא גם בזמנו של הרופא. ההיטל יהיה מחסום בפני חובבי רופאים, הבאים למרפאה כבילוי זמן או כהתחלת סתם. זמנו של רופא הוא „מוצר" יקר, שצריך לחסוך בו, אפילו מביאים בחשבון את עודף הרופאים העצום בישראל. שוודיה העשירה תובעת מהחולה כי ישלם 50 קרונות בעד ביקור כדי למנוע ביזבוז ומרדפא. מפליא שדווקא מזכיר ההסתדרות התייצב בראש המתנגדים לתשלום זה. כל סכום שמקבלת קופת-חולים שלא באמצעות תקציב המדינה מקטין את מידת התלות של הקופה בממשלה. כידוע, הממשלה משופעת בשרים שמחפשים את ההסתדרות מאחורי כל פינה ומנצלים את תקציב קופת-החולים כקרן לניגוח ההסתדרות. תשלום ישיר מידי מבוטח, נוסף על שאר יתרונותיו, יעניק להסתדרות יותר אי-תלות ותוספת עצמאות. אותם נימוקים יפים גם לגבי היטל האישפוז. אין לחשוש שסכומים-של-מה-בכך אלה ישללו מאזרח כלשהו את האפשרות להתרפא או להתאשפז, כי מוסכם שמעוטי אמצעים, שגם עשרה שקלים הם מעבר ליכולתם, יהיו פטורים מהשלשתם לקופה הציבורית.

נראה כי ההתנגדות לקיצוץ בסובסידיות היא פחותה מן ההתנגדות להיטלים הללו. ודווקא כאן מונף קיצוץ אחד שמן הראוי להתנגד לו: התחבורה הציבורית. הטענות (הנכונות) על עיוותים שכל סובסידיה גורמת (עודף צריכה) ועל המתנה שהיא מעניקה גם לבעלי אמצעים (אפילו העשיר אוכל פה ושם לחם ולא בשר בלבד), אינם חלים על הנסיעה ברכבת או באוטובוס. אומרים שמחירו הנמוך של הלחם מפתה לפטם בו את עופותיהם במקום בתערובת, אך ספק אם לולן כל שהוא יסיע את תרנגולותיו ב„אגד" בתוקף התעריף המסובסד. ואם יימצא עשיר שיעמיד את מכוניתו וייסע מתל-אביב לחיפה ברכבת, ברוך בואו. בנסיעתו ברכבת הוא חוסך למשק דלק ומקום על הכביש ומפחית מעט את אחוז החמצן-הדו-פחמני באוויר. מ„עיוות" שכזה ירוויח לא רק בעל המאה שהשתמש ברכבת אלא עם ישראל כולו.

אם יש סובסידיה אחת שאינה מעוותת ואינה מבזבזת הרי זו התמיכה בתעריפי נסיעה נמוכים. לכן, הנהיגו תשלומים על חינוך תיכון ועל ביקורים אצל רופא, אבל קיימו את הסובסידיה לתחבורה ציבורית.

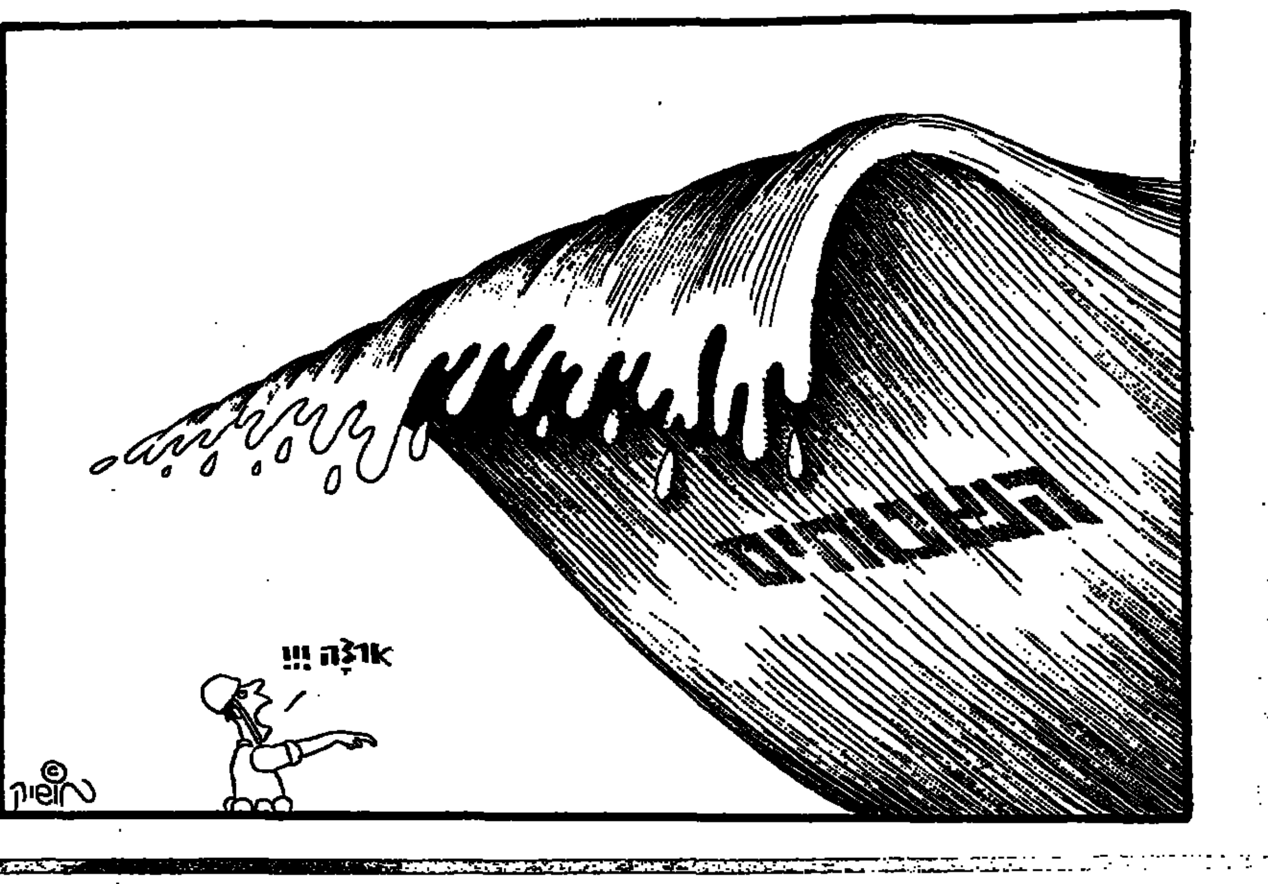

חולשת המעשה, כוח המלים

מאת יצחק רועה

א. מלים ומעשים

מאז „אום-שמום", בעצם עוד הרבה לפני זה, אנחנו יודעים אל-נכון שהמעשה חשוב מן הדיבור. לא חשוב מה אומרים הגויים, חשוב מה עושים היהודים. לא המדרש עיקר אלא המעשה. לא עוד הצהרה, כי עוד יישוב. ובמורשת הציונות העובדת הרי שתולים היטב ועמוקי שורשים: עוד עז, עוד דונם, עוד תלם-מחרשה. וכל-כך חזרו באוזנינו על המלים, על הסיסמאות האלה, עד שיכולנו לטעות ולחשוב שהן מייצגות אמת עמוקה. והיא אינה אמת עמוקה, אלא במובן של אוסקר ויילד האומר: אמת עמוקה היא כל אמירה שאפשר להציג לעומתה את היפוכה הגמור, שאף הוא אמת עמוקה. רק במובן זה נכון לומר שהמעשה קודם לדיבור וחשוב ממנו. מה באמת חשוב ממה? הלא הדבר ברור, אם רק נסכים לחשוב עליו רגע שלם אחד, ובדממה עמוקה. ודאי, המלים חשובות מן המעשים (במובן מסויים). אנתרופולוגים, סוציולוגים של התרבות יודעים זאת. כל עתונאי חייב להסכים שכך הוא. ומה קל להסכים שכך הוא בשבוע החולף. שבוע של מרי-לאי-מרי: של שכאב בסך-הכל; של הפרות-סדר, מהומות, או התפרעויות: של אחד שבא לגור וישפוט משפטו ויאמר: לא יעלה על הדעת שיהודי לא יוכל לגור לו בכל מקום בארץ-ישראל. מה קל להסכים בשבוע כזה שהמלים הקובעות את ערך המעשים ואת טעמם חשובות מן המעשים שאין להם קיום עד שלא דובר בהם וסופר בהם כך או אחרת.

נתן אלתרמן הבין זאת יפה. ודווקא ב„ספר המעשים" שלו, בעיר היונה, שהוא שירת צירוק המעשה הציוני המפורט, דווקא כאן אתה מוצא את השורות הבאות:

ו חולשתו של מעשה...שלכאורה (כך ידענוהו)
שכח או תכליתו עיקר לו. הם בריח לו וציר.
אך בעומק, על אף הכל, הוא לא ישקט ולא ינוח.
עד יבוא [illegible]
[illegible]
(שיר שמות המעשה, עיר היונה, 326)

ב. ברוטליזציה של הלשון (וגם רכותה)

עד שאנחנו עסוקים השבוע במדיניות היד החזקה, היד הקשה, ועד שאנחנו דנים בעוצמתה או, לחלופין, בחולשתה של היד הזאת, כדאי לנו לשים לב לכך שלא נפקיד חלקי גוף אחרים שלנו, את הלשון ואת הרגל.

הימים, אין ספק בכך, ימי ברוטליזציה של הלשון העברית המתחדשת, ומהתנהגות הלשון אתה למד על אזורים אחרים בגוף האומה. בפי ראש הממשלה ריאקציה תבוסתנית, שבאב מתפרע, שבאב שיודע שכדורי הגומי של חילינו אינם הורגים, ומחציף לפיכך פנים. בפי הרב שלמה גורן בערב חנוכה שאלה: לאיזה מחנה אנחנו משתייכים? למחנה המתייוונים או למחנה החשמונאים? כי המלחמה על רוח האומה נמשכת בין המחנות האלה גם היום, תוקע גורן בשופרו, ומכריז על דה-לגיטימציה של רוב העם. בפי שרים בממשלה: התקשורת, התקשורת אשמה במתן עידוד לאי-השקט בשטחים. ובפי דוברים ב„חרות" וב„התחיה" דם הנפגעים על ראש שמעון פרס המעודד את המתפרעים לחשוב שיש שכר-פידוד להפרות הסדר.

לברוטליזציה של הלשון יש גם צד פרדוקסלי-משהו. לשון התגובה והדיווח בתקשורת נוטה להיות לא פעם רכה בהשוואה ליד הקשה. הסיפור המסופר לאחר מעשה מבקש לרכך את המעשה. לעשות אותו נסבל, להקהות את עוקץ האימה שבו. להקל מעלינו את עומס האשמה, האחריות או הרגישות. ברוטליזציה היא היפוכם של אלה. הלשון הרכה-הרופה עוזרת לכבות בנו כל רגישות בעודה באיבה. הם אומרים: התקשורת מעודדת את אי-השקט בשטחים ואני שואל: אולי התקשורת מעודדת את השקט בצידנו? את הסכנה לכל זה?

ג. רגל גסה

בלשון רכה ונעימה ליוותה התקשורת את מבצע „ניתוק השכונות היהודיות בירושלים מחיבורן לחברת החשמל המזרח-ירושלמית בשבוע שעבר, ואת מבצע חיבורן המיידי לחברת החשמל שלנו, העברית. חזון בן 20 שנה של „רקמת חיים משותפת" נשתבש, כמובן, אבל רק מפי אנשי החברה הערבית נשמע הסיעון שבעבר שמענו מפי חברים בממשלת ישראל: מדוע זה יספקו ערבים חשמל לערבים, ויהודים ליהודים? שאלה טובה, תסכימו איתי, אבל בסיקור המבצע הטכני המסובך, ובפי דוברים רבים שהשמיעו את דעתם עליו, לא מצאתי הד לכשלון, ולא הד לבעייתיות. יכול להיות שמעשה ניתוק היהודים מהערבים וחלוקת החשמל בין העמים, היה בלתי נמנע בתנאים שנוצרו. אבל הסיפור שסופר בתקשורת יכול היה להיות פחות חגיגי וחד ממדי. רק ברשימתו של עוזי בנזימן ב„הארץ" מצאתי עקבות לסיפור אפשרי [illegible] רגל גסה. נכון, לעומת דריכת הרגל של שרון זה כלום. לאור נר חנוכה הראשון המודלק ברוב סופגניות ומחמנים בבית השר שרון ברובע המוסלמי רועד זכרה של הרגל הגסה בחלוקת החשמל. בחנוכת בית שרון ברובע המוסלמי עם ראש הממשלה ליוותה יד משטרתית חזקה מאוד דריסת רגל גסה במיוחד. רמיסת רגל קרנפית, הייתי אומר. היא רק צעד ראשון במסע אפל וארוך, שרק אפס קצהו לפנינו לאור הנר. לא הייתי באותו מעמד מיוחסים בבית שרון פנימה, ואני, אמנם כן, סקרן מאוד לדעת מה שרו שם ומה סיפרו בשעת מעשה ההדלקה. על הניסים והנפלאות שרו, או על נס שלא קרה לנו? על אור מגרש חושך, או על חושך מגרש אור? סיפור ההדלקה בבית שרון, כמו כל סיפור, חשוב לאין-ערוך ממעשה ההדלקה עצמו. צריך לשאול את העתונאי שלכסות היה שם, את אורי דן, מה היה הסיפור שמה, ומה היתה לשונו.

גורבאצ'וב וליגאצ'וב

השותפות הלא-נוחה

[illegible]

מאת שלמה שפיר

בזכות ריכוז עבודת הוועד המרכזי תהיה לליגאצ'וב השפעה מרכזית גם בהכנת הוועידה העומדת להתכנס בקיץ, גם בשינויים הפרסונאליים הצפויים וגורבאצ'וב יצטרך להשלים עם זה

אין הדבר שנוי במחלוקת: גם אם נתעלם מהאופוריה המופרזת של חלק מאמצעי התקשורת האמריקאיים והמערביים האחרים, היה ביקורו של גורבאצ'וב בוואשינגטון בגדר הישג פסיכולוגי והצלחה תעמולתית גדולה בשבילו; גם אזרחי ברית-המועצות יכלו לעקוב אחריה מעל מרקעי מקלטי הטלוויזיה שלהם. אפשר שהסיבוב הבא בפיסגה הרביעית בינו לבין רייגן במוסקווה יהיה קשה יותר בגלל הממדים הגדולים הרבה של היעד: ביטול מחצית הטילים הבאליסטיים הבין-יבשתיים ארוכי הטווח, אם כי שאיפתו של הנשיא האמריקאי המזדקן לסיים את כהונתו בת שמונה השנים בצמצום הסכנה הגרעינית עשויה לסייע לו גם כאן. אולם, עם כל ההתרכזות הארעית הזאת בעניני חוץ, זירתו העיקרית של המנהיג הסובייטי הדינמי, שרשם על דגלו את סיסמאות „הפרסטרויקה" וה„גלאסנוסט", נשארת זו הפנימית, בראש וראשונה בהנהגת המפלגה הקומוניסטית: ומוקדם להעריך באיזו מידה יתרום הישגו בוושינגטון לחיזוק מעמדו בקרמל, לאחר ההאטה והנסיגה החלקית ממצעו הריפורמיסטי, שנכפו עליו בחודשים האחרונים שלפני הפסגה.

השאלה מס' 1 המעסיקה כרגע קרמלינולוגים ומשקיפים במערב, היא מערכת היחסים בין גורבאצ'וב לבין יגור ליגאצ'וב, האיש השני בצמרת והקשיש מגורבאצ'וב ביותר מעשור: האם זו שותפות, העומדת בעינה למרות הבדלי השקפות לא-מבוטלים, או יריבות? ההתעניינות בנושא גברה לאחר שגילה ליגאצ'וב בראיון ל„לה מונד" שהפוליטביורו הטיל עליו את הראשות ואת ארגון העבודה של מזכירות הוועד המרכזי המונה 12 חברים והמשמשת מוסד ביצוע רב-השפעה. המועד המדויק של העברת תפקידים אלה לליגאצ'וב בידי גורבאצ'וב, שעמד גם בראש המזכירות בתחילת כהונתו כמזכ"ל המפלגה, אינו ידוע. אך הוא נתפרש באורח ברור כחיזוק מעמדו.

ליגאצ'וב, מהנדס המכוסים המופקד על האידיאולוגיה ועל הקאדרים המפלגתיים, שותף לגורבאצ'וב בתוכניתו למודרניזציה, אך מקפיד לשבח את היתרונות העצומים של התכנון הכלכלי הסוציאליסטי. הוא מכיר בלגיטימיות של ביקורת רק במידה שהיא „קונסטרוקטיבית" ואינו מרבה לדבר על „גלאסנוסט". באוקטובר מילא ליגאצ'וב תפקיד-מפתח בהדחת בוריס ילצין מראשות המפלגה במוסקווה ועם עמיתים שמרנים בפוליטביורו כנראה גם ברודזיה של נאומו לקראת חגיגות 70 שנה למהפכה הבולשוויקית. גם בוועידת המפלגה הקומוניסטית הצרפתית בפאריס, שטרם נדבקה לרוחות ה„גלאסנוסט", מצא ליגאצ'וב לנכון לשבח את המאזן ההיסטורי של ברית-המועצות ולדחות בעקיפין בקורת על תקופת סטאלין, נימה שונה למדי מזו של גורבאצ'וב. אגב, למרות פרסום ספרו של גורבאצ'וב על ה„פרסטרויקה", עדיין לא הובהרו סופית נסיבות היעדרו הממושך ממוסקווה בקיץ האחרון.

בניגוד ל„אביב המוסקוואי" כדברי אנפין, שבא לביטוי בבירה הסובייטית בהפגנות שערכו מיעוטים אתניים לרבות יהודים וגם לאומנים רוסים אנטישמיים של ארגון „פאמיאט", וכן בתחום העתונות והתרבות, מתרבים הסימנים שידיו של ליגאצ'וב ב„ריסון הגלאסנוסט" על העליונה. על פי הוראת ראש הקג"ב צ'בריקוב, הנחשב לבעל בריתו, התנפלו אנשי שרותי הבטחון הסובייטיים על המפגינים היהודיים במוסקווה ערב פתיחת הפיסגה הוושינגטונית בין רייגן לגורבאצ'וב; יום אחר ניסו השלטונות לפזר סמינר בלתי-רשמי של פעילי זכויות אנוש בהשתתפות אורחים מהמערב. „סובייטסקאיה קולטורה" פירסמה ידיעה על כינוס עורכים, שבו הובעה דאגה נוכח לחץ גובר של השלטונות על העתונות. אלכסנדר יאקובלב, מנאמני גורבאצ'וב הממונה על התעמולה, ניסה להסביר זאת לא כנסיגה מה„פתיחות", אלא כביקורת על דיווח כושל שהוא דווקא מסכן את ה„גלאסנוסט", אולם לא הפיג, כנראה, את חששות העתונאים. אחד מעורכי „אוגוניוק", מן הבטאונים ה„פתוחים" ביותר בתקופת גורבאצ'וב, ננזף על פרסום משאל-דעת הקהל שנערך בנובוסיבירסק וגילה, כי 30 אחוזים בלבד מהציבור תומכים ב„פרסטרויקה", 50 אחוזים נייטרליים ו-20 אחוזים שוללים את המדיניות הכלכלית החדשה. מסתבר שאותו עורך לא הבין את המגבלות שנותרו בעינן, חרף קריאתו של גורבאצ'וב לעתונאות ביקורתית יותר.

בתולדותיה של ברית-המועצות והמפלגה הקומוניסטית הסובייטית היו, כידוע, תקופות שונות של שלטון-יחיד, אך גם פרקי-זמן של הנהגה קולקטיבית, שבה בלטו כמה אישים מרכזיים. סטאלין עצמו ניצל בשעתו את שליטתו במנגנון מזכירות הוועד המרכזי, כדי להכשיר את הקרקע לשלטון היחיד שלו. יורשו מאלנקוב הפסיד את השלטון עד מהרה: בעקבות השתלטותו של ניקיטה חרושצ'וב על המפלגה כמזכיר הוועד המרכזי. כל התקדימים הללו אינם חייבים לחזור. גורבאצ'וב בן ה-56 הוא בלי ספק מנהיג רב קסדים דינמי, נמרץ – ובניגוד לשני קודמיו גם בריא – שינסה לשמור ולחזק את מעמדו בראשות ההנהגה הקולקטיבית של הפוליטביורו, שלה הוא מקפיד לשלם את המס הראוי. אולם בזכות ריכוז עבודת הוועד המרכזי, המבטיח לליגאצ'וב גישה ישירה למיליוני העסקנים והנציגים של המפלגה, תיוודע לו גם להבא השפעה ראשונה במעלה, בין השאר גם בהכנות הוועידה העומדת להתכנס הקיץ, גם בשינויים הפרסונאליים העתידיים, וגורבאצ'וב יצטרך למצוא דרך לדו-קיום ולשיתוף-פעולה עם שותף בלתי-נוח זה.

מחתרות טרור נחשפות במצרים

מאת דן אבידן

אחת מהן אחראית לרצח שני ישראלים, הדיפלומט אלברט אטראקצ'י ודיילת הביתן הישראלי ביריד הבין-לאומי אטי טלאור, אחר כשלון לנסיון התנקשות בדיפלומט הישראלי צבי קידר

במרוצת החודשים האחרונים הצליחו שלטונות הביטחון המצרים לחשוף שלוש קבוצות טרוריסטיות שחרתו על דגליהן את קעקוע אושיות המשטר בקאהיר. הקבוצות התכוונו – כפי שגילתה העיתונות המצרית – לבצע פיגועים גם נגד יעדים ישראליים במצרים, בעיקר שתיים מהן שהשתייכו לזרם הנאצריסטי.

ראשון נחשף הארגון הדתי הפונדאמנטליסטי שכינה את עצמו „הניצולים מאש הגיהנום" או „קבוצת המוסלמים". חבריו היו אחראים לנסיונות לרצוח שני שרי הפנים בדימוס, חסן אבו באשא ונבאווי איסמאעיל ועיתונאי ידוע, עורך השבועון החשוב „אל-מוסאוור" מכרם מוחמד אחמד. שלושת נסיונות הרצח בוצעו במאי, יוני ואוגוסט השנה. בשלושת המקרים פעלו המתנקשים בשיטה דומה: ירו מתוך רכב ממשלתי גנוב לעבר הקורבנות והסתלקו במהירות.

תקופה ממושכת התחקו השלטונות על עקבות המחתרת. ב-15 באוגוסט אירעה ההיתקלות הראשונה בין כוחות הביטחון לבין הטרוריסטים שהתחבאו במרפאה של מנהיגם, רופא בשם מאגדי אל-ספתי, בשכונה סמוכה לקאהיר. במהלך הקרב שהתפתח נהרגו המנהיג הצבאי של המחתרת מוחמד כאזים וכן נגר משטרה. מאגדי אל-ספתי הצליח להימלט ועד היום לא עלה בידי השלטונות ללוכדו. שבוע לאחר מכן אותרו כמה מחברי המחתרת בבית פרטי בכפר סנטרס במחוז מאנופיה ושלושה מהם נלכדו. אלה הסגירו כנראה יותר מאוחר את שאר חבריהם שמנו כמה עשרות.

מחקירת חברי הארגון שנתפסו עולה שמדובר בקבוצה מחתרתית קיצונית בעלת אופי צבאי למחצה ששאבה את השראתה מעקרונות האיסלאם הפונדאמנטליסטי. עם חבריה נמנה לפחות אדם אחד שהיה קשור בשעתו עם קבוצת הטרור „אל-תכפיר ואל-היג'רה" שאנשיה היו מעורבים ברצח הנשיא סאדאת. ואכן זוהו קווי דמיון מסויימים בין שתי הקבוצות. שתיהן היו מורכבות מקומץ צעירים מחוסרי עבודה, סטודנטים למדעי הטבע ומבעלי מקצועות חופשיים כגון רופאים, רוקחים, מהנדסים ואגרונומים. שתיהן שמו לעצמן למטרה להפיל את המשטר החילוני במצרים ולהקים תחתיו משטר תיאוקרטי. חברי „הניצולים מאש הגיהנום" חיו חיי קומונה סגורים, התחתנו רק בינם לבין עצמם בטקסים מיוחדים והתגוררו בקומץ דירות שקיבלו כמענקים מכמה תומכים בעלי ממון. הזוגות הצעירים נהגו להתגורר בצפיפות כשכל חדר אחד שחולק לתאים במחיצות לבדים. הגברים אסרו על נשותיהם לצאת את הבית ולהתרועע אפילו עם בני משפחותיהן. חברי הקבוצה האמינו שהחברה המצרית שקועה בכפירה עמוקה. הם אסרו על ילדיהם ללמוד בבתי-הספר הממשלתיים, לעבוד במשרדי הממשלה או להתגייס לשורות הצבא והמשטרה ונמנעו מלאכול מזון מיובא מתוך הקפדה יתר על דיני כשרות איסלאמיים. לפי השקפתם גניבת מזון וכובים אחרים מבתי מסחר ממשלתיים היא פעולה לגיטימית. הם התירו את דמם של ראשי הממשל מתוך השקפתם שרציחתם תסלול את הדרך להקמת רפובליקה איסלאמית במדינה. אחד מהם, איסמאעיל עבד אל-חמיד שמו, סיפק לטרוריסטים כלי נשק שקיבל מידידיו בצבא. חבר אחר בארגון בשם אל-סייד ערפה, שמצא את פרנסתו במיפרץ הפרסי, נהג לאסוף שם תרומות בעבור חברי המחתרת. על פי הודאות עצורים אחדים הם הספיקו לאסוף מידע מודיעיני על כמה מהנציגויות הזרות בקאהיר ותיכננו לבצע פיגועים נגד הדיפלומאטים המשרתים בהן. התביעה הכללית המצרית מבקשת עונשי מוות לחמישה עשר מבין חברי המחתרת שנתפסו ואילו את השאר לדון לתקופות מאסר ממושכות עם עבודת פרך.

זמן קצר לאחר חשיפת מחתרת פונדאמנטליסטית זו פירסם עיתון השמאל הקאהירי „אל-אהאלי" את הידיעה הראשונה בדבר חשיפת אירגון הטרור השני, הנאצריסטי, „מהפיכת מצרים". השלטונות החרימו בשעתו את גליונות העיתון והטילו על הפרשה איפול מלא הנמשך, באופן חלקי, עד עצם היום הזה. ארגון „מהפיכת מצרים" פעל במצרים שלוש שנים רצופות. פעילותו החלה ביוני 1984 כאשר ניסו אנשיו להתנקש בחיי הדיפלומאט הישראלי צבי קידר ליד ביתו ברובע מעאדי בקאהיר. במקום ההתנקשות השאירו הטרוריסטים כרוזים שכללו גינוי להסכמי קאמפ דייוויד ולמדיניות השלום המצרית כלפי ישראל ואיומים להמשיך לבצע פיגועים נגד מטרות ישראליות ואמריקאיות ברחבי מצרים.

באוגוסט 1985 רצחו חברי האירגון את הדיפלומאט הישראלי אלברט אטראקצ'י ליד ביתו ברובע מעאדי. הוא נורה מתוך רכב מהיר שנסע מול רכבו ונמלט אחר כך מהמקום. שנה אחר כך הרגו חברי אירגון זה את אטי טלאור, אחת עובדי שגרירות ישראל במצרים בעבר, ששימשה בשעתה דיילת בביתן הישראלי ביריד המסחר הבין-לאומי הנערך מדי שנה בקאהיר. המתנקשים ירו לעברה מתוך רכב נוסע בשעה שעמדה להיכנס לרכבה במיגרש החניה של אזור היריד. במאי השנה פצעו חברי האירגון את קצין הביטחון הראשי בשגרירות האמריקאית בקאהיר דניס ויליאמס ואת סגנו בשעה שנסעו מביתם באחד מפרברי קאהיר בדרכם לשגרירות ברובע גארדן סיטי. גם במקרה זה ירו המתנקשים בקורבנותיהם מתוך רכב נוסע.

על-פי הגירסה הרווחת נחשף אירגון

(המשך בעמ' 8)

هكذا امن الاحتلال

● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ● אנשים ●

מסיבה אקסקלוסיבית

ביום שלישי בערב, נר ראשון של חנוכה, בשעות בהן חנך השר אריאל שרון את ביתו ברובע המוסלמי בנוכחות קהל מוזמנים שנבחר בקפידה, נערכה מסיבה אקסקלוסיבית לא פחות. כדי להיות מוזמן אליה היה צורך להימנות עם עובדי אגף התקציבים. יוצאים מכלל זה היו שר האוצר משה נסים שהעדיף להגיע עם אגף התקציבים ולא עם חבריו לממשלה – סגן שר האוצר עדי אמוראי, מנכ"ל משרד האוצר ויקטור מדינה ומנכ"ל המשרד הוותיק בני דשא, ובנות זוגם. המסיבה על התקציבים היה בירה ביגצ'י, ה־12 בבניין. אירגן את האירוע לרגל מלאות 35 שנה לאגף ונתנו הזדמנות לכלכלנים הצעירים של האגף להכיר את קודמיהם.

עטרה מכוננים על התקציבים היו שם: ד"ר יעקב אירנן (בתמונה), שהקים בספטמבר 1952 את האגף, שמחה מרוקו, משה זנבר, אברהם אגמון, איתן גפני, ישראל ארקין, שר שלום שירן (שר"א) יעקב גדיש, אהרן פוגל המכונה הנוכחי דוד ברעז. שניים מהממונים לשעבר נעדרו: רב הקודם ופרופ' איתן ברגלס, שהיו בעת האירוע בחו"ל. גם עמירם סיון, לשעבר סגן המכונה על התקציבים נעדר בנסיבות דומות.

רוחם של שני שרי אוצר שרתה על המפגש כולו – של לוי אשכול ושל פנחס ספיר, שפכים קטנים משנות עבודה עמם העלו הממונים על התקציבים.

על רקע תפאורת „אנשים קשים" בהבימה הוענקו אמש ע"י אגודת ידידי הבימה מלגות השתלמות ופרסי עידוד מטעם קרן שמעון פינקל לאמנות הבמה. יו"ר ומייסדת אגודת ידידי התיאטרון הגב' אורה גולדנברג נפרדה בהזדמנות זו מחברי האגודה עם פרישתה מהתפקיד. לאחר עשר שנות כהונה בראשית ינואר 1988. במקומה תבוא הגב' רות איזקסון.
בתמונה: מקבלי המלגות מימין לשמאל: הבמאי חנן שניר השחקניות רבקה גור, וסטסיאנה קליס־אולייה, והפאנית ליליאן בודושובסקי מעניקי המלגות השחקן שמעון פינקל, והגב' אורה גולדנברג.
צילום: יונתן סלינגר . ישראל סאן בע"מ

ציץ' תחילה

„קראתי דבריך ב'דבר', שבהם אתה מסתייג מקובו של אלי הללי לראשות עירית דימונה מטעם הליכוד", כתב השבוע ח"כ אוריאל לין, (בתמונה) לח"כ חיים קופמן, יו"ר האגף המוניציפלי „חרות". איזכור הידיעה ב„דבר" מכוון לאמירתו של קופמן, כי מי שחצה את הקווים והגיע עד כדי הדברות עם מפלגת העבודה אינו יכול לחזור אוטומטית לתפקיד בכיר בליכוד. „אני חושב שדבריך מביאים לביטוי עקרון נכון, שהליכוד צריך לאמצו", מוסיף ח"כ לין במכתבו. „לכן אני מציע שקודם כל נעשה זאת לגבי שלמה להט (צ'יץ'), הנופל בדיוק להגדרה שלך". לין לא סתם מבקש את צ'יץ' תחילה. הוא קיווה, ואולי עדיין מקווה, שבפרישתו של צ'יץ' למרכז הליברלי הוא יפנה את התפקיד היוקרתי למועמד חדש מטעם המפלגה הליברלית, שאינו אלא ח"כ אוריאל לין עצמו.

עליזה ולך

חרות מ„התחיה"

כספרם מזכ"ל „התחייה" גדעון אלטשולר, והצטרף אל הפורש הבכיר ח"כ רפאל איתן (רפול), כבעבר ל„צומת" לא פרשה עמו אשתו, הודה אלטשולר. חידות היא רכזת סניף התחייה, מהסניפים הוותיקים של התנועה ברחובות. שלשום הופתעה הרכזה למצוא ששמה הושמט ממודעות גדולות שפרסמה התחייה ושנכללו בהן כל סניפי התנועה ברחבי א"י השלמה. נראה שב„התחייה" מסוחררים מהצטרפותם של חברים חדשים ומואסים בוותיקים.

עליזה ולך

אורחת בישראל

מרי יוג'ין צ'ארלס, ראש ממשלתה של דומיניקה תבקר בשבוע הבא בארץ. הגב' צ'ארלס משמשת מאז 1980 ראש ממשלת האי הקטן בים הקריבי. דומיניקה, החברה בחבר העמים הבריטי קבלה את עצמאותה לפני עשר שנים ומפגינה מאז ידידות רבה לישראל. שיתוף הפעולה בין שתי המדינות מתבטא בעיקר בשיתוף פעולה טכני וסיוע חקלאי מישראל לדומיניקה.

יוסי מלמן

מבצע יהודי

אמנות לעם וקבוצת התאטרון נוה־צדק חברו יחדיו למבצע יהודי ויוצא דופן של ניוד התאטרון כולו על מבחר הצגותיו ומפגשים עם שחקניו במשך חודש ימים ברחבי הנגב. הפרוייקט כולו התאפשר תודות לתמיכתה של קרן קרב. במשך חודש נובמבר, שהה תיאטרון נוה־צדק בשישה ישובים בנגב: מצפה רמון, אילות, תמר, דימונה, נתיבות וירוחם, כשלכל אחד מהמקומות, הורכבה תוכנית מיוחדת המתאימה לנתוני המקום, וכן הועלו תשע הצגות. עבודת הסטה של השחקנים, הפגישה בפעם הראשונה קהל רב של תושבי עיירות הפיתוח, עם תאטרון ותרבות בימה. קרן קרב, נוסדה על ידי הנדבן הקנדי צ'ירלס ברונפמן, היא שמה לה למטרה לחזק את הקשר ההבנה ההדדית, ושיתוף הפעולה של העם היהודי. פעילי הקרן מאמינים כי האמנות היא אחת הדרכים העשויות לשנות את האופן, שבו הישראלים רואים את עצמם, את זולתם ואת דמות החברה שבה היו רוצים לראות. נאמנה לרעיון זה, תרומתה של קרן קרב לחודש תאטרון נוה צדק בנגב, קרבה את המטרה של קירוב עיירות הפיתוח לעיר הגדולה.

קבלת פנים

מפלגת העבודה במחוז ירושלים ערכה אמש קבלת פנים לח"כ שמחה דיניץ (תמונה) לרגל בחירתו כיו"ר ההנהלה הציונית הסוכנות היהודית. בין הבאים ראש עירית ירושלים טדי קולק, מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם, מזכיר ההסתדרות בירושלים ניסן הרמז ואורחים רבים. מזכיר מחוז ירושלים עמנואל זיסמן הביע תקוותו כי בחירתו של דיניץ תהווה מפנה במעמדה של מפלגת העבודה. גם קולק אמר כי הוא מקווה כי תהינה בעתיד סיבות טובות כאלו לשמוח. בעיצומה של קבלת הפנים התפרץ לאולם מעדית מרציאנו איש הפנתרים אשר דרש מדיניץ להתפטר מן הכנסת. לדבריו לא יהיה לדיניץ זמן למלא את תפקידו כח"כ. „אתה תהיה עסוק, תן למישהו אחר לנהל את הנושא החברתי" אמר מרציאנו. בין השניים התפתח ויכוח ובסיומו אמר דיניץ כי הוא לא יפעל תחת איומים וכאשר יחליט יודיע על כך.

יורם לוי

תרומה מוענונו

מרדכי וענונו (בתמונה), תרם ארבעה עשר אלף ליש"ט (כארבעים אלף ש"ח). להקמת ארגון שדולה למען פרוז המזרח התיכון מנשק גרעיני. המדובר בכספי „פרס נובל החליפי" שקיבל לאחרונה בשוודיה טכנאי הגרעין מישראל. אך מאיר וענונו, אחיו של הנאשם העומד עתה לדין בירושלים באשמת בגידה, וגילוי סודות, מסר על התרומה בעיר ברטפורד בצפון בריטניה. האח מסר עוד כי הארגון יוקם בוואשינגטון.

יוסי מלמן

המדור נערך ע"י אורה זרניצקי

מכתבים למערכת דבר

רצועת עזה תחילה

הצעתו של שר־החוץ וממלא מקום רה"מ, שמעון פרס, לפירוז הרצועה, עוררה תגובות חריפות בימין הקיצוני והמתון. כעגות־יהם שונות ומשונות, עד האשמתו ב„ליל הגלשונים" (יחד הזיגזג הנרוק).

יש להזכיר לליכוד ולמכנים הימניים למיניהם, כי התכנית המדינית הגיאופוליטית של המערך נרסה באו ומהמיר, מתן אוטונומיה לשטחים ולתושביהם הערביים.

„תכנית אלון" היתה והווה נר לרגליהם של חברי „תנועת העבודה". ביחס לכונה בחבל עזה – יש להתייחס לאפשרות זו בחיוב ולסמן את האוטונומיה בעזה בלבד, כשלב לקראת אוטונומיה בקפת יותר, וכדגם העקרי להרסים את ירדן וערביי 'הגדה המערבית' הנרתעים, ואף את הישראלים המפקפקים. יהיה בכך מקום הקלה על מצבה של מצרים בעולם הערבי (יגאל אלון, מקריב, עמ' 67, 1981).

מפלגות הימין כמובן שוללות תכנית זו, אך אין הן יכולות לטעון כנגד שמעון פרס, כי הצהרותיו פתאומיות ואינן מיוסבנות ומעוגנות כמיקין פוליטי.

דן יהב
תל־אביב

תקציב מעמדי

ביוני 1986, עם היכנסו לתפקיד שר האוצר, הגיב משה נסים לגבי תביעת התחדרות הגימלאים, הסדולה וההסתדרות לבטל את היטל מס כפול על קיצבת הביטוח הלאומי בגלים אלה. „אף פעם לא נחה דעתי בחוקים האלה, שכן היו בהם עיוותים ופגמים פליליים גם משיקולים של צדק". סיבתנו אותו או ב„דבר" על גישתו הליברלית האביתית לגימלאים וליתר השכבות החלשות, בני העשירונים התחתונים, כשהגזירות בטלו בתקציב אשתקד.

עתה, עם הגשת התקציב לשנת 1988 קראנו על פגישת שר האוצר עם אנשי „מעריב" (9.12.87) ושם הכריז: „פוליטית, אני בצד ימין, כלכלית, בצד המשק" הסביר, כי „הביטוי העליון של המדיניות הכלכלית הוא תקציב המדינה ולפיכך מתחייבת יד קשה" (ההדגשה שלי – י.ש.).

אכן, דאגת כולנו צריכה להיות הושטת עזרה לכיסוי התקציב לצרכי המדינה. אך, כל המעיין בהצעות התקציב יתרשם כזהו תקציב ימני, מעמדי, הבניה את ידו הקשה על כתפי השכבות החלשות שסכון אינו מגיע, אפילו, לשכר המבוצע במשק כולל גימלאים שהפנסיה שלהם הולכת ונשחקת.

האוצר מעוניין בחיסכון בהוצאה של כ־750 מיליון שקלים, כפי שפורסם בעיתונים, ובנכונה להשיג סכום זה בדרך קלה יותר על־ידי ביטול סובסידיות על לחם, צרכי חלב, עופות והתחבורה הציבורית כוזה, ותשלומים עבור שירותי בריאות, חינוך ועוד בזה, שיגרמו להעבקת יתר של אי־השיוויון החברתי באוכלוסיה הישראלית והורדת רמת החיים של בעלי ההכנסות הקטנות. מדוע אינם מתאמצים להשיג כמוב זה ויותר בסעיף ההכנסה מבעלי ההכנסות הגדולות?

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, כותב מרות על הגיבוין לבטל את „מס היסף" על ההכנסות הגבוהות: והיכן המס על דירות־פאר עם המיפלסים לכל ביזוני הרוזי? יקנה, בוודאי, גם סעיפים נוספים לאפשר להנחות עליהם את היד הקשה של שר האוצר במקור ההכנסה. להזכירה: יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, אליהו ספייזר, מיסב ביניים אלה („ידיעות אחרונות") מחקר המספר, ש„היקף ההון השחור בארץ הוא חמישים מיליארד דולר" (ההדגשה בבקודג).

ישראל שיוד
חיפה

לא רק נח"ל עגבניות

תחושה עזה של כישלון ותיסכול סובבת את זהותנו הנח"לאית. כנח"לאים מורידים אנו שוב את ראשנו אל האדמה ולא במבט חקלאי.

בעקבות הסיפת השמונה עבר הנח"ל תהליך ארוך ועקבי של חידוש הגאווה והיכולת להרים את הראש ללא בושה: אימוני חי"ר קשים, פעולות ביטחון שוטף, מסעות, מארבים וכל שאר הפעילויות, שאינן מבדילות את חייל הנח"ל משום חייל אחר. כל זה נעשה תוך התמודדות מתמדת עם הבדיחות העוקצניות על פרשת החסופים, בדיחות שהיוו משקולת מעיקה במבט הארוך אל היעד.

ו...עכשיו אנו מתריעים באזני הציבור לבל יטעה שוב. חיילי הנח"ל נוטלים חלק נכבד באבטחת המדינה ותורמים את תרומתם ככל המשימות כחיילים וכמפקדים. הנח"ל הוא כבר לא רק נח"ל עגבניות ולכן אין הרגשה מתסכלת יותר מההרגשה של העתינה ללא קבלת הערכה.

אל תהפכו אותנו לחיילים מדרגה שניה כי כך גם נרגיש כשנעמוד בקו הראשון. תנו לנו ללכת עם תג היהודה בגאווה, תוך ידיעה, שהנח"ל ממשיך לקצור הדרך ותרה תמיד.

קיבוץ הר עמשא
המשימות על הנח"ל

אנו המיעוט בגליל

על המצב העגום בגליל המוכיח שאנו היהודים בגליל המיעוט ולא המיעוטים כמדובר בדרך כלל, מצביע יוסי ליבוביץ בידיעה ב„דבר" מיום 7.12.87. הוא מביא נתונים של 18% יהודים לעומת 82% אחוז הכלל תלוי היכן תוחמים תחומים. יש אומרים שאחוז היהודים בגליל אף פחות מהנ"ל. מפתיע שעתה עם הקונגרס הציוני התעוררו פעילי מפלגת העבודה כדי למסור מספרים אלה, כאילו הקונגרס יכול לשנות דבר. לשנות נוכל רק אנחנו על־ידי נורמות והתנהגות, אם תהיה זו מתוך הכרה, שכל שעל אדמת הארץ חשוב לנו. רק החינוך לערכי ארץ־ישראל, הצורך ליישב את כל הארץ כולל הגליל, הצורך להעדיף פעולות תרבות והקלות ליושבי הספר בכלל.

כבר קדמונינו הקלו על תושבי הספר בהקלות במצוות התלויות בארץ, כדי שאנשי הספר לא ינטשו ויפקירו את איזור התיישבותם. גם לפני יובל שנים, יצאה קריאת מוסדות הלאום שדרושים אנשים בגליל. יצאנו לחזק יישובים בגליל, כי ראינו את מצוקתם של המתיישבים במיוחד בימי פרעות הדמים. לעיתים נדמה לי, שהמצב היום גרוע משהיה לפני 50 שנה, כי אז היתה הכרה בקרבנו, היום לא איכפת לאיש דבר. לא אחת חשבתי עם פרישתי מהעבודה לעקור לירושלים, להיות קרוב לילדים ולנכדים, לשמוע שם תורה ודעת בבתי אולפנה והרצאות. אבל במצב של היום, של חוסר היהודים בגליל, אסור לי לעשות כן. לשמוע הרצאה עלי לנסוע לחיפה, כך גם לפעולות תרבות אחרות. ידוע לי, שיש חלקים אחרים בגליל שם המצב גרוע בהרבה מזה שבגליל המערבי. הקימו מיצפים וסברו שאלה יקימו יישוב הגליל. התאכזבנו, כי מוסדות ומשרדי ממשלה, במקום לקדם במהירות, נאחזו כל אחד במינהל של בדיקות, חששות וחוסר מעוף לקדם הלוציות של שנות השמונים.

אם לא אנחנו כולנו לעצמנו, הקונגרס לא יושיע, הפנוי להתמתן עד שהמצפים יוחזקו על־ידי שכנינו המבקשים להסלב במקומותינו.

יהודה אריאל
נהריה

בין בן־גוריון לטרוצקי

בתוכנית הטלוויזיה „סוף ציטוט" (29.11.87) התעוררה במהלך הדברים גם שאלת פירוקו של הפלמ"ח על־ידי בן־גוריון. עד היום הדעות בנושא חלוקות: האם היה זה הכרחי? האם היה זה צודק? האם פירוק זה הביא תועלת למדינה?

נימוקו של בן־גוריון היה, כי אין מקום במדינה לקיום נפרד של חטיבה צבאית מחוץ למסגרת של צבא המדינה.

בספרו „טרוצקי" (עמ' 525) מספר לנו יצחק דויטשר, כי „טרוצקי הוסיף לפרק את הגוארדיה האדומה ואת פלוגות הפרטיזנים".

איני מחסידי טרוצקי, אבל „מכל מלמדי השכלתי".

דוד רוזנר
חיפה

מעשה בטילים

ראשי המעצמות פותחים בעידן חדש, מפרקים טילים גרעיניים, נוטעים תקוות לעתיד טוב יותר בקרב דורות של אנשים צעירים.

ומה אצלנו? הטיל הלאומי שלנו בעל ראש חץ מלא גאווה לאומית ואהבת ישראל, עובר לגור ברובע המוסלמי כדי להבטיח הדרך אל הכותל המערבי.

הפסימיסטים סבורים, שנזקק לוועדת פיסגה כדי לפתור תוצאות ישיבתו ברובע המוסלמי אך אופטימיסט שכמוני מצפה שדווקא מעונו החדש יחזיר סוף סוף ולתמיד אל כינור נעוריו, שנאמר: „על ערבים בתוכה תלינו כינורותינו".

ד"ר חן שיפריס
גני־יהודה

נס חנוכה וגיבורי החרדים

בחג החנוכה מברכים על הנסים ועל הנפלאות: על שרבים הבסו בידי מעטים, ועל נס פך־השמן. לעניות דעתי, הנס הגדול ביותר שהיה שם הוא שמתתיהו ובניו לא שמעו על גיבורי ש"ס ואגודת־ישראל „המסיתים עצמם באוהלה של תורה", ושלא היו אז שרים וחברי כנסת פורצי פרץ.

אהרן גולדמן
חיפה

עזר וייצמן האמיתי

עזר וייצמן מנסה ליצור לעצמו תדמית של פוליטיקאי בעל השקפת עולם רחבה המונחית על־ידי רעיונות השלום בלבד.

אבל התדמית האמיתית של עזר עולה מסדרת הראיונות שהעניק בזמן לעיתונאי דן פתיר ואשר פורסמו לאחרונה. לפנינו מתגלה אדם שבעיצומו של תהליך השלום עם מצרים היה שקוע במאבקי יוקרה עם דיין והפריע בכך לראש הממשלה להתרכז במשימה המרכזית של עשיית השלום עם מצרים.

אין זה מקרה, שמעמדו של עזר וייצמן במערך הוא רופף ודאיים כי יותר נטל מאשר גורם היכול להביא תועלת כלשהי.

אורי סיני
גבעתיים

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

ממשלת רומניה חובשת את הפצעים

הממשלה הקציבה 6500 לירות להקמת חורבות בתי הכנסת שנהרסו בשעת הפרעות.
היום הוכרז יום צום ליהודי רומניה.

המלחמה על הקטיף בפתח־תקוה

במשך כל יום אתמול עמדו משמרות של מחוסרי העבודה ליד הפרדסים. הפועלים הערבים לא נכנסו לפרדסים ועבודת הקטיף לא נעשתה. ב־11.30 בא קצין מחוז יפו, מילר, ואתו שוטרים בריטיים ופזרו במכות את משמרות הפועלים הדורשים עבודה בקטיף. נאסרו 20 חברים וביניהם החי' אידלסון. 14 פועלים פצועים. פלוגת שוטרים חונה בבית ועד המושבה. (סוף)

לפני 40 שנה

תביעת היישוב: יוצא הלגיון הערבי מן האזורים היהודיים

אם מטעמי הסכמים עם מדינה אחרת רוצה הממשלה להשאיר בארץ את הלגיון הערבי, תוציא אותו מהאזורים היהודים ומה כבישים הראשיים שבהם עוברת התעבורה היהודית ותעמידנו באזורים ערביים כגון שכם - אמר דובר הסוכנות.

הממשלות הערביות החליטו למנוע פגיעות ביהודי ארצות ערב

המדינות הערביות החליטו להבדיל בהחלט בין יהודים וציונים, דבר שפירושו למעשה, כי לא יפגעו ביהודים החיים בארצות הערביות, במידה שהממשלות יכולות לערוב לבטחונם.

עבד־אללה תוקף את המנהיגות הערבית ומודיע: צבאותינו ישארו בארץ־ישראל לאחר הפנוי הבריטי.

מחתרות טרור

(המשך מעמ' 7)

„מהפיכת מצרים" בעזרת מלשין שמסר פרטי מידע על אודותיו לאנשי סי.איי.אי. המסופחים לשגרירות האמריקאית בקאהיר. עיתונים במפרץ הפרסי ידעו לספר כי המלשין היה אחיו של סגן אלוף בדימוס מוחמד נור אל־דין סייד שהיה לגירסתם ממנהיגי קבוצת „מהפיכת מצרים". האמריקאים מסרו את המידע שהועבר לרשותם לידי כוחות הביטחון המצריים ואלה עצרו על סמך זאת קרוב לעשרים מחברי האירגון. מהמידע שהצטבר עד עתה עולה כי האירגון היה מורכב מכמאה פעילים, רובם אזרחים ולאו דווקא אנשי ביטחון בשרות סדיר. כן הוברר שהאירגון פעל בזיקה הדוקה ללוב. על פי גירסת מקורות ערביים שרתו באירגון קציני צבא ומשטרה בדימוס בעלי דרגות גבוהות כגון מוחמד נור אל־דין סייד, עלי סולימאן ומחי אל־דין עלי רג'ב. העיתון „אל־חליג'" היוצא לאור במפרץ הפרסי ידע לספר כי בביתו של סגן אלוף רג'ב ברובע שוברא אל־ח'ימה בקאהיר נתפסו טילי קטיושה והמחאות בסך חמש מאות אלף דולרים.
(מאמר ראשון בסידרה)

חדשות של שבת

■ אחרי שבוע של מהומות בשטחים: האם איבדה ישראל את כוח ההרתעה, בשטחים ומול מדינות העימות? **יהודה מלצר**, יהודה ליטני, **מאיר פעיל**, חגי סגל, **אריאל מרדי** ואלכס פישמן; דיווח מתוך התרחשות: כך נכבשה הרצועה על־ידי הנוער, מאת **צבי גילת** ■ סופו של **מוטל'ה שפיגלר**, מאת **חיים ברעם** ■ **יעל גבירץ**: כך הפקירו את **עמוס ירון** ללובי הערבי בוושינגטון ■ **רותי הר־ציון** חוזרת בתשובה, מאת **ענת מידן** ■ דן בן אמוץ ■ עדויות מפתיעות במשפט מפעילי הקזינו, **יוסי חיימן** ■ **תמר גולן** עם **עדנה עברון** על האוטוביוגרפיה שהיא כותבת עם אמנון דנקנר ■ **דורון רוזנבלום**: שר־הפחד מקיף עצמו באנשי ביטחון ■ אוכל: **שאול אברון** וישראל אהרוני

מעריב-עכשיו
קרא מחר במעריב יום ו':

יוסי סאיס

בינו צדיק

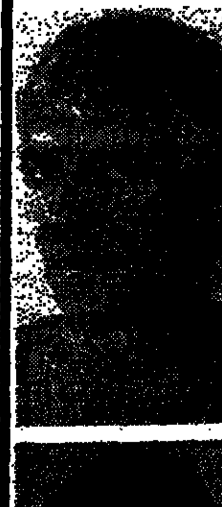

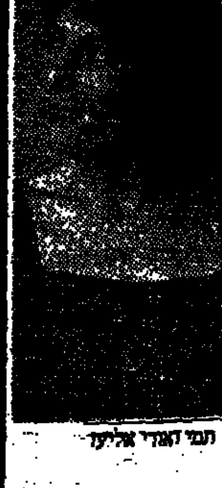
תמי ואורי אליעז

מעריב שבת: תורת מסור אבנים ברצועה – אהרן דולב ● יצחק בן־גוריון – האפסנאי שהרג את המוכל־הגלשן. אל תקראו לו רמבו ● עמנואל רוזן – ויכוח בזול הים ● יוסף חריף – הפוליטיקה שמאחורי המהומות.

מעריב–סופשבוע: כאבי־גב. איך להפטר מהם, איך להמנע מהם – יעל פרוסלמר ● דו"ח האורח הרפוק – דוד זוהר ● קשנדר שילנסקי – מיכל קפרא ● יוסי סאיס, סכב רדיו־אקטיווי – תלמה אדמון.

מעריב–כלכלה: בינו צדיק – אחרי השביתה הראשונה שלו – דוד ליפקין.

מעריב–קריירה: מנהלי כח־אדם – מי צריך אותם היום – תמי זילברג.

מעריב–כנעני: כספי שנה זהב – מתי כספי שר "צד ג' – צד ד'" – יעקב הכהן.

מעריב שבוע: עדות במשכבת – חיים גורי.

● אפרים סידון – דעות ● דליה רביקוביץ – רדיו וטלוויזיה ● יהונתן גפן – על פרודיקה מגל ● שרית פוקס – תמי ואורי אליעז. מיסתורין ● נורית דבית – המשטרה והאלימות בבתי הספר ● יהודית חנוך – המלביש של ראיסה גורבצ'וב ● עמוס לבב – לשון הרע ● נילי פרידלנדר – טיול סופשבוע.

מעריב מעניק לך חידושים העונים לדרישות שלך

הודעה לבעלי יחידות ב"חוחית" – קרן נאמנות ב"עפרוני" – קרן נאמנות בדבר תשלום דיבידנד

מועצת המנהלים של מנהל הקרן החליטה על תשלום דיבידנד במזומן תמורת הערך הנקוב של היחידות כמפורט להלן:

	ב"חוחית"	ב"עפרוני"
תשלום ברוטו	2.00%	5.00%
ניכוי למס הכנסה בשיעור של 35.00% שהם	0.70%	1.75%
דיבידנד נטו לתשלום	1.30%	3.25%

יום האקס נקבע ליום 21.12.87
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ ביום 28.12.87.
בעלי היחידות בקרן אשר זכאים לתשלום במזומן בגין יחידותיהם יוכלו ביום קבלת התשלום לרכוש תמורתו יחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי ללא תוספת שיעור הוספה.
בקשות לרכישת יחידות תמורת הדיבידנד יש להגיש עד ליום 27.12.87 באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

מנהל הקרן: **להק – ניהול קרנות נאמנות של בנק אמריקאי ישראלי בע"מ.**
הנאמן: **בנק המזרחי המאוחד בע"מ.**

להק - ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

בוחרות אבל כמעט לא נבחרות

הזירה המקומית בפוליטיקה נחשבת לזירה מתאימה ונוחה יותר לנשים. על אף זאת, קטן אחוז הנשים הנבחרות בפוליטיקה המקומית. נשאלת השאלה: האם שינוי חוק הבחירות לרשויות המקומיות יביא להגדלת ייצוג הנשים? ד"ר חנה הרצוג חקרה סוגיה זו

מאת אראלה דאור

נשים מהוות למעלה מ־50% מהאוכלוסיה. הן נהנות מזכות בחירה שווה במערכת הפוליטית והן נוטות לנצל זכות בחירה זו במידה שווה כמו גברים. במצב שיוויני זה, יכולנו לצפות לייצוג של כ־50% נשים נבחרות במוסדות הממשל השונים – כמידת חלקן של הנשים באוכלוסיה. אולם, לא כך הם פני הדברים. נשים עדיין רחוקות מאיוש עמדות פוליטיות ביחס מתאים לחלקן באוכלוסיה. מדוע? ד"ר חנה הרצוג מאוניברסיטת ת"א ניסתה לענות על שאלה זו, במחקר שבחן מיהי האשה הנבחרת ברשויות המקומיות.

מטרת המחקר היתה לאתר, לאורך זמן, את השינויים בפרופיל החברתי של הנבחרות ובתפיסתן את הפוליטיקה ולבחון האם חלו שינויים לאורך זמן בדפוסי גיוסן של נשים לפוליטיקה המקומית. במיוחד ניסה המחקר לעמוד על כך: האם השינויים בפוליטיקה המקומית, שהתמסדו בחוק שיטת הבחירות, פתחים אופציות חדשות לנשים ואם לא – מדוע?

המחקר בחן את תוצאות הבחירות למועצות מקומיות מ־1950 עד 1983, סה"כ שמונה מערכות בחירות. הממצאים מראים, כי מספר הנשים הנבחרות עלה מ־28 ב־1950 ל־93 ב־1983, אולם גם מספר הגברים הנבחרים עלה, וביחס בין נשים נבחרות לגברים נבחרים כמעט ולא חל שינוי – מ־4.2% (1950) ל־7.6 (1983). הנתונים מלמדים, עם זאת, שיש עליה במספר המועצות שאליהן נכנסו נשים: מ־23 מועצות (38%) ב־1950 ל־56 מועצות (למעלה מ־50%) ב־1983.

אולם, אין מגמה עקבית של עליה במספר המועצות החדשות שאליהן נכנסו נשים. ולמרות שקיימת הצטרפות של מועצות חדשות בהן יש ייצוג לנשים, ישנה, במקביל, תופעה של מועצות שבהן היה בעקבות בחירות מסויימות ייצוג לנשים אך הוא לא חזר במערכת הבחירות שלאחר מכן.

העמדת נשים במקום בטוח ברשימות למועצות מקומיות עדיין לא היתה לנורמה ולכן אנו מוצאים תחלופה במועצות שבהן יש ייצוג לנשים. כניסתן של נשים למועצות לא רק שלא סללה את הדרך לכניסת נשים נוספות, היא לא הבטיחה את העמדתן במקומות בטוחים ברשימה להמשך ייצוגן.

בהשוואה עם מישורים אחרים של פעילות פוליטית, התופעה הבולטת היא, שייצוגן של נשים בכנסת היה תמיד גבוה מייצוגן ברשימות המקומיות. זאת, בניגוד לציפיות החוקרים, הרואים בזירה המקומית זירה נוחה לנשים.

גם במפלגות ובמוסדותיהן, שהם מקור גיוס הנשים לתפקידי הנהגה, לא שפר חלקן. מסתבר כי שיעור ייצוגן של נשים בגופים מרכזיים בכל המפלגות יורד בהתאם לעליית חשיבות הגוף התוך־מפלגתי. נשים מקבלות תת־ייצוג בכל המפלגות, ללא הבדל אידיאולוגיה, אוריינטאציה פוליטית והרכב חברתי. ב־1986 קיבלו הנשים 16.9 אחוז של ייצוג בתוך צירי מפלגת העבודה ורק 9.7 אחוזים בקרב צירי ועידת חירות. מפלגת העבודה, בהרכביה ההיסטוריים השונים, נתנה תמיד יותר ייצוג לנשים והדבר נכון גם לגבי נציגות ברשויות מקומיות. ממוצע ייצוג הנשים בהנהלת המפלגות היה כ־7.5 אחוזים.

כדי לקבל תמונה של הנבחרות ולבחון האם ניתן להצביע על תכונות מסויימות המאפיינות את הדור החדש של הפוליטיקאיות, נשלחו שאלונים לכל הנשים שנבחרו בכל מערכות הבחירות לרשויות המקומיות בין השנים 1950 ו־1983. הנתונים שנאספו היו: גיל הכניסה לפוליטיקה, המצב המשפחתי, ארץ הוצאה, משפחת המוצא, השכלה, מצב מקצועי, מבנה תעסוקתי ומידת העזרה בבית. כמו כן נבחנה צורת הכניסה לפעילות הפוליטית ודרכי הקידום של האשה בתחום הפוליטי.

ובכן: "הפוליטיקאית המקומית הממוצעת" היתה והינה נשואה, גילה – 43.5 והיא אם לשלושה ילדים. היא מחלקת זמנה בין הבית, העבודה והפעילות הפוליטית. הדור החדש לא הראה שינויים בגיל הכניסה לפוליטיקה. מרבית הנשים נכנסו לפוליטיקה לאחר שילדיהן גדלו ומחוייבותן למשפחה פחתה.

אי־השינוי בגילן של הנשים הנבחרות, שהוא מבוגר יחסית, עומד בניגוד לתהליך שקרה אצל נבחרים יוצאי עדות המזרח. לא רק שייצוגם גובר עם השנים אלא גם גילם הממוצע יורד. המחקרים מראים כי יוצאי עדות המזרח רואים ברשות המקומית מוקד כוח ואמצעי לשינוי מצבם החברתי־פוליטי. הם רואים בראשות המועצה/עירייה מקום להתפתח ולהתקדם ממנו לפוליטיקה הארצית. הרצוג מצאה לעומת זאת, כי על אף שרק 13 מהנשים ציינו שלא היו להן שאיפות לפעילות בדרג הארצי, הרי חלקן הגדול פרש מפעילות ולא הציג מועמדות לקדנציה נוספת. המשתמע מכך הוא, כי לרוב הנשים הנסיון הפוליטי ברמה המקומית היה בגדר התנסות חד־פעמית ולא שימש קרש קפיצה לפעילות ברמה הארצית או לשינוי מצבן החברתי־פוליטי.

בשלוש מערכות הבחירות הראשונות נעדר מקומן של ילידות ארצות המזרח. החל מ־1965 הן מתחילות להיכנס לפוליטיקה, אולם עדיין מספרן נמוך מאוד. לעומת זאת, אחוז הנישואין הבין־עדתיים בין הנבחרות גבוה מזה שבכלל האוכלוסיה.

בחינת ההשכלה מראה כי שיעור הנבחרות בעלות ההשכלה עולה עם השנים. החל משנת 1965 גדל חלקן של בעלות השכלה אקדמאית והן מהוות 75% מהנבחרות. השכלה היא ההון האנושי הבולט ביותר של הנשים בפוליטיקה. יתכן שההסבר לכך נעוץ בטיעון הכללי הרווח, האומר שנשים זקוקות ליותר הון אנושי מגברים כדי להצליח. אולם אפשר גם להסתכל על התופעה אחרת: הפעילות הפוליטית נתפסת כתחום "גברי". דרושה מידה רבה של מודעות על־מנת לרצות להיכנס לתחום זה ולשבור את המוסכמות המגדירות אותו כגברי.

85 אחוז מהנבחרות עובדות בשכר מחוץ לבית. במהלך השנים חלה עליה משמעותית באחוז הנשים הנבחרות שהיו בעלות מקצוע. אולם לא חל שינוי במבנה התעסוקה שלהן ושיעור השתתפותן במקצועות המוגדרים חברתית כמקצועות נשיים – גבוה.

רוב הנבחרות לא מצאו סתירה בין פעילות פוליטית וחיי משפחה. במשפחות של הנבחרות קיימת נטיה לשיתוף פעולה בין בני הזוג ולחלוק ביניהם את עומס הדאגה למשפחה, שלא יפול על האשה. עם זאת, חלוקת התפקידים היא מסורתית. הנשים הפוליטיקאיות נטו "להסכים, כי הפעילות הפוליטית דורשת זמן רב. הן ציינו שהיה להן קשה, אך הצליחו לארגן את הזמן בצורה סבירה.

הנשים הפוליטיקאיות לא הגדירו מחדש את תפקידן כנשים. הן ראו עצמן, במסגרת התפקידים המסורתיים, כרעיות ואמהות. כל מה שהן עשו הוא הרחבת התפקיד על־ידי הוספת מימד נוסף לפעילות – פוליטיקה. אשה, להבדיל מגבר, צריכה להוכיח עצמה בתפקידים משפחתיים ורק אחר־כך היא יכולה לנסות כוחה בפוליטיקה וגם אז היא תמשיך להיבחן על הצלחתה בתפקידיה בבית.

בחינת דרכי הכניסה הקידום בפוליטיקה העלתה כי ישנן ארבע דרכים עיקריות לכניסה לפוליטיקה ברמה המקומית:

1. קידומה של האשה נקבע ע"י ראש הרשימה.
2. קידומה של האשה ומקומה ברשימת המפלגה הם תוצאה של פעילות מפלגתית ונקבעת ע"י ועדת מינויים מפלגתית.
3. האשה נבחרת ע"י בחירות בסניף המפלגה.
4. האשה נבחרת ע"י בחירות בישוב.

הרצוג מצאה כי במהלך השנים חלה עליה משמעותית באחוז הנשים שמקומן ברשימה לבחירות נקבע ע"י ראש הרשימה ולא ע"י מנגנוני המפלגה. נקודת המפנה היא בשנות ה־70. ממצא זה מהווה אישור להשערת המחקר. הרצוג הניחה, כי השינויים שחלו בדפוסי ההתנהגות של הבוחר החל מסוף שנות ה־60, דהיינו, נסייתו לשקול את ענייני מקום מגוריו בנפרד מענייני המדינה, ימצאו ביטוי בבחירת מועמדים ברמה המקומית. ואכן, הנתונים מראים כי במהלך השנים יותר ויותר נשים מוצאות דרכן לפוליטיקה המקומית דרך בחירות בסניף או בישוב. מקור נוסף לשינויים הוא שינוי חוק הבחירות. הבחירה האישית של ראש המפלגה מקנה לו כוח עצמאי, ולגבי נשים נמצא כי משנות ה־70 חלה עליה באחוז הנשים שמקומן נקבע ע"י ראש הרשימה. בשנות ה־50 וה־60 ראש הרשימה קבע את מקומן של ארבעה אחוזים מהנשים בעוד שבשנות ה־70 הוא קבע את מקומן של 26 אחוז. יתכן כי מעבר לעובדה שממצא זה מעיד על השפעתו הגדולה של ראש הרשימה בקביעת גורלם של פעילים מקומיים, הוא מעיד על כך שהמפלגה ומנגנוניה השונים נוטים להוות מחסום לקידום נשים.

נשים הרוצות להיכנס לפוליטיקה המקומית צריכות לחפש דרכים לעקוף את מחסומי המפלגה. בבחירות של 1983, מקומן של פחות ממחצית הנשים – 43% – נקבע ע"י עסקנים מפלגתיים. הנשים משתמשות במסלולי כניסה חלופיים למשחק הפוליטי המפלגתי־פנימי. הן נוטות להשתמש בהון האנושי העומד לרשותן. הנשים שמונו ע"י ראש הרשימה היו יותר משכילות והיו בעלות מקצועות אקדמיים. ההון האנושי שימש להן משאב חלופי לפעילות העסקנית בתוך הסניף.

בספרות הדנה בנשים בפוליטיקה, דיוקן הפעילה הפוליטית דומה לזה של הגבר מבחינת רקע חברתי, אפיונים פסיכולוגיים, שאיפה לכוח ותפיסת התפקידים והנורמות הפוליטיים. ההבדלים הם בגיל ובדפוסי הקאריירה. הקטנת התלות במנגנוני המפלגה פתחה פתח כניסה לנשים. מודעות הנשים לפתח שנפתח להן ולעובדה שהן יכולות להשתמש בהון האנושי העומד לרשותן להרחבת פתח זה, יכול להגדיל את ייצוגן של נשים ברשויות המקומיות.

מחקרה של הרצוג חשף את הבעייתיות בייצוג נשים בפוליטיקה שמתבטאת בכל הרמות, גם ברמה המקומית הנחשבת לזירה יותר נוחה לנשים. השינויים שחלו בשנים האחרונות עדיין לא הביאו לגידול משמעותי באחוזי הייצוג של נשים. האחוזים עדיין מאוד נמוכים (7.6) וקשה להקיש מהם על מידת היעילות של אותו פתח שנפתח לפני הנשים כדי לשפר את ייצוגן בפוליטיקה. התלות בראש הרשימה לשם הגשמת השאיפות הפוליטיות, שהוכיחה עצמה עד כה כגומלת, עלולה להוכיח עצמה כאליה וקוץ בה.

צורת כניסת הנציגה לפעילות פוליטית ודרכי קידומה

	56	60	70	80
ראש הרשימה	4.2	4.3	26.7	24.5
ועדת מינויים מפלגתית	75.0	73.9	51.1	42.9
בחירות בסניף	16.7	13.0	13.3	20.4
בחירות בישוב	4.2	8.7	8.9	12.2

אירועי שנת ה־40 של מועצת ארגוני נשים

מאת עידית נחמני

שלושה אירועים יוצאי דופן מכינה מועצת ארגוני נשים לרגל שנת ה־40 למדינה.

הראשון הוא יום עיון חגיגי בנושא "האשה בישראל – הישגים ומטלות", שיתקיים ב־24 בדצמבר בבית ויצ"ו בתל־אביב. ביום עיון זה תסקור מיכל זמורה־כהן, יו"ר מועצת ארגוני נשים, הישגים בעבר ויושבות ראש ארגוני נשים בישראל ישמיעו את ה"אני מאמין" שלהן באשר לעתיד.

האירוע השני הוא חלוקת אותות לנשים מצטיינות במקצועותיהן. זו הפעם השניה שאותות כאלה מוענקים לנשים על הישגים מקצועיים. הפעם הקודמת היתה לפני עשר שנים וחולקו אז אותות ל־12 נשים, ביניהן לפרופ' ברכה רמות, לפסנתרנית פנינה זלצמן, לציירת אנה טיכו, לנעמי שמר, שהיתה אז במשטרה ועוד.

האותות, שאין בצידם פרס כספי אלא הוקרה בלבד, מוענקים לנשים בתחומים: מדע, רפואה, אמנות, ספרות, משפטים, חינוך, מחשבת ישראל וטכנולוגיה, והכוונה היא לנשים שהגיעו לעמדה הגבוהה ביותר בתחום עיסוקן.

המלצות אפשר לשלוח עד 15 בפברואר '88 למועצת ארגוני נשים, רחוב מאפו 1 ירושלים, בצירוף תולדות חיי המועמדת, שתי המלצות מומחים בתחום עיסוקה ודברי נימוק קצרים לקבלת האות.

האותות יחולקו במסגרת פורום עולמי למנהיגות יהודיות שיתקיים לראשונה בארץ, סמוך לחג העצמאות והוא האירוע השלישי שמכינה מועצת ארגוני נשים.

הפורום, שימשך שלושה ימים (28־25 באפריל 88) הוא מפגש ראשון של הנהגה נשית יהודית בעולם: נציגות מובילות של ארגוני נשים יהודיים בעולם, יושבות־ראש של ארגונים לא דווקא נשיים וכן מספר מוגבל של נשים יהודיות שהן מנהיגות בזכות עצמן בארצן.

ה"פרלמנט היהודי הנשי", כפי שמכונה הפורום בזהירות על־ידי המארגנות, יעסוק בשלושה נושאים: דמותה של המנהיגה היהודית, זהות יהודית והאתגר הציוני – יחסי ישראל והתפוצות. מכיוון שאין זה פורום הקיים מכבר, יש קשיים בכינוס ובצידם, כמובן, בעיית המימון.

הכוונה היא שהכנס ימומן בדמי השתתפות של הנציגות שיגיעו. השתתפותה של הסוכנות היהודית בכנס היא בסך עשרת אלפים דולר – בערך רבע מהסכום שביקשה מיכל זמורה כהן. האם היתה הסוכנות מקציבה סכום כזה גם לכנס של מנהיגים יהודיים? לעומת זאת המארגנות מקבלות עזרה מלאה ממחלקת ההסברה בסוכנות וממשרד החוץ.

מצפים ל־300 משתתפות בפורום. פניות נעשו גם למזרח אירופה, באמצעות הקונגרס היהודי העולמי.

משה"ח והחוק

מכתב זה שלחה שדולת הנשים בישראל למנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר, עם העתקים לכל מערכות כלי התקשורת בארץ ולקולט אביטל, משרד החוץ, נשואת המכתב.

שדולת הנשים בישראל קבלה בתמיהה את הידיעה בעיתונות בדבר האפשרות לפסילת מינויה של סמנכ"ל משרד החוץ, קולט אביטל כקונסולית כללית בניו־יורק, בטענה שהדבר יעורר מורת רוח בחוגים אורתודוכסיים שם.

השדולה מקווה שאין ממש בידיעה זו. פסילה כזו היא בחזקת פנייה מבישה לגורמים הריאקציונריים ביותר, שניתן להעלות על הדעת, בכל הנוגע למעמד האשה, אשר בחלקם הגדול גם אינם מקיימים יחסים עם מדינת ישראל.

לדעתנו ממשלת ישראל היא אשר קובעת את נציגיה הדיפלומטיים. התערבות גורמים זרים בשיקולים אלה מעלה פליאה. לקולט אביטל מלוא הכישורים למלא את התפקיד של קונסול כללי בניו־יורק. אם אמנם יש כוונה לפסול את מועמדותה מן הטעמים האמורים לעיל, מהווה הדבר עבירה על חוק שיוויון הזדמנויות בתעסוקה מצידו של משרד ממשלתי וזהו מצב בלתי נסבל בעליל.

שדולת הנשים מצפה להכחשת הידיעה האמורה. בהעדר הכחשה כזו, היא מתכוונת לפעול בנידון בהתאם לעקרונותיה.

בכבוד רב,
ד"ר נעמי חזן
מ"מ יו"ר שדולת הנשים בישראל

שאלנו בלשכת מהכ"ל משה"ח האם נשלחה תשובה לשדולת הנשים ומהי, וענה לנו אורי פלטי, עוזרו של אברהם טמיר, שהמנכ"ל עדיין לא ראה את המכתב כיון שהוא מתלווה אל השר בנסיעותיו בחוץ לארץ.

ג'ינג'ס

טובה'לה

הפתעור

חוה שלמן, המעצבת של "ג'ינג'ס" בגדי עור. מצליחה בכל עונה להפתיע, ועונה זו אינה יוצאת מן הכלל. "ג'ינג'ס" בחורף זה מתמקדת במותן וברגל. חצאיות קצרות. ג'קטים המדגישים מותן (קצרים או ארוכים). שילובי גוונים מעניינים כמו כחול ולבן או גוני החול והאדמה. פרסים מעניינים בצווארוני קולר גבוהים, קו ספרדי בחצאיות פעמון א־סימטריות וג'קטים קצרצרים בשחור־לבן. וכן – מערכות זמש בשלושה חלקים בגוונים מותאמים ויפים במיוחד.

לצעירות יותר. וגם לצעירים בעצם. מוצעים דגמי "ג'ט". סגנון ספורטיבי ו"גזעי" יותר. כפי שמגדירה זאת ההודעה לעתונות. לבן, שחור ואדום שולטים בדגמים הקצרים, המלווים ברוכסנים רבים, בלחצניות, בתיפורים בולטים, בגומי ובכיסים רבים. וגם משהו שאינו עור ... חצאיות סקוטיות קצרצרות.

יפאן ויקר

חנויות הנעלים הנושאות את השם "טוקיו" הן אתר עליה לרגל לשוחרי האופנה ברבות מבירות אירופה וארה"ב. את הקו המיוחד שלו, הנוטה לעיתים להומור, מכירים מיד. טוקיו קומאגאי עצמו מת באוקטובר השנה, אבל החברה הנושאת את שמו ממשיכה לפעול. עתה אפשר לרכוש את הנעלים הללו גם בישראל. היבואנית היא טובה'לה חסין, בעלת חנות לאופנה בתל־אביב. לחורף זה ייבאה טובה'לה נעלים שטוחות מלבד. בשחור, חום ואפור. בעיטורי זמש ובנקודות וכן נעלים גבוהות בסגנון צבאי. יפה. הבעיה העיקרית היא המחיר. בעוד שמחירי נעלים יפות ואופנתיות כמו נעלי "קליגולה", סובבים את הסיפרה מאה (ש"ח), מחירי נעלי "טוקיו", שהן יקרות גם בחו"ל, נעים בין 390 ל־430 ש"ח. אבל העיצוב המעניין יש בו כדי לכפר, במידת־מה, על המחיר הגבוה.

בגדי "שרשרת"

יבוא הבגדים מתעשר. מי שאיננה מסתפקת בתוצרת מקומית תוכל מעתה לרכוש את בגדי חברת "מקס מארה" בבוטיק "אר" בתל־אביב. הדגמים בקו "שרשרת", המאפשר תוספת פריטים מותאמים לחלקי הלבוש השונים. טוניקות משתלבות בחצאיות המשתלבות בסוודרים. בחולצות ובג'קטים, בקו נשי ונקי.

לתפור בעור

לנשים האמונות על מלאכת המחט, חידוש: תפירת בגדי עור בשיטת "עשי זאת בעצמך". חברת "יעקב שכטר ובניו" מציעה עור שאפשר לתפור במכונת תפירה רגילה. עור זמש, בקר, כבש, נחש, פרווה וגם עורות להכנת תיקים וארנקים או פיסות עור לאפליקציות וכד'. בחנות המפעל אומרים כי הצוות "מיומן ואחראי" ועוזר בייעוץ ובבחירה.

עתיק וחדיש

מוטיבים ביזנטיים ומצריים עתיקים, אורנמנטיקה של אמנות יהודי מרוקו וכורדיסטאן משולבים בקו מודרני בתכשיטיה של אוהדה האי גורדון. המציגה את עבודותיה במהלך חודש זה ב"משכית" תל־אביב.

ורדה צימרמן

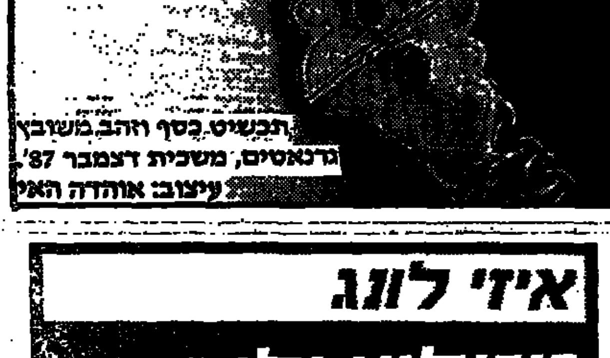

תכשיט כסף וזהב משובץ גרנאטים, משכית דצמבר '87. עיצוב: אוהדה האי

אידי לונג ממליץ ולהיפך

השבח למפרסמים

כבר ציינתי פעם במדור זה, שאם אתה רוצה לדעת לאיזה צרות אתה יכול לצפות ממוצר כלשהו, לך אל הפרסומת ויוודע לך, למשל, ש"במרק שלנו אין חמרים משמרים" או ביתר כנראה – יש; או "הסיגריה שלנו אינה צורבת בגרון". סימן שיתר הסיגריות – כן.

והנה כך נודע לנו שבטלק יש כדרך כלל אסבסט.

איך נודע לנו?

"גלעם" הנמצא בקיבוץ מעגית, אורז ומשווק את "קריסימה", טלק שמפרסמיו נשבעים שאינו מכיל אסבסט, שנתגלה כחומר מסרטן...

ה"קריסימה" מכיל רק אבקת עמילן טהור בלי שום חמרים אחרים. מבינים?

או שלא נודה להם?

שלא ייגמר לעולם

אני מת על כל מוצרי הדיאטה למיניהם ולא רק מפני שאני שמן (אגב, אני לא כל כך...) ולא רק מפני שזה טעים (אגב, לא כולם), אלא בעיקר בגלל מה שזה מסמל.

כי הרי ברור שכל זמן שמייצרים, מפרסמים ומוכרים מזון לסובלי משקל, סימן שאנחנו חברה שבעה, חברת שפע, שהכל יש לה והיא אוכלת יותר מדי...

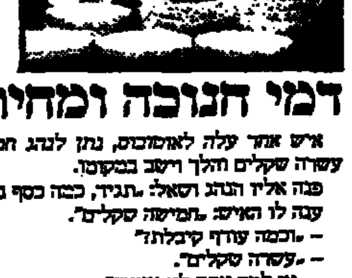

והפעם זה בוצר מאורז, הנקרא 5:5 והעשר פרוסות יבשות הארוזות חמש חמש וכאן השם, כדי לשמור על טריות יתר הפרוסות עד שיגיע זמן אכילתן.

"פת" אורז, תוצרת "תלמה".

שלא ייגמר לעולם.

דמי חנוכה ומחיריהם

איש אחד עלה לאוטובוס, נתן לנהג חמישה שקלים, קיבל עודף עשרה שקלים והלך וישב במקומו.

פנה אליו הנהג ושאל: "תגיד, כמה כסף נתת לי?"

ענה לו האיש: "חמישה שקלים".

– "וכמה עודף קיבלת?"

– "עשרה שקלים".

– "אז למה אתה לא אומר?"

– "אני יודע מה המחירים אצלכם?"

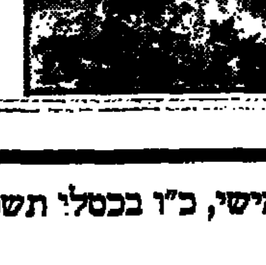

בסיפור הזה נזכרתי לכבוד זה, שרשת חנויות "חודיה" נותנת לכבוד החנוכה עד 40% הנחה על מוצריה, עד לסוף החודש.

כדי לדעת מה המחירים אצל האחרים, צריך פשוט לבדוק.

בתמונה: חנוכיה מקורית, הנמכרת ב"חודיה", בין יתר החנוכיות שמחירן נע מ־49 ש"ח עד 120 ש"ח.

חג אורים שמח.

לשמוח ולאכול בחנוכה או: שמן בגלגלי הקיבה

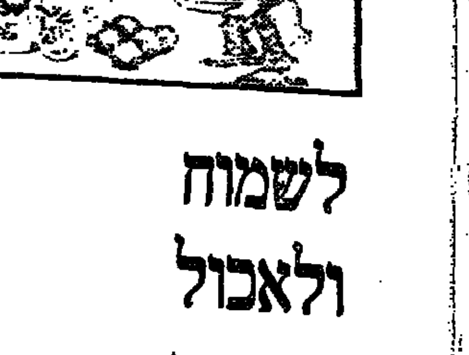

איור של מושיק לספר "פתחון פה" של אריאנה הרן־הכהן

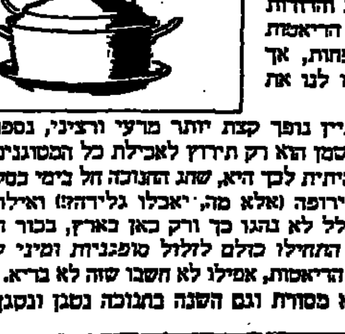

"אמי מיגנה לביבה לי לביבה חמה ומתוקה" (מתוך שיר לחנוכה)

"– – – הנשים נהגות שלא לעשות מלאכה בעוד שהנרות דולקים ויש נהגים איסור מלאכה ביום א' וביום ח' בכסלו ובטבת. וטעמא כתב הוא ואין להקל להם דהוי כדבריה הבותרים ואחרים נהגו בו איסור".
(חיי אדם, כלל קנ"ד, כ)

אז מה, מותר לבשל או אסור? כנראה שכמו שעשו כל מיני טריקים ביחס לשביתה, למכירת החמץ לגויים ולחליבה בשבת שלא לשם מכירת החלב, עשו גם את הכנת מטעמי החנוכה, קרי הטיגונים למיניהם, תחביבן של האמהות, הסבתות והדודות וכך הרסו לנו את הדיאטות למשך שבוע לפחות, אך לעומת זאת הפכו לנו את הלילה לגבורה.

כדי לתת לעניין נופך קצת יותר מדעי ורציני, נספר כאן, שסיפור נס פך השמן הוא רק תירוץ לאכילת כל המטוגנים הללו ואילו הסיבה האמיתית לכך היא, שחג החנוכה חל בימי כסלו שהם קרים כל־כך באירופה (אלא מה, יאכלו גלידה?!) ואילו יהודי ארצות המזרח כלל לא נהגו כך ורק כאן בארץ, בכור ההיתוך התרבותי שלנו, התחילו כולם לזלול סופגניות ומיני לביבות ופעם, לפני עידן הדיאטות, אפילו לא חשבו שזה לא בריא.

אז מסורת היא מסורת וגם השנה בחנוכה נטגן ונטגן. נהיה מוזמנים מדי ערב לבית אחר וגם בביתנו נארח בוודאי באחד הערבים וגם אנחנו נטגן.

לא נעים לי כל כך אבל אני מוכרחה להתוודות – אני, סופגניות אמיתיות, מבצק שמרים, לא מכינה. כל אחד וחולשותיו וזאת החולשה (לא היחידה) שלי. אז או שאני קונה או שאני מסתפקת בסופגניות שמכניסות לי לפעמים חברותי ובעיקר אירנה, שהיא דוקא גיורת אבל היא מכינה את הסופגניות הכי טובות בקיבוץ כי היא מתפיחה את הבצק מתחת לשמיכת הפוך שהביאה מפולניה וכך הן יוצאות קלות ואווריריות כמו הפוך עצמו. לעומת זאת, אני מכינה לביבות, גם מלוחות וגם מתוקות ובזה אשתף אתכן בשמחה.

לביבות תפוחי אדמה ובצל

התומרים:
2 כוסות תפוחי אדמה מגוררים על מגררת דקה וסחוטים
2 ביצים טרופות
1 כפית מלח
1/2 כפית פלפל שחור
1 כף מלאה־מלאה קמח
1/2 כפית אבקת אפיה
1 בצל בינוני מגורר

אופן ההכנה:
מערבבים היטב את כל התומרים. מחממים שמן די עמוק במחבת גדולה ובעזרת כף יוצקים לביבות לתוך השמן הרותח. אם אוהבים אותן שטוחות, משטחים אותן בעזרת הכף. מטגנים משני הצדדים עד גוון חום בהיר. מגישים עם שמנת או עם רסק תפוחי עץ או ריבה טובה, אך במקרה זה אין להוסיף בצל לעיסה. עקרונית צריכה הכמות להספיק ל־6־4 אנשים אך יש כאלה שכאשר הם רואים ומריחים לאטקעס, – הלא הן הלביבות שבהן אנו מדברים – הם שוכחים את כל החינוך שקיבלו בחייהם ושום כמות לא תספק אותם. אז אנא, קחו זאת בחשבון.

לביבות תירס

התומרים:
1 קופסה תירס (כ־500 גר' עם הנוזלים)
1 גמבה אדומה טריה, חתוכה לריבועים קטנים
100 גר' גבינה צהובה מגוררת
1 גבעול סלרי חתוך לרצועות צרות
2 ביצים טרופות
1 כוס חלב
1/2 כוס קמח או יותר
מלח ופלפל לפי הטעם
שמן לטיגון

אופן ההכנה:
מסננים את המים מקופסת התירס ושופכים אותם או משתמשים בהם למרק. מערבבים את כל החומרים ומוסיפים מעט קמח אם העיסה לא די סמיכה (זה צריך להיות בסמיכות של טחינה טובה). מחממים שמן במחבת גדולה ובעזרת כף הגשה מניחים לתוך השמן לביבות גדולות למדי. הופכים אותן כשתחתיתן מזהיבים. הן תופחות יפה ובתוספת סלט אחד או כמה, הן מהוות ארוחה חלבית קלה וטעימה.

לביבות תפוחי עץ

התומרים:
3–2 תפוחי־עץ חמצמצים מגוררים על קליפתם במגררת גסה או במעבד מזון (ציפסים דקים).
בלילה מ־2 ביצים טרופות עם מעט מלח, 1 כף סוכר, 1/2 כוס חלב ו־1/2 כוס קמח+כפית אפיון
שמן לטיגון, כמובן.

אופן ההכנה:
מבליעים את תפוחי העץ לבלילה ומטגנים לביבות בתוך השמן. לא לשרוף – די שצבען יהיה חום בהיר מאד. מגישים חם עם אבקת סוכר מפוזרת למעלה. טוב מאד גם בתוספת גלידת וניל.

חג שמח

هكذا من الاصل

כל הדרכים למודיעין

סגן עזפר, העובד עם עוזר הרב הראשי לצה"ל, טילפן אלי כמה פעמים. שלח הוכר וביקש להת פירסום למבצע גדול שהרבנות מקיימת בימים אלה של חנוכה, "בעקבות המכבים". המבצע, שכבר התקיים בעבר והשנה מקיימים אותו בהיקף גדול באוד, הוא "על-פי הוראותיו ופיקוחו של כבוד הרב הראשי לצה"ל, האלוף הרב גד נבון שליט"א". "התוכנית, אשר הוגתה ותוכננה לפרטים על-ידי המחלקה להוד־

ארץ חמדה/צבי אילן

הדרכה, בעסיקה בזה חודשים מספר את קציני המחלקה – ובראשם אלוף־משנה הרב יוסף הראל, סגן הרב הראשי לצה"ל, אשר הוטלה עליו המשימה".

הכוונה היא להוליך במשך כל ימי החנוכה יותר מעשרת־אלפים חיילים, בבאות אוטובוסים, בארבעה מסלולים, שיסתיימו כולם במודיעין. הם ייצאו מירחו, מבית־שערים, מדרום הר חברון ומקריית־גת. אני מצטט מ"פקודת מבצע בעקבות המכבים, חנוכה תשמ"ח": "...4. הסיורים ילוו על־ידי מדריכים של הרבנות הצבאית ויסתיימו ברוב עם הדרת מלך בטקס הדלקת נרות חנוכה במצפה מודיעים. 5. במהלך הטקס במצפה מודיעים יתכבדו החיילים בסופגניות ושתיה חמה ויהנו מהופעות צוותי הווי של מקהלת הרבנות הצבאית". סעיף ג' ב"המטרה" הוא "להביא את שמחת החג והודיה לשוכן מרום, על הניסים הנפלאות, שעשה לאבותינו, בימים ההם ובזמן הזה". להכשרת מדריכי מילואים הוצא ספר ובו חומר בנושא הסיורים.

יבורך כל מי שמצליח להשיג תקציבים גדולים לעניין ידיעת הארץ ומתאבק להוליך חיילים בדרכי הארץ ולהנחיל להם את מורשת החשמונאים, אולם לא ברור לי מדוע משימה זו לקחה על עצמה הרבנות הצבאית. ידוע לי שיש בצה"ל מפקדת קצין חינוך ראשי ויש לה מדור לידיעת הארץ, והם המטפלים בכל נושא הטיולים וידיעת הארץ בצה"ל. שאלתי על כך את הסגן הנמרץ והוא השיב לי, שקצין חינוך אינו שותף למבצע. "הוא בשלו ואנו בשלנו. זה עניין פנימי שלנו".

"פקודת המבצע" בכתב, המכילה ביטויים כגון "שוכן מרום" ו"הדרת מלך", מעלה אפשרות שאופי המבצע יהיה במידה רבה דתי. את חנוכה חוגגים כולם כחג לאומי והיסטורי, החילוניים והדתיים, ואין צורך לשוות לו אופי דתי. החיילים דתיים, ניחא; אך לכלל החיילים? פעולה כזו צריך לנהל קצין חינוך ראשי ואם לא, עליו להיות לפחות שותף לה במידה שווה.

זיכרין הקדומה

בגבול ארץ החשמונאים, בתחום אפק־אנטיפטריס, חופרים זה כמה שנים את חורבת זיכרין, ליד כביש ראש־העין – ברקנה. באתר, שהתקיים מהמאה הרביעית עד המאה השביעית לספירה, חשף צוות, בראשות ד"ר משה פישר מאוניברסיטת תל־אביב, בנזר ובנסיה, שלצידה מבנה מגורים מפואר, אכסניה, ובית־מרחץ רחב ממדים. בעונת חפירות זו, שהסתיימה לאחרונה, נחשף בחורבה רובע מגורים, שלומים מכנו על התגבשות מכלולי המגורים של משפחות במשך דורות.

הרובע משתרע על כשלושה דונם והוא מכיל מבנים עם בורות מים תת־קרקעיים. מכלול אחד נחשף בפירוט יתר. הוא משתרע על פני דונם אחד, נמצאו בו חצרות פנימיות ובהן בורות לאגירת מי גשם, חדרי מגורים ופינות להכנת מזון ולאחסנה. החפירה מלמדת שבשלב הראשון הוקם בית ובו חצר, בור מים וחדרי מגורים. במשך הזמן נוספו לו בתים שהוצמדו זה לזה, כל בית חובר לבית שקדם לו. הבתים סגורים כלפי חוץ; פתחיהם, שביליהם ומפגשאותיהם פנו כלפי מרכז הישוב.

באתר אותרו שלושה שלבים הדומים זה לזה, מה שמעיד על כך שבאדריכלות הכפרית לא חלו שינויים גדולים בתקופה הביזאנטית. המתיישבים החדשים במקום בתקופה המוסלמית הקדומה לא עשו שינויים ניכרים במבנים.

שנת שימור

ליד החברה להגנת הטבע פועלת מועצה לשימור אתרים ומבני התיישבות, שכבר רשמה לזכותה הישגים לא מעטים. לקראת שנת ה־40 למדינה הגבירה המועצה את פעילותה, ובקרוב תגיש הצעת חוק שימור אתרים, כדוגמת חוק העתיקות, נגד הרס אתרים בעלי משמעות היסטורית או ארכיטקטונית. המועצה פועלת בשכונה סניפים ארציים באמצעות 400 מתנדבים, אנשי מקצוע בתחום האדריכלות, הגיאוגרפיה וההיסטוריה, אנשי ציבור, סופרים, ואמנים.

בין היתר היא מעורבת במאבצי שימור בראש פינה, בצפת, בטבריה, בג'עדה, בחיפה, בעתלית, בעין־שמר, בבית הבטון הראשון, ליד הירקון, במרדון יפו, בבית הרב קוק בנווה־צדק, במקווה ישראל, בבכון איילון בגבעת הקיבוצים שברחובות, בהר טוב, ברחוב הנביאים בירושלים, בניר־עם וברביבים.

אחד מקברות המכבים

בת ה־9 ומלחמתה בבית־הספר

מאת אמיר רוזנבליט

מדי בוקר משכימה ש.ר. (השם המלא שמור במערכת) בת השמונה מבאר־שבע, ולא לבית־הספר. היא לובשת בגדי עבודה ומצטרפת לאמה כעוברת נקיון בבתים פרטיים ובמוסדות ציבור. האם שוטפת את הריצפה, הילדה מנקה את האבק מהריהוט ומסייעת לאם ברחיצת החלונות. בשעות הצהריים מנקה הילדה את בית־הספר שבו למדה בתחילת השנה. כך מדי יום, כבר חודש.

אגף החינוך של עיריית באר־שבע, ראש העירייה וסגניו, הנהלת בית־הספר, כולם בסוד

באר־שבע

העניינים, אבל הילדה עדיין מנקה אבק במקום לשבת על ספסל הלימודים בכתה ג'. הזנחה, מחדל, אי־איכפתיות? דבר אחד ברור, איש מהגורמים האחראים לא עשה דבר כדי לפתור את הבעיה. להיפך, במשך חודש ימים עסקו נציגי העירייה בהכחשות ובדיונים על השאלות החשובות מאין כמותן: מדוע פנתה האם לתקשורת, ובמשך כמה זמן עסקה הילדה בעבודות נקיון, יומיים או שבוע? עתה, במקום לטפל עניינית בנושא, מאיימת העירייה על האם בהפעלת חוק חינוך חובה.

ראשיתה של הפרשה בתחילת שנת הלימודים הנוכחית. כאשר הגיעה ש.ר. בת למשפחה הסובלת מבעיות סוציאליות וכלכליות קשות, לבית־הספר, הודיעה לה מורתה כי לימודיה במקום הופסקו וכי היא סובבה בבית־ספר אחר. לדברי האם, נאמר לה למחרת, כי הוחלט להעביר את הילדה לבית־ספר לתלמידים נחשלים, כי היא מתקשה בקריאה. האם סירבה להעביר את הילדה והמשיכה לשלוח אותה לאותו בית־ספר. בתחילה אמנם קיבלו אותה, אבל התעלמו, למעשה, מקיומה. הילדה נהפכה למושא התעללות מצד מוריה וחבריה לכיתה.

"המורה חילקה לכולם ספרים ולי היא אמרה שלא אקבל, כי אני לא שייכת לבית־הספר", סיפרה הילדה. "כל יום המורה היתה אומרת לי, בנוכחות יתר התלמידים, כי אני ילדה עצלנית וסתם מחממת את הכיסא". לפני כחודש הודיעה המורה, כי אם תגיע הילדה לבית־הספר, היא תוחזר לביתה, וכך אכן היה.

"כל התחנונים שיחזירו את הילדה לבית־הספר שבו התחילה ללמוד, לא הועילו", אמרה האם. "אני מבקשת שיתנו לילדה הזדמנות. היא רק בת שמונה. הרי אפשר לתת לה שיעורי־עזר. אני מעדיפה שהיא תעבוד אתי בנקיון ולא תלך לבית־ספר לנחשלים. לא אוותר, גם אם אכנס לכלא".

מנהל אגף החינוך בעיריית באר־שבע, חיים זמורסקי, אמר כי אם ההורים יעמדו בסירובם לשלוח את הילדה לבית־הספר, תפתח העירייה בהליכים משפטיים נגדם. לאחר פרסום המקרה בעיתונות, הביעו אזרחים וגופים רשמיים מכל הארץ הזדעזעות מהפרשה ומדרך הטיפול בה. בלשכת ראש העיר נזפו באם, על שהעזה לפנות לעיתונות. אחר־כך נעשו נסיונות להכחיש שהילדה עובדת ואינה לומדת. בין הגורמים שהתייצבו לצד האם וילדתה היה ארגון הל.ה., הוועד הציבורי למען החינוך בשכונות ובעיירות הפיתוח. האירגון שלח מכתב למנכ"ל משרד החינוך ודרש שיפעל להחזרתה של הילדה ללימודים סדירים בבית־הספר.

בינתיים התעוררה פרשה חדשה, שגם במהלכה הפגינה העירייה אוזלת יד. אחיה, בן 11, של ש.ר., הורחק על־ידי מורתו מהכיתה, מפני שהגיע ללימודים בלי ספרים. וכך, בשעה שכל חבריו למדו, שוטט א. ברחובות ולסירוגין הצטרף לאמו בעבודות הנקיון. עד לפני כשלושה שבועות למד הילד בפנימיה בירושלים. כבר ביומו הראשון בבית־הספר בבאר־שבע קיבלה אמו מכתב מהיועצת החינוכית, ובו נאמר בין היתר: "עליכם לדאוג לכך שהילד יהיה מצוייד בכל ספרי הלימוד לכיתה. ללא ספרי הלימוד, לא יוכל להיכנס לכיתה".

סגן ראש המינהל הפדגוגי במשרד החינוך, עקיבא סלע, אמר לי כי קיימת הוראה חד־משמעית במשרד, שאין להרחיק תלמיד מכיתה בגלל בעיות כספיות אמיתיות. עד עתה לא נמצא סידור לילדים וגורמים בעירייה ממשיכים לאיים בנקיטת צעדים משפטיים נגד האם, אם תמשיך לדבוק בעמדתה.

ערוך למתקפת אל־אלימות

מאת יצחק מרידור

עמותת "אל אלימות", שעל הקמתה הוכרז בחודש שעבר בכינוס יסוד חגיגי בקולנוע "דן" בתל־אביב, בחרה להציב בראש "צוות הנוער" שלה נער בן חמש־עשרה וחצי מנצרת עלית. עמותת "אל אלימות" הוקמה, כהצהרתה, "בתגובה על תופעת האלימות בקרב מבוגרים ונוער והתרחשויות אלימות, שלבשו ממדים מדאיגים בעת האחרונה".

אופיר פוגל, ראש צוות הנוער של העמותה, הוא נער נעים־הליכות, תלמיד כיתה י' בבית־הספר המקיף על־שם משה שרת בנצרת עלית ויו"ר פארלמנט הנוער בעירו. על אף גילו הצעיר הוא יכול להציג כבר "כרטיס ביקור" של

נצרת עילית

איש ציבור לכל דבר. את פעילותו החל עוד בבית־הספר היסודי. היה בוועד הכיתה, במועצת התלמידים, היה מד"ץ במתנ"ס העירוני ואף כיהן כ"ראש עיריית נצרת עלית", כאשר השלטון המוניציפאלי בעיר עבר לידי חברי פארלמנט הנוער ליום תמים.

"להגיד את האמת", מחייך פוגל הצעיר, "זה די מצא־חן בעיני. מנחם אריאב, ראש העיר בפועל, התלווה אלי לכל מקום. אני ישבתי על כסאו, בלשכת ראש העיר, עיינתי בסדר היום, בדואר, העליתי לדיון נושאים המעניינים את הנוער בנצרת עלית, עניתי על קריאות הטלפון. זה היה, ללא ספק, נסיון מעניין. בשבילי, על־כל־פנים. אני מקווה שגם בשביל אריאב".

פעילותו של הנער המטשקף, המנהל בכשרון רב את הפארלמנט לנוער (מיוצגים בו בית־הספר המקיף בנצרת עלית, על שתי חטיבותיה; חטיבת ביניים נוספת; תנועות הנוער; המד"צים והיחידה לקידום נוער של העירייה), משכה את תשומת־לבו של אבי הפארלמנטים לנוער בארץ, ניל סחר, האיש שיזם את הקמתה של עמותת "אל אלימות".

ניל, אסטראטג פוליטי במקצועו, בטוח שאופיר לא יאכזב: "אופיר הוא נער בעל כישורים ויכולת מצויינת לבטא את מה שהנוער של ימינו מרגיש וחושב", אומר ניל סחר.

מה באמת חושב הנער אופיר פוגל על תופעת האלימות בקרב הנוער, על המתרחש בין יהודים לערבים בארץ בכלל ובעירו בפרט? איך הוא מתייחס לאלימות המילולית בתקשורת, בכנסת, על מגרשי הספורט, ברחוב?

"קיימת אלימות בקרב הנוער בישראל, בעיקר מפני שאין לו תעסוקה מתאימה בשעות הפנאי, לאחר בית־הספר", אומר אופיר. "משאל שקיימנו בנצרת עלית אישר זאת: 60% מהנשאלים סבורים, כמוני, שחוסר התעסוקה

אופיר פוגל

הוא הסיבה העיקרית לאלימות. כמובן, גם להתנהגותה של החברה הבוגרת יש השפעה קשה עלינו. המבוגרים, על־פי רוב, אינם נותנים דוגמא של התנהגות נאותה. זה מתחיל באלימות מילולית ומסתיים באלימות פיסית קשה. פרטים על כך מתפרסמים יום־יום בעתונות, ברדיו, בטלוויזיה. איך, לדעתך, משפיעה על בני נוער התבטאות כמו זו של חיים ציפורי, שר לשעבר ומנכ"ל הביטוח הלאומי כיום, שאמר, באחד מביקוריו בנצרת עלית, לפי אחד המקומונים שלנו: "צריך לפוצץ את הקשקוש הזה על העירה בין־לאומית; כל מי שתומך ברעיון המטופש הזה הוא מטומטם?"

★

ראש צוות הנוער של עמותת "אל אלימות" נולד וגדל בנצרת עלית, בצילה של בעיה המעסיקה את תושבי עירו בלי הרף: החיים־ביחד עם שכניהם הערביים בעיר נצרת השכנה ובמיוחד עם אותם ערבים שנכנסו לגור בעיר העברית, שהוקמה, לדברי אופיר, "כדי להביא יהודים לגליל".

"העניין הזה של ערבים שגרים בנצרת עלית הוא מפריע לי", הוא מודה. "לא־הייתי רוצה שערבים יגורו בה. יש להם עיר משלהם (נצרת). ישתלטו על נצרת עלית. דרך פעולתה של מ.נ.ע. (מגיני נצרת עלית), שהיא דרך של פעולה אלימה, אינה נראית לי, אבל צריך לפעול בדרכי נועם. אני לא בטוח שאם ארצה, למשל, לגור בנצרת הערבית, אתקבל שם בעין יפה, אבל אני מתנגד להוצאתם בכוח של הערבים מנצרת עלית, וזה אמור לגבי כל מקום אחר בארץ.

"כראש צוות הנוער של העמותה, יש בדעתי ליזום מיתקפה רצינית על כל תופעה של אלימות, לנסות להגביר את המודעות לסכנות שבאלימות ולעורר את דעת־הקהל לתמוך בעמותה. אנו נטפל טיפול ישיר, באמצעות צוותים שונים, במישורים שונים, כגון יוזמת חקיקה נגד גילויי אלימות כלפי ילדים, נגד האלימות בדרכים, לשינוי דפוסי התנהגות אלימים במקומות העבודה, על מגרשי הספורט ובמקומות ציבוריים", מצהיר פוגל הצעיר, ומבטיח "לקחת ברצינות רבה מאד" את תפקידו.

לידו תסייע הזמרת עפרה חזה. בצוות הנוער חבר גם ניל סחר עצמו, יוזם הקמתה של העמותה. עם ראשיה נמנים סדי קולק, להט, גודאל, גדעון בן־ישראל, ראש עיריית עכו אלי דה קסטרו (ראש צוות בנושא ערבים־יהודים), מנהל גימנסיה הרצליה יוגב כרמי, (נושאי חינוך), יו"ר ההתאחדות לכדורגל צבילי סוויר, (נושא הספורט), מנכ"ל "הסנה" אלפרד גרליץ, (כספים), ועוד אמנים, ספורטאים, אנשי אקדמיה, פרופסורים, מנכ"לים ועוד.

מבעירי היערות יוצאים בזול

מאת נתן רועי

בבית־המשפט לנוער בחדרה הסתיים לפני כמה שבועות משפט, שצריך היה להסעיר את אוהבי הטבע במדינה. שני קטינים, בני מיעוטים, נמצאו אשמים בהצתת יער. השופט גזר עליהם

חדרה

קנס של 75 ש"ח ו־150 ש"ח כל אחד. לעג לאוהבי ארץ ישראל, היודעים כמה קשה לטפח יער בארץ.

בתפיסתם של השניים הושקעו סכומי כסף גדולים. מסוק שעקב אחריהם הצליח להזעיק את המשטרה וזו לכדה אותם. המסוק איתר את השניים בשעת מעשה ועל־כן היה קל מאוד להביאם לפני שופט. היה לפחות אדם אחד שראה במו עיניו כיצד הם מציתים את היער בזדון, ואף־על־פי־כן גזרו על השניים עונש קל כזה.

מדי שנה פורצות בארץ כ־1000 שריפות יער ועולים באש כ־5000 דונם יער. שמונה אחוזים מהשריפות כל שנה הם פרי הצתות מכוונות. ב־13 השנים האחרונות היו בארץ 1000 הצתות יער בזדון. הצתת יערות היא אחת המכות הקשות ביותר שניחתו על הנוף הישראלי. המניעים הם שונים. אחד מהם הוא המניע הלאומני. כביכול שריפת "יער ציוני" משרתת את העניין הפלשתיני.

בתי המשפט, המתמודדים עם הצתות על רקע לאומני, לפעמים אינם ממצים את הדין עם העבריינים, כפי שראינו, ולפעמים גוזרים עליהם עונש מרתיע למדי. כך היה במשפטו של ספואן בן חוסיין אל בראווי, בן 32, תושב ואדי ג'וז בירושלים, שנתפס ב־3 ביוני 1986 בהצתת יער ליד בית־החולים "הדסה" בירושלים. בשריפה שהצית עלו באש 120 דונמים יער. הנזק הכספי שנגרם לקרן הקיימת לישראל היה 126,390 ש"ח. הוצאות כיבוי האש הגיעו ל־8000 ש"ח. הוא נידון לארבע שנות מאסר, מתוכן 30 חודש בפועל והיתר על תנאי.

סרבן הגט המוחרם מוכה ועיף; וגם המסורבת

יוסי לייבוביץ'

הרב אלקנה כפיר, איש העדה החרדית בצפת, הוא כיום אדם מפורסם. מאז חודש אוגוסט האחרון, שבו הוציא נגדו בית־הדין הרבני הגדול בירושלים, בראשות הרב הראשי לישראל אברהם שפירא, פקודת חרם דרבנו תם, היה כפיר מרב אלמוני, לאישיות שאפילו ברחוב החילוני, בעיקר בירושלים ובצפת, מצביעים עליו כעל "איש שאסור לבוא עמו במגע".

אפילו בכלא עתלית "נמשך הלינץ' הציבורי", כדבריו. גברתן אחד, עבריין סמים

צפת

חוזר־בתשובה, נתקל בכתובה על החרם שהוטל על הרב כפיר, וכיוון שהיה הגברתן שומר־הסף של בית־הכנסת בכלא, אסר בשבת על כפיר להיכנס פנימה. "שום דבר לא עזר לי", מספר כפיר. "כיוון שרב הכלא היה בביתו באותה שבת, לא התפללתי".

ביום ראשון השבוע, בשעות הערב, השתחרר הרב כפיר מכלא עתלית לאחר 42 יום. כפיר סירב לשלם 1146 ש"ח דמי מזונות לאשתו, אסל כפיר, ועל־כן הוטל עליו לשבת בכלא "עד שיתרצה". שעה לאחר שהרב יעקב ושלר, עסקן חרדי מצפת, הביא את הסכום הדרוש ושחרר את הרב כפיר, הגיעו השנים לביתי והרב גולל באוזני את סיפורו.

פרשת משפחת כפיר, בני העדה החרדית שעלו לארץ מרומניה, התחילה בשלהי 1976. על־פי גירסת הרב קמה יום אחד הרבנית, אסל כפיר, לקחה את ארבע בנותיהם (כיום בנות 11, 15, 16, 17) וברחה מהבית. "ארבעה חודשים לא ידעתי היכן היא מסתתרת", טוען הרב. "שכרתי חוקר פרטי והוא גילה אותם בדירה שכורה בתל־אביב". מאז, במשך 11 שנים, מסרב הרב כפיר לתת לאשתו גט. הם עברו בתי־דין רבניים בחיפה, בצפת, בתל־אביב, ברחובות ובירושלים. רבנים קטנים כגדולים, בתוכם הרבנים הראשיים, התערבו כדי להשכין ביניהם שלום־בית או להשיג גט – לשווא. הרב כפיר איתן בדעתו שלא לתת גט, עד שיקבל מאשתו הסכמה מפורשת שיורשה לו לראות בסדירות את ארבע בנותיהם.

בסך־הכל בילה הרב בשנה האחרונה יותר מארבעה חודשים בבתי־כלא, בגלל סירובו לשלם דמי מזונות. אשתו מספרת, שכאשר ביקרה בכלא עתלית בשבוע שעבר כדי למסור להנהלת הכלא פקודת מזונות חדשה, אמר לה רב הכלא, כי הרב כפיר מוכן להיות "האשכנזי הראשון שירקב כל חייו בכלא ובלבד שלא יתן גט" (כידוע, בארץ קיים סרבן־גט, בן העדה התימנית, המרצה עונש של 20 שנה בכלא בגלל סירוב דומה). לא כך התרשמתי מהרב כששוחחתי איתו. הוא נראה לי אדם פגוע ועייף. לביתי הגיע באותה חליפת־דבגים מרופטת ששימשה אותו במשך 42 ימי שהותו בכלא עתלית. הוא הסיר אותה בכלא רק כדי לכבסה. האם הישיבה בכלא ניערה אותו במקצת? אם לא כן, מדוע הזעיק מצפת את הרב ושלר, כדי שיערוך בשבילו מגבית? חמישה ימים תמימים חלפו עד שהצליח ושלר לאסוף סכום לא־גדול, 1146 ש"ח. בכל צפת לא אסף יותר מ־50 ש"ח. שאר הכסף הגיע מהעדה החרדית בירושלים. פקודת החרם עושה את שלה.

הרב כפיר כועס מאוד על בית־הדין הרבני הגדול. לטענתו, נהגו בו שלא כדין. "עוד לא היה כדבר הזה בישראל, שיוציאו פקודת־חרם על אדם, ועל אחת כמה וכמה על רב בישראל. הרבנים עשו יד אחת עם אשתי".

על הנייר, הרב כפיר הוא הרב של מושב כרם בן זימרה שבגליל. למעשה, הוא לא מבקר במושב יותר מפעם אחת בשבועיים. משהו כמו רב בשלסר־דחוק. אין לו מוטיבציה, כיוון שכבר הוא לא רואה בכך. את פרנסתו הוא מוציא בדוחק מעבודה בספריות ובכתיבת ספרים ומאמרים. לאחר הוצאת פקודת־החרם הופסקה גם פרנסה זו. אין מי שידפיס בשבילו את הכתובים. חרם זה חרם. "אפילו הבת הגדולה שלי, רבקה, ניגשה אל חבר שעמד לידי במסדרון בית־הדין הרבני ואמרה לו, ספק בצחוק ספק ברצינות: הוציאו על אבא חרם אז אני לא יכולה לדבר אתו. אחר־כך ברחה מהמקום". שני עבריינים, ששמעו בכלא על הסירוב שלו לתת לאשתו גט, הסיחו לעברו: "לא חרם עליה, יארבניאקה". בערב עשו לו "סבירה" ושפכו מים על המיטה שלו. עבריין אחר כיבה על מכנסיו סיגריה בוערת. את הסימן במכנסים ראיתי.

הרב אלקנה כפיר: "בן גוריון אמר פעם..."

היום אומר הרב: "אילו ידעתי שכל הפרשה הזאת תימשך עשר שנים, הייתי נותן לה גט מיד ואחר־כך נאבק על הזכות שלי לראות את הבנות. עכשיו אני במילכוד. אני לא רוצה לצאת פראייר, לכן אסור לי לתת גט לפני שאגיע איתה להסדר על הזכות לראות את הבנות. יש בזה עניין פסיכולוגי. ברגע שהילדות ידעו שבמכות ואיומים אפשר לשבור אותי – לא יהיה לי סיכוי להתקרב אליהן לעולם. באידיש יש פתגם: 'רב שאין לו שונאים הוא לא רב, אבל רב ששונאיו מגרשים אותו מעירו – לא שווה פרוטה'. לי אין כוח, אין כסף ואין עבודה. לאשתי יש משפחה עשירה ותומכת. רק הסכם מפורש וביטול החרם יסיימו את הפרשה הזאת".

בכל־זאת הוא מסיים בנימה אופטימית: "אנחנו נמצאים בחג החנוכה, שבו מתחוללים נסים. בן־גוריון אמר פעם: מי שלא מאמין בנסים – אינו ריאליסט".

הרבנית אסל כפיר, איך את רואה את סיום הפרשה?

אינני מאמינה שהפרשה הזאת תסתיים אי־פעם. אם הוא רוצה לסיים – הוא יודע איך. הוא צריך פשוט להיכנס לכל בית־דין רבני, שהרי כל המדינה מכירה את הפרשה שלנו, ולתת גט.

מדוע, לדעתך, הרב כפיר לא נתן לך גט עד היום?

נקמה, הוא פשוט רוצה להתנקם בי שעזבתי אותו יחד עם הבנות. אבל, בעצם, אני חושבת שגם הוא לא יודע בדיוק מדוע הוא לא נתן גט.

הרב טוען שאת מסתירה ממנו את הבנות.

הסיפור עם הבנות הוא סיפור יפה, סוחט דמעות, אבל מי שמכיר את הפרשה יודע שהוא מחפש תירוצים. הילדות היו אצלו בצפת ארבעה חודשים. אני לא רוצה להזכיר איזו עגמת־נפש נגרמה להן, אבל איך אתה יכול להסביר שאבא שלהן לא קנה מתנה אחת לילדות שלו במשך עשר שנים?

היכן, לדעתך, נכשלת בטיפול בפרשה?

אני חושבת שהלכנו לקראתו יותר מדי. הייתי צריכה לבקש ממנו מזונות מהרגע הראשון, ולא להסתפק בכסף מהביטוח הלאומי. אין דבר, עכשיו נבקש ממנו דמי מזונות רטרואקטיבית, למשך עשר שנים. מה לא עשינו כדי ללכת לקראתו. רבנים מכל הארץ ניסו להשפיע עליו. מהמשפחה שלי הציעו לו כסף מזומן, והרבה, רק שיעזוב אותי. הוא צוחק להם בפנים.

איך את רואה את סיום הפרשה?

הרבנים הראשיים לא ששים לתת גט־בכפיה, אבל נראה שזה יהיה המקרה הראשון בארץ שהם יתנו גט בכפיה. אין ברירה, הוא עקשן גדול.

הרב כפיר אמר שיודרש ממך 500 דולר בעד כל יום שישב בבית־הסוהר בגללך...

אם כך, אני אדרוש פיצויים על 11 שנה שאני בבית־הסוהר. עד היום אני נחשבת לאשת־איש. בית־הסוהר שלי הוא הרבה יותר קשה מבית־הסוהר שהוא יושב בו. הוא כבר יצא מבית־הסוהר, אני עדיין נשארתי.

איך את רואה את סיום הפרשה?

אני כבר לא מאמינה בשום דבר. עברתי בחיים שלי כל־כך הרבה, שאין לי עוד תקווה. אבל עכשיו חג החנוכה. מי יודע, אולי גם לי יקרה נס.

תצוגת נפל נוספת – הפסד 2:0 מול שווייץ

החורים בהגנת ישראל – כמו בגבינה שווייצרית

מאת שמואל קליגר

זה לא היה חורבן; לא צריך להגזים: זה בסך הכל ספורט. אבל כל מי שבכבוד נבחרת הכדורגל הישראלית יקר ללבו, ולא כל שכן אם נמנה עם 4000 הצופים שחזו בר"ג בכשלון נוסף בהוליית הכשלונות – והפעם 2:0 נגד שווייץ – ספג סטירה מצלצלת. עד כמה שאין הדבר נעים לאוזן השומעת (ואף לעין הרואה): אין לנו נבחרת ואין לנו שחקני כדורגל. אין לנו כדורגל. נקודה.

לא צריך לנסוע לאוסטרליה להתמודד על הכרטיס האולימפי כדי להשתכנע. תצוגה כושלת: בזיון קולקטיבי ואינדיבידואלי עד שתקצר היריעה מלפרט כל העובדות, האירועים, ההתרחשויות ו„הפישולים".

הנה כי כן, „פשלה" – זו ההגדרה המתאימה ביותר למה שראו עינינו באחד המיפגנים המעליבים, שנראו אי פעם באצטדיון המטופח. אבל אל דאגה, לא תקום שום ועדת חקירה סביב ההצגה הזאת, אף כי היה אולי כן הראוי לעשות זאת אפילו עתה. כאלה לא־יוצלחים: כאלה אנטי־כדורגלנים מבקשים לשלוח לאוסטרליה? אלה רוצים לשחק באולימפיאדה? ובאיזה ענף הם רוצים להתקבל שם?

ההתחלה לאו דווקא העידה על הסוף. ראינו בהתקפה גליגוף בשם שחר בראל בועט פעם אחר פעמים (2, 10) מעל המשקוף; ראינו איזה העלול של דניאל ברייילובסקי ואחד הבודדים ששמר על „מאסוף" – אבל שלא תחשבו: גם הוא לא היה מי יודע מה) [illegible]

אחר כך הוחלף בראל (23) בעקבות התנגשות אווירית ו„ראסיה" שקיבל ממגן שווייצרי. עכשיו יש לנו תירוץ אמיתי: אוחנה ורוזנטל נשארו בבלגיה ובראל פצוע מחוץ לקווי המגרש, אז איך אפשר להבקיע שערים?

לאט־לאט נחשפו נקודות התורפה של נבחרתנו: אורי מלמיליאן עשה רק משגים עד שהוחלף אחרי ההפסקה במוטי איזנר. מוטי איזנר לא היה טוב בהרבה מאורי, אבל לא הוא היה סיפור המשחק. הסיפור האמיתי היה ההגנה. זו נראתה כמו שבר כלי. אבל, היה גם יוצא מהכלל: השוער עופר פביאן בהופעת בכורה בנבחרת עשה פחות או יותר את המוטל עליו והיה אחראי פחות מחבריו להגנה לספיגת שני שערים „בלבד".

בפנקס שלנו רשמנו שמות שחקני הגנה כמו דווידי, קלינגר, פרסלר. כדורגל הגנתי כזה שיחקו אולי בתקופת „ההגנה". החלוצים השווייצים המהירים חתכו אותם כמו גבינה מחוררת, ועדיין תמהים אנו ותוהים הכיצד לא הספיק להם יתרונם אלא לשני שערים בלבד.

הבלוף הופרך

הבלוף הישראלי החזיק מעמד עד הדקה ה־37. כבר השתעשענו באשלייה, שאולי נהלך מהם איזה 0:0. אבל השווייצים הנמרצים, שהניעו את הכדור בביטחה משחקן אחר למשנהו תוך שימוש נבון בשטחים מתים ושימוש באגפים להעברת הכדורים לרחבת השער, ניערו אותנו מכל שמץ של אשלייה.

סטירת הלחי הראשונה שספגנו היתה בעצם מחוייבת המציאות נוכח היתרון המקשי של האורחים בחלק האחרון של המחצית. הרבה מגינים התרוצצו ליד האורח ביקל באגף אחד של המגרש ולא ידעו איך לעשות מה כדי לחלץ ממנו את הכדור. הלה הבוחן בחברו ביט סוסר (ללא ספק הבולט במגרש), נושא סיפורה 7 על גבו) מהיר כשד, הניף את רגלו ובעט בכדור בעוצמה מבלי לעצור כדי להכניע את השוער הלאומי עופר פביאן.

בסוף המחצית (43) נרשם נסיון נגיחה של אבי כהן, שגילה גם הוא לפרקים, כי לא שכח בסקוטלנד את רזי הכדורגל. אבל לא רק אליו כוונו שריקות הבוז בהפסקה. כולם בלי יוצא מהכלל היו חלק בלתי נפרד מחושך מצריים לאור זרקורי ר"ג.

מי שחיפש את המסמר השווייצרי האחרון בגבינה הישראלית הרכה נאלץ להמתין עוד 15 דקות לאחר ההפסקה. האורח בונבין ניצל בלבול נוסף בהגנה הישראלית, שנכשלה בהרחקת הכדור, ובשמאלו בעט לרשת כדי לעשות את המצב לבלתי־הפיך – 2:0.

מעתה ואילך הפך משחק הנבחרת לבלתי נסבל ממש. שריקות הבוז הלכו ותכפו, הלכו וגברו. השווייצים הורידו מהלך וגם כך גילו עליונות מוחלטת. נסיון התקפה בודד של ברייילובסקי, שהחליף מסירות כפולות עם יגאל מנחם (מחליפו של בראל), הצליח רק להבהיל את השוער האורח, אך לא יותר מזה.

כוכב ההתקפה של נבחרת שווייץ, הרמן היינץ, כמעט נכנס לרשימת המבקיעים כאשר בעט לקורה (81) ועל הכדור. ההוזר הסתלק ברמה, טבעט מעל השער.

זה כבר היה יותר מדי עבור הקהל, שהחל לעזוב את שערי האצטדיון במפחי נפש. הנחמה היחידה: יותר גרוע מזה לא יכול להיות.

מגיני ישראל עוקבים אחר בונבין (מס' 11) מבקיע השער השני

שווייץ: 2 (1)
ישראל: 0
השערים: ביט סוסר (37), קריס סוף בונבין (60)
המצטיין: ביט סוסר
המאכזב: אורי מלמיליאן
שופט: רודריך לובלו (איטליה)
אצטדיון: רמת־גן
צופים: 4000
שווייץ: ברונר; מריני (הרמיג), שליבום, זברי, גייגר, קולר (ברמס), סוסר, הרמן, צביקר; ביקל (ברגלר), בונבין.
ישראל: פביאן; קלינגר, פרסלר, אשמעונה, דווידי; אבי כהן, סיני, מלמיליאן (איזנר); בראל (יגאל מנחם), ברייילובסקי.

דעה אישית | אהרן להב

צער בעלי חיים

לא חשוב מה יגיד מיחיץ'. גם לא הלכנו לשמוע. לא חשוב מה יגידו אורי מלמיליאן, משה סיני, מוטי איזנר ואבי כהן. אמש, במזג אויר בהיר, קריר, אידאלי למשחק כדורגל הם „דיבורי". הדיבורים שלהם נראו על כר־הדשא כמו רחמים לבין צער בעלי חיים.

אין לנו נבחרת כדורגל. אוסף של 11 כדורגלנים, אשר מאמן מקצועי בעל שיעור קומה צריך ללקט מתוך המצוי בקבוצות הליגה הלאומית, הופך את המאמן לשעיר לעזאזל בעל כורחו. לפני המשחק נגד שווייץ יוזלו בנבחרת להדליק היום את הנר החנוכה בנצחון בוראלי לקראת ההופעה באוקיאניה. בהבטחות ובמאוויים אנחנו בין הגדולים באירופה, אולם על כר הדשא של האצטדיון הרמת־גני דמו לובשי הכחול־לבן לחגבים.

רק 3000 צופים, כנראה אוהדי כדורגל שרופים, הטריחו את עצמם אל היציעים השוממים. הם החזיקו מעמד באהדתם לנבחרת מחצית אחת בלבד, עוד האמינו כי משהו ישתנה במחצית השניה. אבל כאשר ההצגה הלכה מדחי אל דחי החלו לעודד את הכדורגלנים השווייצרים ולשאוג בוז לנבחרת ישראל.

ראיתי את נבחרת ישראל פעמים רבות. מעולם לא ביזה הקהל את שחקניה כפי שעשה אמש באיצטדיון הלאומי. הבזיון היה גדול. לפנינו עוד שלושה משחקים קשים פי כמה נגד צרפת, פולין ואנגליה. נזדקק ללב של ברזל כדי לשבת על היציע ולחזות במה שקרוי היום „נבחרת ישראל".

מיחיץ' אופטימי: המצב לא טראגי...

מאת יוסי משורר

המאמן הלאומי מילינקו מיחיץ' נשאר אופטימי: „המצב אינו כל־כך טראגי. השחקנים מצויים, אמנם, בכשבר, אולם יש לנו שלושה חודשים נוספים להשתפר. אני מתכנן לעבוד יותר על כושר גופני. אני עובד לפי תכנית ואינני טועה. לא יכולה להיות נבחרת טובה בליגה לא טובה".

יו"ר ההתאחדות לכדורגל, שאול סוורי, אמר, כי ההנהלה ממתינה לשמוע את מסקנות המאמן ובהתאם להן יתקבלו החלטות. „לליגה החלשה יש השלכה על מה שקורה בנבחרת". סוורי סתם והתחמק מתגובה ישירה על יכולת הנבחרת.

אורי מלמיליאן לא חיפש תירוצים: „שחקנים אינם מצויים בכושר וזה בולט במשחקי. אני חייב לחזור לעצמי במהירות". דניאל ברייילובסקי [illegible] מאירופה [illegible] „במקום לשחק כדורגל־פשוט־אנחנו מסבכים את המשחק שלנו ומסרבלים אותו", הוא הדגיש.

אבי כהן, שבא לחזק את הנבחרת מסקוטלנד, היה חריף בתגובתו: „לא ציפיתי לשחק בנבחרת כל־כך חלשה וחסרת מוטיבציה".

קומנדו טרייסר מגן על הגביע

טרייסר מילאנו היא אלופת אירופה בכדורסל לאחר נצחונו על מכבי ת"א. זוכרים? אין לה, לפתות מתמונה זו, שום כוונה להעביר את הגביע למועדון אחר. בינתיים היא מגינה עליו באמצעות „חיילי קומנדו" כמו מנגין ודאנטוני

מכבי תארח הערב בגביע האלופות את אלופת אירופה

זקני מילאנו: לא חשוב הגיל – העיקר התרגיל...

מאת משה כהן

מכבי ת"א: לשחזר את הנצחון הגדול באולם „פאלאטרוסארדיי". טרייסר מילאנו: לשחזר את הנצחון הדראמטי בלוזאן. אלו יהיו המטרות המנוגדות של אלופת אירופה וסגניתה, שיפגשו שוב הערב (8.30) בהיכל הספורט ביד־אליהו, השעה במסגרת המחזור הרביעי של בית הגמר של גביע אירופה לאלופות.

אשתקד נפגשו שתי הקבוצות שלוש פעמים וכל מפגש סיפק לנו דראמה. אין ספק, כי בקצב הנוכחי יהפכו המפגשים בין שני המועדונים לתיקוי מוצלח של מסורת מפוארת כדוגמת המפגשים הבלתי נשכחים בין מכבי ת"א לריאל מאדריד.

השנה חלו שינויים רבים בשני מועדוני הפאר של הכדורסל האירופי. לי ג'ונסון עזב את מכבי ת"א ואת מקומו מילא שחקן העבר של טרייסר, קן בארלו. המכבים חוזקו בשני שחקנים, ששינו לא במעט את סגנון משחקה. וילי סימס הפך בהדרגה לרכז המוביל של הקבוצה ומשחקו המהיר ויכולתו להכניס כדורים רבים לשחקנים הגבוהים הופכים את מכבי לקבוצה מסוכנת יותר. מוטי דניאל מתגלה כמשחק למשוק כשחקן הגנה טוב, שגם מסוגל לכבכב למגרש בדקות הקריטיות, ולהכריע את הכף. כך קרה למשל בשבוע שעבר מול אריס סאלוניקי. לקן בארלו אין עדיין את השילוב הרצוי עם קוין מאגי, אבל גם כך מהווים שני השחקנים הגבוהים של מכבי את אחד מהצמדים הגבוהים המסוכנים ביותר באירופה.

מיקי ברקוביץ חידש העונה את נעוריו והוכיח: ג'מצ'י הוא כיום הקלע המסוכן ביותר של מכבי מבחוץ. ארואסטי, ליפין, איציק כהן וקורנליוס אמנם נופלים ביכולתם מהשישיה הראשונה, אבל כל אחד מהם מסוגל לתרום את חלקו בדקות בהן הוא נוטל חלק.

מכבי ת"א תאלץ הערב לשחק בסגנון משחק שונה לעומת אריס סאלוניקי. מול להקתו של גאליס הצליחו מאגי ובארלו לטייל מתחת לסל היווני וכתוצאה מכך נרתקו שחקני החוץ לקרן זווית. הערב תצטרך מכבי לבסס את משחקה על קליעות מבחוץ ועל התקפות מתפרצות. בימים האחרונים עבד רלף קליין שעות נוספות בצפיה בסרטי וידיאו ממשחקיה האחרונים של מילאנו.

גם במילאנו חלו כמה שינויים. אחד משחקניה הזרים הוחלף (בראון במקום בארלו) ולקבוצה צורף הקלע פייר מונסאקי, שיפתח הערב בחמישיה במקומו של „הבבייר האגדה" יחד עם דאנטוני, מנגין, מקאדו ובראון.

גם בתחום האימון חל בקבוצה שינוי משמעותי, לאחר שהמאמן המנוסה השתנן, דן פטרסון, פינה את מקומו לעוזרו עד לפני חצי שנה, קאזאליני.

ה„שועלים הותיקים" והמנוסים שלובשים את המדים האדומים של טרייסר מילאנו מוכרים לנו היטב. מתחת לסל ישחקו בוב מקאדו האגדי, שגם בגיל 36 מהווה איום רציני. מקאדו ניחן ביכולת קליעה מדהימה ממרחקי ביניים ומניסיון עשיר, ורק גילו המבוגר (יחסית לספורטאי מקצועני) מקשה עליו והדבר ניכר בחוסר יציבות.

השחקן הגבוה השני של טרייסר הוא ריקי בראון שאינו נופל ביכולתו מבארלו, אבל טרם התאקלם במילאנו. השחקן הגבוה השלישי שיפתח בחמישיה הוא דינו מנגין, שנהפך כבר לחלק מהנוף של הכדורסל האירופי. מנגין בן ה־37 אינו חושב על פרישה ובעזרת ניסיונו העשיר ושאפתנותו הרבה מצליח לחפות על נחיתות כושרו הגופני.

את משחקה של טרייסר ירכז מייק דנטוני בן ה־36, שגם הוא מסתמך על ניסיונו העשיר בזירה הבין־לאומית. דנטוני מסוגל גם לקלוע ממרחק וחובבי הכדורסל בארץ זוכרים היטב את מעלליו בשנים עברו. הבעיה הגדולה של המאמן האיטלקי הצעיר קאזאליני היא: למצוא תחליף הולם לקלע השמנמן המסוכן, רוברטו פרמיה, שלא הגיע לארץ בגלל מחלה. את מקומו ימלא מונסאקי, שרק השנה הצטרף לקבוצה.

המכבים הדליקו חנוכיה ואכלו סופגניות באימון

מאת משה כהן

באווירת חנוכה ערכו אמש המכבים ושחקני טרייסר מילאנו את האימונים המסכמים לקראת משחקם הערב.

כל שחקני מכבי נטלו חלק באימון, שבסיומו הם הדליקו חנוכיה ואכלו סופגניות. ה„קפטן" מיקי ברקוביץ אמר בתום החגיגה: „זה תמיד כבוד עבורנו לשחק נגד קבוצה איטלקית. טרייסר מילאנו לקחה לנו את גביע אירופה ועדיין לא שכחנו זאת, כמו גם את התבוסה שהם הנחילו לנו ביד־אליהו לפני שנה".

למיקי ברור כיצד ניתן לנצח את טרייסר מילאנו: „נשחק בהתלהבות ובמהירות רבה. יש להם קבוצה כבדה ומנוסה ורק במהירות ניתן לשבור אותם. נראה לי, שההתחלה תקבע רבות ובעיקר, הקהל הנהדר שלנו, שהשנה מאוד השתפר".

האיטלקים, שאתמול טיילו בירושלים, התאמנו ברצינות רבה. את מירב תשומת הלב עורר דינו מנגין בן ה־37: „אני תמיד נהנה לבוא לישראל בגלל אהבתי לארץ ולאנשים כאן. כשאני עולה למגרש ו־10,000 צופים מריעים לי עוברת בי צמרמורת ותמיד זה רגע גדול עבורי". לגבי מכבי אמר הכוכב, המסרב להזדקן: „זאת קבוצה גדולה ולדעתי, קן בארלו השנה יותר טוב מאשר בשנה שעברה בגלל שמכבי משחקת במהירות רבה, שמתאימה לו. בכל מקרה, אני מקווה שנפגש במשחק הגמר".

האיטלקים לא הסתירו את חששם מוילי סימס, שלדעתם הוא השינוי העיקרי במכבי של השנה. סימס עצמו ניסה להצניע את המחמאות: „מה הם רוצים ממני. בסך הכל יש לי ממוצע של ארבע נקודות למשחק".

קליעת המשך | יצחק שתיל

נצחון בטיפול נמרץ

הדודה שלי רצתה לברוח מהסלון ביום חמישי שעבר. לא היו לה עצבים לראות את סיומו של המשחק בין מכבי ת"א לבין אריס סאלוניקי. לאמא שלי לעומת זאת לא היו בעיות. עם כל המתח שהיה בדקות האחרונות היא לא נמנית על רוב צופי הטלוויזיה העלול להיזרק לנידות טיפול נמרץ.

שלשום, במסיבת עתונאים, הבטיח מאמן טרייסר מילאנו, המתמודדת הערב עם מכבי ת"א, כי קבוצתו תנצח בשלוש נקודות הפרש. זה בדיוק מה שחסר לדודה שלי...

בשלושת המשחקים שהיו עד עתה בגביע אירופה לא רווינו נחת מנציגותינו – הפועל גליל־עליון, אליצור נתניה והפועל ת"א. אם לא תתחולל מהפכה הרי שהן תמצאנה עצמן מרוכזות יותר ויותר במשחקי הליגה והגביע.

מכבי ת"א הנמצאת בתנופה, תרצה בודאי להדליק „נר שלישי" מול נציגת „מלכות רומי", טרייסר מילאנו. זהו משחק מפתח לשתי הקבוצות, שלאחריו יוצא המפעל החשוב הזה לשלושה שבועות של פגרת חג המולד.

אגב, אמא שלי בטוחה שהמאמן האיטלקי טועה. מאמא מיה.

באיירן מינכן וריאל מאדריד הצגה חוזרת בגביע האלופות

באיירן מינכן וריאל מאדריד ישובו ויתמודדו, בפעם השניה תוך שנה, במסגרת גביע אירופה לאלופות.

ההגרלה, שנערכה אתמול בציריך, התאכזרה לשתי הקבוצות, כשהעמידה אותן זו מול זו כבר ברבע הגמר. אשתקד הן התמודדו בחצי־הגמר ומינכן ניצחה בקרב הכפול. המשחק הראשון יהיה ב־2 במארס והגומלין כעבור שבועיים.

המשחקים האחרים בגביע האלופות: בודוו – פיליפס איינדהובן; סטיאווה בוקרשט – ריינג'רס גלזגו (עם אבי כהן); אנדרלכט – בנפיקה.

בגביע למחזיקות גביע־התמודד מכלן, קבוצתו של אלי אוחנה, עם דינמו מינסק. שאר המשחקים: ספורטינג ליסבון – אטלנטה; יאנג בויס – איאקס; מרסיי – ואנימו (פילזנר).

רוני רוזנטל ובריו' יתמודדו בגביע אופ"א עם פאנתינייקוס אתונה. שאר המשחקים: ויטקוביצה (צ'כיה) – אספניול; לברקוזן – ברצלונה; ורונה – ורדר ברמן.

ר"ג נותרה בלתי מנוצחת

מאת שמואל קליגר

הפועל ר"ג ממשיכה להוליך בראש הטבלה הלאומית בכדוריד גם לאחר המחזור העשירי (ניצחה את מכבי רחובות 17:18).

כדוריד

הר"ג הם היחידים, שטרם נוצחו והם מקדימים את הפועל ראשל"צ (ניצחה את מכבי פ"ת) ואת מכבי ראשל"צ (גברה על הפועל פ"ת). שתי הקבוצות מראשל"צ „סוחבות" הפסד אחד כל אחת.

מוליכי הטבלה מר"ג הגיעו לנצחון דחוק על מכבי רחובות. בני גת היה הבולט במשחק, שבו הוליכו הר"ג עד 3 דקות לסיום ב־2 שערים לפני שהאורחים צימצמו עד כדי שער אחד בלבד לחובתם בסיום. גם בהפסקה הורתה התוצאה על איזון (10:10).

שערים לר"ג: וליגנר 7, סוכך 5, גוז 3, דגן 2, באירביץ' 1.

שערים לרחובות: בלהר 5, זיו 5, חייטוביץ' 4, רינוקר 1, רובינשטיין 1, גולדפייבר 1.

יתר התוצאות: מכבי ראשל"צ – הפועל פ"ת 15:29 (6:13); הפועל ראשל"צ – מכבי פ"ת 17:26 (8:12); מכבי קרית שרת חולון – הפועל נוקדים 18:19 (11:7); הפועל רחובות – מכבי ארזים ר"ג 11:16 (7:8); מכבי נתניה – אליצור הרצליה 15:16 (6:8).

בולוניה 90 – אל' נתניה 81

שרות „דבר"

קבוצת אליצור נתניה נחלה אמש הפסד מכובד באיטליה. הנתנייתים נוצחו במסגרת משחקי המחזור השלישי של בית רבע הגמר של גביע קוראץ' ע"י קבוצת בולוניה בתוצאה 90:81.

גביע קוראץ'

חניכיו של צבי שרף הפתיעו במשחקם האפשני המבוקר. הם לא אפשרו לאיטלקים ל„ברוח" וברוב דקות המשחק היו הצופים במשחק מתח, שבו היה לאיטלקים יתרון קל.

לחניכיו של צבי שרף היה זה ההפסד השלישי הרצוף במסגרת משחקי בית רבע הגמר ובעובדה הם איבדו את סיכוייהם להגיע בראשית הבית. אין ספק, כי הנתנייתים היו מוכנים לחתום לפני המשחק על הפסד בהפרש של תשע נקודות, ולכן, בסוף המשחק הם נראו שבעי רצון.

לבקוביץ מאמן בית"ר ירושלים

מאת אלי גרונר

בית"ר ירושלים מצאה סוף סוף מחליף לפינקלה ספיגלה. את מקומו ימלא החל מהיום אבנר לבקוביץ. לבקוביץ יאמן את בית"ר בשלב זה ללא תמורה כספית. כיתברר, כי למאמן הותיק יש חוזה באפריקה והדבר אינו מאפשר לו לחתום על חוזה ארוך גם בישראל.

בינתיים, יסדרו הידרודים עם השחקן הברזילאי, דידו, שגם הוא ישוב הודם הלך באכזבה של בית"ר ירושלים.

ריגר מאמן הכדורסל בי"ם

מאת אלי גרונר

באגודה של הפועל ירושלים נתעגה סערה, קיני ריגר, מונה אתמול למאמן הראשי של הקבוצה במקומו של המאמן הזה, רבי כהנא.

• כנסיאי הנוער של ישראל ניצחו אמש את הולנד בתוצאה 1:2 במסגרת הסיבוב השלישי של גביע „אגסיי" בפלורידה.

מכרזים

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירת טובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים המפורטים בספסים. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר. תנאי תשלום: 60% במזומן בקניה, 40% הנותרים בערבות בנקאית שמחן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.
מכירת טפסי המכרזים תחל ביום שני 21.12.87 בחטיבת המכירות, רח' הלוחף א. מנדלר 12 א' הקריה תל־אביב. שעות הקבלה בימים א'–ה' בשעות 12.30–08.30 בימים א' וג' גם בשעות 14.30–13.30

מכרז מס. 242/88/01
ח"ח לרכב ג'י.ב.סי., חלקי מלגזות שונות, חלפי טרקטורים, ח"ח לרכב ג'יפ ויליס.
תאריכי סיור: 7–10 בינואר 1987 מכירת טופסי המכרז תחל מתאריך 4.1.87
מועד אחרון להגשת הצעות ב־18.01.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 243/88/01
גרוטאות בעורבות, שמנים למנועים, בספים לכיבוי־אש, מכונה לרחיצת־כלים לדפוס, מכונות שונות לגיהוץ, מכשירי דיגום, כסאות מתקפלים, מכונות כשרויות, נעליים מסוגים שונים, תיקים, צב"מ, כסף טהור, חומר לאספקת מים.
ימי סיור: 28 דצמ' 1987 ו־7,6,5,4,3 ינואר 1988, כמפורט בטופסי המכרז יש להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־11.01.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 244/88/01
חלפים לריאו רג'י.ב.סי., חלפים לבאו ולנדרובר, מתנעים וחסתים שונים, מכשירי תאורה שונים, חלפים לביוסה וג'יפ, גלגליות להרמה, חלפי זיל, צמיגים לפיגו, בנועי בבאר, חלפי רכביב, חלפים לספו וסירן, פסולת נוטי, גרוטאות נחושת, חלפי שרמן, חלפי קנטריקטור, חלפי מאק, חלפי טרקטורים.
ימי סיור: 29, 31 דצמ' 1987 ו־10, 11, 12, 24, 27 ינואר 1988 כמפורט בטופסי המכרז, יש להרשם עד יום לפני הסיור.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־18.01.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 245/88/01
חלקי מרכזיות, מזגני אויר, גנרטור דיזל 75 קו"א, כלי עבודה חשמליים ומקדחות, ביכלי תקן, פסולת מצברי מרכזות, גרוטאות ציוד בתי־חולים, סולהנות בלפון, סינור, מכונה להשחלת כבלים, ח"ח לרכב.
תאריכי סיור: 27, 28, 29, 30, 31 בדצמבר 1987, כמפורט בספרי המכרז. לסיבור סיורי 12 יש להרשם במשרדנו עד 29.12.87 שעה 12.00
מועד אחרון להגשת הצעות ב־04.01.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 246/88/01
מכי קרקע, מכונות לפתי בלאסה, מוסות פלית, צנורות פוליפרופילן, מוכות וסרטי פלדה, תולים פליז, קנהפליז, תתיכות פליז, צב"מ, מכונות, מכונות לעץ, קבה נחושת, קליעי ברזל מצפים מוכבב, כלי עבודה, חלקי מחורטת העתקה, חלקי מכונות הרכבה, חלקים לגליוטינה, חלקים למכונת אריזה, חלקי מכונה, בר סביר, צנורות אלומיניום, גלילי נייר קופה, נייר צילום.
ימי סיור: 14,13 בינואר 1988. יש להרשם במשרדנו עד 11.1.88 שעה 12.00
מועד אחרון להגשת הצעות ב־18.01.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 247/88/01
ח"ח לרכב, רדיו סיים מכלול, רדיו ציידים לרכב, רדאו סיים טנק, רמקולים לרכב, אקולייזרים ומכונות גילוח, הדבות לקטס, נעלי ספורט, שעוני יד, ביטריות, ציוד מתפנים, תנור תעשייתי קטן, מכונות לצילום מסמכים, חלפי חשמל, מכונות כתיבה ומכונות בשרות.
תאריכי סיור: 30, 31 בדצמבר 1987.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־04.01.88 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס. 248/87/12
רכב נוסעים בתוצרות סובה, טלבוט, הסוברבל, פיג'ו, סימקה ופיאט, טנדרים: הסוברבל ופיג'ו, ג'יפים CJ5, CJ6, טנדר טרנזיט, אוטובוסולים, מטצמי רעלרבה, רוהר שברולט, משאית ליילנד, רכב 4x4 (מכבס אינטרנציונל).
המציעים יורשו לבדוק את כלי הרכב ולהתניע מנועיהם בלבד, והכל כן – יורשו לעיין בספרי הרכב.
ימי סיור: 23, 24 בדצמבר 1987 בין השעות 14.00 – 10.00
ניתן לקנות טופס מכרז ביום הסיור במגרש התניה מול ביח"ר „אלוביך" באזור התעשיה קרית־ביאליק בבקרים היפחעכה.
מועד אחרון להגשת הצעות ב־28.12.87 עד שעה 10 לפנה"צ.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מורדים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מורדים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת 134/03/8 – שדה עוזה.
ביחד עם התשריט המצורף אליו.
עיקרי הוראות השינוי:
שינוי יעוד חלק מחלקה 28 מ"אזור מגורים ביישוב חקלאי" ל"אזור לבנייני ציבור" להקצת מקלט ציבורי.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 9.0 דונם, גוש: 2495 חלקה 28, מקום: שדה עוזה.
כל המעונין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט ותבעקבת בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מתבססת ההתנגדות.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שקמים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 8 03 110 שינוי מס' 3 א' לתכנית מפורטת מושב תימורים.
עיקרי הוראות השינוי: שינוי בהגדרת הבניה באזור התעשיה, בחלק מחלקה 58 בגוש 2733 וחלק מחלקה 15 בגוש 2729.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 6120 מ"ר גוש 2733 חלק מחלקה 58 בגוש 2729 חלק מחלקה 15.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פירסומים מס' 3453 מיום 28.5.87 עמוד 1120. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שקמים וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת. אלמקס
תודעות בתי מרקחת
תל־אביב: שלמה המלך – שלמה המלך 78 – 246461
בלפור – קופ"ח מכבי – בלפור 2 – 299856
ירושלים: אליסון – ישעיהו 10 – 383753
חיפה: קופת חולים מכבי – יל"ג 6 – 672472
פתח־תקוה: עין גנים – חזון איש פינת גורדון – 905051
בני־ברק־רמת־גן: רבת יצחק – ירושלים 96 רמת־גן 777506
בת־ים־חולון: קופת חולים – עין יהב 2 חולון – 884854
אהרן – הפיין 52 חולון – 889153
אלמקס מיוצרת ע"י טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי מורדים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 6 03 111 שינוי מס' 7 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות השינוי:
א. הלוקה חלק מחלקה 3 ומגרש 165 ל־7 מגרשים סיקראים: א'30, א'58, א'48, א'42, א'46, א'49, א'53 ויוצבו לנחלקים 53,49,46,42,48,58,30 בחלקה א'.
ב. שינוי יעוד חלק מחלקה 3 מ"אזור מגורים ביישוב חקלאי" ל"אזור חקלאי".
ג. שינוי קו בנין צדדי מ־2.50 מ' ל־3.00 מ'.
ד. שינויים בזכויות בניה מ־10% לבנוגרים + 20% למבנים חקלאים, ל־30% למגורים עפ"י הדיסים בטבלה. ובן הגבלה לירידה אחת לכל מגרש.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 13.120 דונם, גוש 2934 הלקות חלק בגוש 2934, חלק מחלקה 3 מושב גבעולים.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פירסומים מס' 3447 מיום 1.5.87 עמוד 1550. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדים. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל התחתון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל התחתון שבמרכז אזורי כדורי מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5299 שינוי לתכנית מפורטת מס' 4405 – הגדלת אזור למבני משק בגוש שדה אילן ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: – גוש 15136.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: הגדלת אזור למבני משק להרחבת מרכז הכוון בעתיד.
כל המעונין בשינוי והתכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובליווי תצהיר התום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.
עמרם קלעגי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון
תאריך: א' בכסלו התשמ"ה 22.11.1987

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שורקות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת סס' 8/111/03 שינוי מס' 5 א'.
עיקרי הוראות השינוי:
1. שינוי יעוד מ"אזור חקלאי" ל"שטח מסחרי".
2. שינוי יעוד מ"שטח מסחרי" ל"אזור חקלאי".
3. קביעת קוי בנין במסגרת התשריט.
4. שטח מסחרי יותר להקים על השטח מבנים הכוללים: מזנון ובית קפה, חנות למכבר מזכרות, תוצרת חקלאית ומתקן וכו'.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 5200 מ"ר; חלקות: חלק מחלקה 5 ר"ס 7; מושב ניר בנים.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פירסומים מס' 3327 מיום 86 1.5 עמוד 1959. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שורקות וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנינו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי אילת
הודעה בדבר אישור שינוי תוכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תוכנית מפורטת הנקראת מספר 114/03/2 שינוי מספר 20 לתוכנית מפורטת.
עיקר הוראות השינוי: א. יעוד השטח באתר לאומי לעניין חוק גנים לאומיים ושמורות טבע ואתרי הלאום תשכ"ג 1963. ב. סידור שיקום ושיפוץ מבנה האתר ופיתוח סביבתו. ג. הכשרת האתר לביקורי קהל.
ואלה הם השטחים הכלולים בתוכנית: שטח התוכנית כ־6.3 דונם אילת. אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מספר 3469 מיום 23.7.87 עמוד 2123. השינוי האמור בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת.
כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
שלום דנינו יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום.

הקרן למען בטחון ישראל
פינה חמה ללב"י
כולם בלב אחד
מבצע התרמה ארצי של קרן לב"י
בימים אלה הגיעה אליך מעטפה כחולה־לבנה של לב"י ובאמצעותה תוכל לתרום לחינוך, לרפואה ולאמצעי לחימה בצה"ל.
גם אם לא קיבלת המעטפה, היה שותף למבצע, כביטוי נאות להזדהותך עם צה"ל.
קח אל לבך – צה"ל תורם לך והתרומה ללב"י היא התרומה שלך.
היום יותר מתמיד – תן לבך ללב"י
קרן לב"י: רח' ר' (אדניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

هذا من الأصل

כוכבים ולילות

בעריכת זאב פרי

קולנוע
מלב אל לב

"אבא גנוב".
במאי: ינקול גולדוואסר.

"משפט אבהות זה עניין רציני", מזהירים חבריו של ציקו, "צריך עורך דין". ציקו (יהודה ברקן), לא דואג. "איך אפשר לקחת מהבן אדם את הלב שלו, את הנשמה שלו", הוא מסביר לחבריו. אפשר גם אפשר, כפי שתיווכחו בפרק חצי שעה מהשאלה הרטורית הזאת. ציקו יוצא מבית המשפט רצוץ לב, מפקיד את בנו בידי גרושתו המגונדרת ויוצא על הג'יפ לטבריה – מקום אוטופי בכולו טוב. הג'יפ שועט בעצב, והחיזוק המעמד פוצה ברצון סורעבי ב"לתת את הנשמה ואת הלב, לתת כשאתה אוהב". ציקו מגיע לספינתו המהופכת (הוא מתפרנס מהסעת תיירים), כביס בשחפים ובשקיעה והדרבי במשיך להזדהות עמו מכל הנשמה הלב (או ההפך). רוב הצופים לצידי התייפחו גם הם מכל הנשמה והלב (הם העריפו את "אבא גנוב" על "סושלת"), אבל בסיכות האף של מקמד זה נשמעו רק כמו איוושה הריקית בנגד כל אנחות הכאב הבהוע בואכה אל החיבוק הסופי של האב והבן (בסלו מוטן).

המסך הישראלי בכנים האחרונות. אלונה קמחי, עורכת הדין היפה, שנהלצת לעזרה, מתקשה אפילו בהליכה סתבית לכיוון הנצלמה ורוב הזמן היא נראית כמי שנוכחה פתאום שיש לה במה גפיים מיותרות. לעומת כל הגמגמנים חסרי הכשרון סביבו, מפגין יהודה ברקן, להפתעתי המוחלטת, נוכחות קולנועית חמה, סימפטית באמת. קשה לקשר את השמאלציקו הנחמד הזה עם הוולגאריות של מהתלות ההוף המתיחות. מי שאהב את "קרמר נגד קרמר" יאהב גם את הדוקי הישראלי, אם כי בגירסה האמריקאית נחבאה השכוות תחת דמותם המוצצת של שני הכוכבים, המשחק והדיאלוג המצוחצח. מניירריזמות ותוכן לחוד: "אבא גנוב" הוא "קרמר נגד קרמר" ישראלי. מי שמוצא בהגדרה זו מחמאה, יהנה ללא ספק מהסרט.

"אבא גנוב" הוא מבגרת מחוכמת לשמאלץ, מהסוג שקשה לי להגדירו, כאו שהפסקנו להתבטס בעבי האור כאמצעי לאיפיון. הסרט מכוון אל קהל יעד בירוד ויקלע לליבו – איזה אנחות מתוקות. באחד הרגעים הקשים מפגין הבן (בן ציקו), כדרך ילדים תמימים, בוגרנות רגעית. לבו הולך שבי אחר הגעצועים היקרים שקנתה לו אמו המכוערת שסבה מהניכר לציון של אבריקאי מכוער, עשיר וזקן. אבא האביתי בא לבקר את בנו ב"הילטון" והבן שואל אותו מעל צעצועיו: "מתי אתה חוזר לטבריה אבאל" ביציע געתה אנחת כעס ואם פדגוגית אחת אמרה לצופים: "אצלי הוא היה חוטף סטירה ועף מהחלון".

אפשר כמובן לרצות את הסרט הזה בקלות, הסטריאוטיפים וולגאריים מדי. קהלה. עורך הדין הרע (אורי שמיר), הוא גם השחקן הרע ביותר שראיתי על

יגאל משיח

בקרוב

"כשהרוח נושבת", "יום במלכודת", "לה במבה", "שמעתי את בנות הים שרות", ו"האושר שוב מכה". החל מסוף השבוע בבתי הקולנוע.

הבסיס לסרט האנימציה של ג'ימי מוראקאמי, *"כשהרוח נושבת"*, הוא ספר קומיקס פופולארי מאת ריימונד בריגס, שכתב את התסריט ושעל־פי ציוריו עובד הסרט. הסרט מספר את סיפורם של ג'ים והילדה בלוגס, צמד פנסיונרים בריטיים אופייניים, החיים בבית בפרבר. ג'ים עסוק בהכנות לקראת הפצצה האטומית תוך התרפקות על הימים הנפלאים של הבליץ על לונדון. כשנופלת הפצצה, הסביבה הקרובה מושמדת, אבל הזוג נותר שלם במקלטו. הם מודאגים מהבלאגן בבית ומהמחסור במצרכי מזון ואינם מודעים לסכנת הנשורת.

ג'ון מילס ופגי אשקרופט הם הקולות מאחורי הגיבורים המונפשים.

★

שיתוף הפעולה בין סטיבן שפילברג, המפיק בפועל, והבמאי ג'ו דאנטה שהחל עם הפקת "הגרמלינס" ממשיך עתה בסרט *"יום במלכודת"* – קומדיית סיאנס־פיקשן. דניס קווייד ("הצוות המובחר") הוא טאק פנדלטון, טייס, המעורב בניסוי שבמהלכו הוא מוכנס

"כשהרוח נושבת"

לחללית הקטנה תהליך מזעור על־מנת להיות מוזרקת למחזור דמו של ארנב. בטעות הוא מוזרק לגופו של ג'ק פוטר (מרטין שורט, שהופיע כאחד מ"שלושת האמיגוס"), עובד סופרמרקט עצבני.

★

"לה במבה" מביאה את הביוגרפיה הקולנועית של ריצ'י ואלאנס, זמר, שבגיל 17 ידע תהילה קצרת־מועד עם להיטיו "דונה" ו"לה במבה". ואלאנס נולד כריצ'ארד ולאנזואלה למשפחה מקסיקאית וצמח מתוך שכונת עוני של צ'יקאנוס בסאן־פרננדו. חייו קופחו בתאונת המטוס הקל שבו טס גם זמר הרוק באדי הולי. את הסרט ביים לואיס ואלדז ואת ואלאנס מגלם לו־דיאמונד פיליפס.

★

סרט קנדי מאותו סוג שמגדיר קטן, רגיש ואישי הוא *"שמעתי את בנות הים שרות"*. פולי (שילה מקארתי), ג'ינג'ית קטנה בעלת פנים מצחיקות, מספרת את אהבתה לבעלת גלריה לאמנות, בפני מצלמת וידיאו. פולי, שבסתר ליבה שואפת להתפרסם כצלמת, נשכרת בידי גבריאל הלסבית שאינה מודעת לרגשותיה של האסיסטנטית שלה. סרטה העלילתי הארוך הראשון של פטרישיה רוזמה.

★

קומדיה צרפתית, המתפארת בתוסר־טעמה והוולגאריות שלה, היא *"האושר שוב מכה"*. קריקטורה של משפחה צרפתית בורגנית שכולם בה מכוערים, מגעילים ונהנים להתעלל אלה באלה. סרט ראשון לז'אן לוק מורדינה, בן ה־27. עם השחקנים ז'אן לוק ביזו ומישל בריס.

שילה מקארתי ב"שמעתי את בנות הים שרות"

ארועי אמנות בבית "הבימה" ב"חג המחזה המקורי"

לצידן של ההצגות המקוריות שיועלו ב"חג המחזה המקורי", שייערך באולמות התיאטרון הלאומי בינואר, יתקיימו פעילויות ואירועים נוספים בבית "הבימה". בפואייה ייערך הפנינג תיאטרון בביצוע הסטודיו למשחק של ניסן נתיב ובבימויו של **איציק סיידוף**. הוא יציג קטעי הסטוריה של התיאטרון העולמי באמצעות מפגש בין דמויות ידועות מעולם התיאטרון. באכסדראות יוצגו גם תצלומים מתוך מחזות מקוריים שצולמו במשך השנים בידי **יעקב אגור, עליזה אורבך, מוריל דרסלר, יוסי לגג וישראל הרמתי** וכן תערוכה ובה השוואות בין ביצועים שונים של תפאורה ודגמים של הצגות הדשות המועלות בימים אלה.

בגמר ההצגות יועלה בבית הפקה של "הבימה" ערב שירי תיאטרון בביצוע תלמידי החוג לאמנות התיאטרון באוניברסיטת תל אביב בהדרכתם של חנה הכהן וד"ר תום לוי. חני ליבנה וזמרים אחרים יופיעו באותו מקום גם הם בשירים מתוך הצגות מקוריות.

ממטה תנועת שנת הארבעים, המרכז את הפקת "חג המחזה המקורי" נמסר, כי כבר עתה נמכרו כ־60 אחוזים מן הכרטיסים לשבוע המרוכז של מחזות מקוריים שייערך בין ה־9 ל־14 בינואר.

ורדה צימרמן

עמרי ניצן עשוי לביים את "מעגל הגיר" בגרמניה

חרף הביקורות הפושרות, ממשיכה הצגת "מעגל הגיר הקווקזי", בבימויו של עמרי ניצן, למלא אולמות. כל הכרטיסים בקופות אזלו עד סוף פברואר.

אבל ההערכה אינה רק נחלתו של הקהל. מנהל פסטיבל ברלין, ד"ר אולריך אקהרדט, שעשה בביקור בישראל כאורח משכנות שאננים, צפה בהצגה וגמר עליה את ההלל. אקהרדט, שכבר ראה תיאטרון ברחבי העולם, אמר כי מעולם לא ראה פירוש מסעיר כל כך למחזהו המפורסם של ברכט. אקהרדט, האחראי לרפרטואר "הבימה" בפסטיבל ברלין, עשוי להמליץ על עמרי ניצן לבימוי ההצגה באחד התיאטרונים הגרמניים.

מ.פ.

קונצרט
סולנים צעירים

במסגרת הסיפות המתמיד של כשרונות מוסיקליים בתחום הביצוע (תופעה ישראלית אופיינית) אירוח לאחרונה התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור שני נגנים מהדור הצעיר: הפסנתרן ארקן ויזל, שכבר הוכיח את יכולתו הרבה, הופיע בסדרה קלסיקל (ב־10.12.87) והכנר בן ה־15 איתי שפירא, שניגן לראשונה בקונצרט לנוער (ב־14.12.87).

ויזל ביצע את הקונצ'רטו השני של מנדלסון במרץ ובהתלהבות. הפרק השני קיבל אופי הולם של "שיר ללא מילים". עדיין נעדר מהפרשנות הקולחת – הלהט הריגשי. מנדלסון בלי תן פיוטי בשמע סתמי מדי. *התזמורת* שליוותה באמבנות, בניצוח האמריקאי סקיפ הנרמן, הרשימה במיוחד ב"קניון הגרול" של גרופה – יצירה ציורית מתחומרת למופת. ביצירות האחרות דהר המנצח בחיפזון ובבטחון כאילו הרגיש שהוא ארתור פידלר חדש. חסרה לו התינעות הריגישה שציינה את מנצח הסיילת מבוסטון.

שילובו של שפירא בקונצרט לנוער היה רעיון טוב. הנער הכבר הוא תלמיד של המורה הדגולה אילונה פאהר ולומד בבית הספר התיכון שליד האקרמיה למוסיקה בירושלים. הוא השמיע פרק ראשון מתוך הקונצ'רטו החמישי בלה מג'ור מאת מוצארט בן ה־19. בהאזנה ראשונה התרשמתי שיש לו טכניקה מעולה בקשת ובאצבעות. נגינה בוטוחת, עדיין ללא פירוש אישי. מוקדם לקבוע, כמובן, אם לפנינו "כוכב חדש". הדרך ארוכה ויש עוד הרבה ללמוד ולהתעמק. המנצח והמנוה נעמם שריף הוליך את התזמורת בטבעיות ובתיאום מוצלח עם הסולן הסירון.

ישראל דליות

המלחין לוצ'יאנו בריו בתזמורת הפילהרמונית

המלחין האיטלקי הנודע לוצ'יאנו בריו, מגדולי המוסיקאים בזמננו, עומד לבוא בשבוע הבא לארץ כאורח התזמורת הפילהרמונית הישראלית. בריו ינצח בסדרת קונצרטים, בביצוע בכורה ישראל, על שתיים מיצירותיו: "ווצ'י" (קולות) ו"מקהלה", בהשתתפות הוויולאן האיטלקי אלדו בנוצ'י ובהשתתפות מקהלת רדיו שטוטגארט. בריו ביקר פעמים רבות בישראל (והיה קשור בזמנו לקאמרית הישראלית כמנהלה המוסיקלי. כמה מיצירותיו המקוריות והחשובות מעידות על התעניינות מיוחדת בשירי עם ובמוסיקה מסורתית.

י.ד.

"אויטה" ב"תיאטרון העממי"

"התיאטרון העממי" של א. דשא פשנל עומד להפיק את המחזמר "אויטה", שיועלה, לראשונה בארץ, באולם "הבימה", ב־18 ביולי 1988. הבמאי, התפאורה, התלבושות וכן מערכת ההגברה והתאורה יובאו כולם מחו"ל. המנהל המוסיקלי הוא אלדד שרים. השחקנים והזמרים ייבחרו.

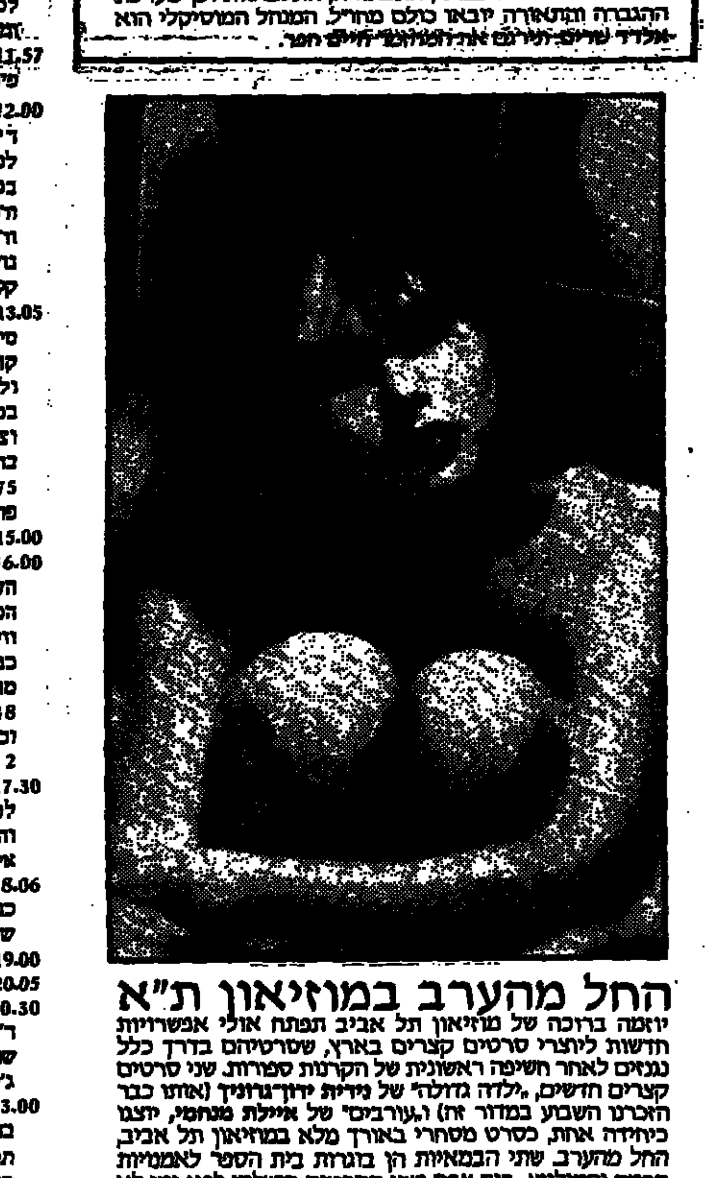

החל מהערב במוזיאון ת"א

יוזמה ברוכה של מוזיאון תל אביב תפתח אולי אפשרויות חדשות ליוצרי סרטים קצרים בארץ, שסרטיהם בדרך כלל נגנזים לאחר חשיפה ראשונית של הקרנות ספורות. שני סרטים קצרים חדשים, "ילדה גדולה" של נדית יהון־גרונוך (אותו כבר הזכרנו השבוע במדור זה) ו"ערבים" של איילת מנחמי, יוצגו כיחידה אחת, כסרט מסחרי באורך מלא במוזיאון תל אביב, החל מהערב. שתי הבמאיות הן בוגרות בית הספר לאמנויות הבמה והקולנוע "בית צבי" ושני הסרטים הושלמו לפני זמן לא רב במסגרת פרוייקט הסיום לבוגרים מצטיינים.

בתמונה: ענת צחור בסרט "ילדה גדולה".

דני ורט

אולם ע"ש יוחנן בודים

[illegible]

ג.ד.

ראשוני עין הוד בתערוכה

מוזיאון ינקו דאדא בעין הוד מכבד את ראשוני כפר האמנים בתערוכה מיוחדת – "דרך ראשונים" – בה יוצגו מעבודותיהם של ינקו, רודי להמן, משה מוקדי, יוחנן סימון, בצלאל שץ ושמאל שלזינגר. הפתיחה, במוצאי שבת הקרובה, בנוכחות ראש עיריית חיפה.

ר.צ.

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

09.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 קשת וענן: פרסומי ניסא, התוכנית עוסקת במנהגים ובסמלים הקשורים בחג החנוכה.
09.35 הרפתקאות כבן החיות – עיסקי קופים – קופה קטנה התייתמה מאמה, ויש להעניק לה טיפול איכהי צמוד ואינטנסיבי. בתו של ד"ר מיסטל מתנדבת להיות ה"אם המאמצת". אך נאלצת להיפרד ממנה, ולהחזירה לככלאה ולהתנענע.
10.00 הנוכחי: רפי טלטקסט לחג כולל חידות בנושאת פרסים.
10.05 המאורה של סטיג סידרה עלילתית בת 5 פרקים המתארת מפגש בין בארני, ילד המבלה חופשה אצל סבתו בכפר, לבין סטיג הנער – שריד מתקופת האבן. בפרק הראשון נופל בארני למאורה של סטיג עקב תאונה. הם מתיידדים ובארני עוזר לסטיג לשפץ את המאורה.
10.35 היער הבלתי אפשרי: לעצור התמוטטותו הפיסית של האדם, סרט העוסק בכושר גופני, בחשיבותו לבריאות האדם – הפיסית והנפשית באחר. הדגש מושם על כך שלא רק ספורטאים מקצועיים אמורים לעסוק בספורט, אלא כולנו, אם ברצוננו להאריך את תוחלת החיים ולספר את איכותם.
10.55 ג'ון דיאמונד – סרט על־פי סיפורו של ליאון גארפילד, המתרחש בתקופה הויקטוריאנית. ויליאם ג'ונס יוצא ללונדון כדי למצוא את מר דיאמונד ולהתנצל בפניו על חטאי אביו. בנו של מר דיאמונד, ג'ון, אינו מוכן לסלוח ומחליט לנקום במשפחת ג'ונס.
11.45 סימפוניה על הקרח: להקת המחליקים של ג'ון קארי במבחר קטעי החלקה על הקרח, בליווי התזמורת הפילהרמונית המלכותית של אנגליה. על־פי מוסיקה של א. סטרווינסקי, ג.א. רוסיני, ג. גרשווין ועוד.

14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל, רצף דפי הטלטקסט.
14.05 בלי סודות – ב' – ס'.
14.30 קשר משפחתי – (ס.ת. כתאריך 14.12.87) וכו.
15.10 רחוב סומסום: המופגיה של מיישה.
15.40 שעת כושר.
15.50 כאתיים שניות למועצת הלול: דפי מידע טלטקסט.
16.00 זהרורה: תכנית מיוחדת לחג החנוכה.
17.00 ערב חדש.

טלוויזיה כללית

17.30 פיצומים – מחומר מקורי לנוער – העלילה סובבת סביב קיוסק, שהוצא לו צו הריסה, ומאבק התושבים – צעירים ומבוגרים – לשימורו. בסחומר בא לידי ביטוי מפגש הדורות והגעגועים לדמויות של תל־אביב הקטנה. בהפקת ציוריין של נחום גוכמן. כתבה: תלמה אליגון, מוסיקה: קובי אשרת, בימאי שותפים: אורי פסטר, ביכאי טלוויזיה ברי לגנסורר. תפאורה: איציק אלבלק, משתתפים: שמעון ישראלי בתפקיד הלפריין השוכר, חנה רוט בתפקיד בעלת הקיוסק, אלברט כהן, שלמה וישינסקי, אריה מוסקונה, אילן רבינוביץ, אתי אנקרי ועוד.
18.05 בילבולים סידרת הנפשה של חולס דיסני.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 מגזין לאמנות – הפעם: סיחה עם סלים דאור בשילוב קטעים מהצגת מקס ומוריץ. מודריך הערבי וזבישק הסוס: תערוכת קרמיקה סינית ב"מוזיאון ישראל": תערוכה "באור הים התיכון"; בקולנוע: מבוק ידיעות (תרגום עברי).
19.00 מפגש – ענייני אקטואליה.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 הדלקת נר שלישי של חנוכה – בגוש עציון.
20.05 מבט לחדשות.
20.30 פרסים יבואו.
22.10 לאן לנה – סרט תעודי על הסופר הצרפתי.
23.00 במלוק – פרק שבה "התספניה" – מטלוק נחלץ להגנתה של קלרה, הנאשמת בנסיון לרצוח את בעלה לשעבר.
23.50 הג'ע זמן לשון – פינת הלשון מיוחדת השבוע לחנוכה: חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 הרפתקאות הדבורה מאיה, סידרת הנפשה לילדים.
19.00 זמנים קשים, על פי ספרו של צ'ארלס דיקנס. סידרה רדאמטית חדשה, בת שישה פרקים.
20.00 מסע במצולות ים, פרק ב'.
20.30 תקציר משפט דמאיגויק.
21.00 פופ 2: ראשים מדברים ולהיטים בשרשרת.

טלוויזיה לבנונית

13.30 היים אחרים (סידרה): 14.00 מועדון 700: 14.30 התעמלות: 15.00 ילדי התבובות (מצויירת): 15.30 הבית המעופף (מצויירת): 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים): 16.30 סרט "משחק מכוד" עם רובוט ריאן: 18.00 גובה: 19.00 חדשות: 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש): 21.00 הדרך לשמים (דרמה): 22.00 לאור הירח (בלש): 23.00 מועדון 700 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

15.50 סרטים מצויירים (ער' 1): 17.30 חלומות ג'ינג (צרפתית): 18.00 רחוב קרנו (סדרה צרפתית): 18.30 סרט דוקומנטרי בצרפתית על הטבע: 18.45 עולם החיות (ער' 1): 19.00 חדשות בצרפתית: 19.30 חדשות בעברית: 19.45 מגזין ספורט: 20.30 רגעים מביכים על מצבים שקרו בעת צילומי סרטים וסדרות: 21.10 אלפרד היצ'קוק מגיש (סיפורי מתח): 22.00 חדשות באנגלית: 22.10 סרט עלילתי באורך מלא.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה ניגוחה – מיצירות ליסט – "הפרלודים": קונצ'רטו מס. 1 לפסנתר ולתזמורת: "סימפוניית פאוסט"; ואלס מפיסטו, מס' 1.
09.00 קונצרט בוקר – סואר פרנק: סימפוניה ברה מינור; והקדיווליאמס קונצ'רטו לאבוב ולתזמורת: ברהמס: סרנדה בלה, אופוס 12; לאלה: סימפוניה ספרדית לכנור ולתזמורת: שנברג: "פלאס ומליסנדה".
11.57 פינת השיר – משירי יעקב פיכמן.
12.00 מן הפרטיה – מיכאל הירדן: דיברטימנטו ברה־מג'ור לכלי־נשיפה; באך: סויטה אנגלית בסול־מינור; מוצארט: אראג'ה תוגוב ברדמינור, ק. 617; שוברט: ואריאציות בלה־במול מג'ור על נושא מקורי; סטרוינסקי: 5 קטעים קלים לפסנתר ב־4 ידיים.
13.05 בהאזנה ניגוחה – פ. ויראביצקי. סימפוניה גדולה בדו־מג'ור; באך: קונצ'רטו בלה־מינור לכנור ולתזמורת; שוברט: רביעיה בסול־מג'ור לחליל, גיטרה, ויולה וצ'לו; מוצארט: קונצ'רטו ברה־מג'ור לפסנתר ולתזמורת; ק. 175; סמטאנה: "הכלה המכורה" – פתיחה ומחולות.
15.00 מפגשים מוסיקליים.
16.00 אתנחתא – קונצרט פתיחת העונה בשידור חי – שלישיית הפסנתר הישראלית (אלכסנדר וולקוב, פסנתר, מנחם ברדיאר, כנור, מרצל ברגמן, צ'לו) – מוצארט: שלישיה ברה־מג'ור, ק. 548; קאסלה: סיציליאנה ובורלסקה; מנדלסון: שלישיה מס. 2 בדו־מינור, אופ. 66.
17.30 קשת של צלילים – יצירות לכלי־נשיפה מסוף המאה ה־17 והמאה ה־18 מאנגליה, צרפת, איטליה וגרמניה.
18.06 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה כנסייתית פרוטסטנטית בגרמניה של תקופת הרנסאנס המאוחר.
19.00 מוסיקה קלסית קלה.
20.05 אינטרלוד.
20.30 אופרה – ורדי: "ג'ובאנה ד'ארקו" (עם פלאסידו דומינגו / שריל מילנס / מונסרט קאבאייה / ג'יימס לוין).
23.00 דור הזהב – אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות "הקרנצות" – תכנית שלישית. (ש.ש.) – מוצרט – קונצ'רטות מס. 3, 4, 5, לכנור ותזמורת והקדנצות שלהם מאת: יואכים; הוברמן; קרייזלר; אנסקו; מילשטיין: (כנגינת – הוברמן, סיגטי, קרייזלר, מנוחין, מילשטיין, הפץ, סיגן, א. בוש).

רשת א'

06.00 שידורים לעולים.
07.30 רדיו קל.
08.05 חוגה.
08.27 משפט ומשאבים.
14.06 בראש צעיר.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה.
16.05 "ארץ לא נודעת".
17.10 צבעי הקשת.
18.06 מבות שיר.
19.20 בקף היום בחנוך.
19.30 שידורים לעולים.
22.05 "רדיו דרמה": "מירלה אפרת".

רשת ב'

06.00 שמע ישראל.
06.04 סקירות מאמרי המערכת.
06.12 התעמלות בוקר.
06.52 אור ירוק.
06.57 רגע של עברית.
07.00 הבוקר הזה.
08.05 עושים עניין.
09.05 "בראש צעיר".
10.05 כל צבעי הרשת.
11.50 פינת המודעה הקטנה.
12.10 "אלף אלף" ב"בית".
12.50 מה נשמע.
13.05 בחצי היום.
14.06 לראות או לא לראות.
14.30 בת צחוק.
15.05 שירים ושעורים.
16.05 יומן כלכלה.
16.30 על מספרים ואנשים.
17.05 רגעי קסם.
18.06 הדלקת נר שלישי של חנוכה ושירים לחג.
18.45 היום בספורט.
19.00 היום הזה.
19.35 השבוע בכנסת.
20.05 "שורשים".
22.05 "הלילה החמישי".
00.05 יומן חדשות.
00.15 "להאזין בחלום".

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר.
07.07 שיר בבוקר בבוקר.
09.05 מה כבר תשעה.
10.05 דברים טובים.
11.05 שכשים מי יודע.
12.05 אהבה יומיומית.
13.05 רק בימי חול.
14.05 לי הלך שיר וברכה.
15.05 חדש חדיש ומחודש.
16.05 הצגה יומית.
18.06 "קול בר" – שבועון פופ.
20.05 שירים עבריים.
21.05 "מופע רוק".
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור.
06.05 אוניברסיטה משודרת.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.00 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שירים עבריים.
11.05 נבון לעכשיו.
13.05 דו רה יומי.
14.05 פגישה יומית.
15.05 שירים לחג.
16.05 שירים עבריים.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות – ענייני צבא ובטחון.
19.00 מבזק ידיעות.
19.05 פזמונים לכולכם.
20.05 "גבר אשה 87" (ש.ת.).
20.55 פינה חמה ללבי.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 אוניברסיטה משודרת.
22.05 על הדבש ועל העוקץ.
23.05 עשרים וארבע היום שהיה.
23.55 שיחת חצות.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
05.05 צלילי בוקר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.00 צ"8 – תוכנית יומית לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הזה.

"חשבון עם הסורים" הוא תסכית מאת יוסי יזמבל, בבימוי עדן בניאל, שישודר במוצ"ש הקרוב, במסגרת "רדיו דרמה" ("קול המוסיקה", 18.00). שלום שמואלוב, המגלם את "הקול הפנימי", ספק נאבק, ספק משתעשע, בסיוט התוקף אותו. במהלך הדרמה עולים וצצים פחדים עמוקים המגיעים מאושוויץ, סוריה, לבנון ומעוד מקורות קשים אחרים. לתוך סבך העלילה נשזר גם סיפורו של איש מוסד אותו מגלם יענקל'ה יעקובסון. המוסיקה היא של יוסי יזמבל.

קולנוע

■ תל־אביב

אסתר: הבטלנים מאישתר 9.45, 7.30, 5
אורלי: שגעון בחלל 9.30, 7.15, 4.30
בית ליסין: 11.00 אגדות נילס הולגרסון 4.30
בית ליסין: להיות או לא להיות 23.15
בן־יהודה: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
היפה והחיה 11.00
גורדון: לאבד את הבתולים בסיוואנה 4.30, 7.15, 9.30
גת: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30
דיזנגוף 1: דאן דה פלורט 11, 1.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2: לו היית כאן 11, 1, 3, 5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3: שם הורד 9.45, 7.15
גבר מאוהב 5, 3, 1, 11
דקל: סילברדו 9.30, 7
3 סרטים 11 בבוקר: קרוקודיל דנדי, קוסקה קיד, הזבובי אכפת לי
דיזנגוף: מלתעות 4, 9.30, 7.15
הוד: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 4.30
11.00
ב־4.00 מלתעות
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): תרד 4.30, 7.30, 9.30
11.45 בקצב השעון

חן 1: מלון הדר המישות 9.50, 7.25, 5
הברות שוה מיליון 5, 12.30
חן 2: סמאל ב'אקס 9.50, 7.25, 5
שורת הדרום 5, 2.30, 12.30
חן 3: הליווד בשחור 9.50, 7.25, 5
בלבי 5.00, 2.30, 12.30
חן 4: המכשפות מאיסטוויק 9.50, 7.25, 5, 2, 11
חברי הרקון אליום
חן 5: הגעות מעבר לפינה 9.50, 7.30, 5, 2.30
ב־12.30 איטי חבר מכוכב אחר
לב 1: מגיל הרבדים 9.50, 7.30, 5, 2
לב 2: המשפחה 9.40, 7.10, 4.40, 2
לב 3: תקף ת'אותן 7.40, 5, 2
נדרשי התזק 9.50
לב 4: סמפונר 9.50, 7.30, 5, 2
לימור: ללא מוצא 9.30, 7.15
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מיוזאון: סגור
מקסים: האלמנה השחורה 9.30, 7.30
מרון (אלנבי המחודש):
פריז 9.40, 7.15, 5
תצות – מועדון אהבות בוקר
הסינימטק הישראלי: סגור
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: משפחת המלוכלכים 9.30, 7.15, 5

סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פאר: יופיו של החטא 9.30, 7.15
פריז: לא יכולה בלי זה
12, 2, 4, 7.15, 9.30
23.30 לידי איב
צפון: מאנון 9.30, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב: מלך ליום אחד 9.40, 7.30
11.45 האליפיור מגרינץ'-וויליג'
תכלת: גבי 9.40, 7.15, 4.45
תל־אביב: מלתעות 9.30, 7.15

■ ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת 9, 7, 4.30
אוריון 2: השוטר מבוורלי הילס 2
אורנע: הגורדת מסך טרנסיק 9, 7, 4
אוריון 1: מלתעות 4 9.15, 7.15, 4.30
אור 2: יופיו של החטא 9.15, 7, 4.30
אור 3: פעולת נקם 8.45, 6.45, 4.30
23.00 עלבון תמים
אור 4: הבלתי משוחדים 8.45, 11, 6.45
4.30 איטי חבר מכוכב אחר
אור 5: הקיסר הקובבי 6.45, 4.30
8.45 גברים גברים
23.00 אמריקן נינג'ה
אור גיל: הקיסר האחרון 9, 6

בית אגרון: השוטר מבוורלי הילס 1 6.30
העכבר ששאג 8.30
הבהאה 10
תצות – בעקבות האוצר הרומנטי
העולם הקטן בנייני האומה: סגור
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
כפיר: ללא מוצא 9.15, 7, 4.30
10.30 אלדין ומנורת הקסמים
מיטשל: שגעון בחלל 9.30, 7.15
סמדר: תזקף את האוצרים 9.15, 7
עדן: אבא גנוב 9, 7, 4.30
רון: הבטלנים מאישתר 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מאנון 9.30, 7

■ חיפה

אורה: ריקוד מושחת 9.15, 7, 4.30
אורלי: מגיל הרבדים 9.00, 6.30
אמפיתיאטרון: מלון לצעירים
4.30, 7, 9.15
ארמון: סגור
חן: ז'אן פלורט 9.00, 6.30
עצמון 1: ללא מוצא 9.15, 6.45, 4.30
10.00 קרוקודיל דנדי שמתי ברו למורה
עצמון 2: מלתעות 4 9.15, 7, 4.30
10.00 איטי מכוכב אחר + קלוזה קיד 2
עצמון 3: הבלתי משוחדים
9.15, 6.45, 4.30 ב־10.00 הגווף

■ קרית חיפה

כפיר: הבטלנים מאישתר 9.15, 7
מבוקן: מי הנערה הזו 9.15, 7
אורות: אבא גנוב 9.15, 7
בית העם: מופשי המטמון 7
ברדיו להם 9.15
חיובל: אני והחבורה 9.15, 7
ביטן: מחפשי המטמון 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: אבא גנוב 9.30, 7.15
אשדוד: אני והחבורה 9.30, 7.15

■ אשקלון

אסתר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15
סאמה: אבא גנוב 9.30, 7.15

רחל: נמרד מול הקברה 9.30, 7.30

■ באר־שבע

חן: המקצוען 2 9.30, 7, 4.30

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: אבא גנוב 9.30, 7.15 4.30
מלון דניאל: לו היית כאן
9.30, 7.15 5.00
כוכב: מתחנים באהבה (חלק ב') 4.15
הנוכל האוהבת והמאוהבת 9.30, 7

■ עפולה

מוסיקה־עין: מי הנערה הזו 9

■ חולון ■ בת־ים

ארמון: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
11.30 סיפור
מגדל: הבטלנים מאישתר 9.50, 7.30
מתנים: סוניה האדומה 11.00
אורנים: מי הנערה הזו 9.30, 7.15
סביון: מלתעות 4 9.30, 7.15, 4.30
היפה והחיה 11.00
רינה: ללא מוצא 9.30, 7.15

עצמאות: מלתעות 4 9.30, 7.15, 4.30
קרוקודיל דנדי 11.00

■ כפר־סבא ■ רעננה

עמל: הבלתי משוחדים 9.30, 7
היפה והחיה 11.15
חן: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7
אורות: סגור

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
אורן: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
נוה זית: סוד ההצלחה 9.15, 7.15

■ נהריה ■ עבו

אוריינטליים: סגור לרגל שיפוצים
הדר: הבלתי משוחדים 9, 7
רון: סגור

■ נתניה

דורי: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
שטרנדה: הגעות מעבר לפינה 9.15, 7, 11.00, 5.00 במבי
אסתר: המקצוען 2 9.15, 7
שרון: אבא גנוב 9.15, 7 5.00, 11.00
קינג קונג 2

■ קרית אונו

מוסת: בלה לחופש הגדול 9.30, 7
חצות – טעם החיים

■ פתח־תקוה

שלום: מי הנערה הזו 9.30, 7.15
11.00 קרוקודיל דנדי
היכל 1: אבא גנוב 9.30, 7.15, 5
11.00 אלדין ומנורת הקסם
היכל 2: ללא מוצא 9.30, 7.15, 5
היכל 3: ריקוד מושחת 9.30, 7.15, 5
עמי ותמי 11.00

■ קרית שמונה

שניר: לא שם דין 9.30, 7.15

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: אבא גנוב 9.30, 7.15, 4.30
11.00 סופרמן 4
ג.ג. רון 2: ריקוד מושחת
9.30, 7.15, 4.30, 11.00
נעמן: הבטלנים מאישתר 9.30, 7
ראשון: סמאל ב'אקס 9.30, 7
בית העם: סמאל ב'אקס 9.30, 7.15

הדר: אהבה ללא מוצא 9.30, 7.15
חן: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים
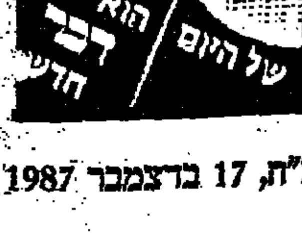
ארמון: הבטלנים מאישתר 9.45, 7.30, 5
ליליה יופיו של החטא 9.30, 7.15
4.30 עוץ לי גוץ לי
הוד: שגעון בחלל 9.30, 7.15, 4.30
רב חן 1: מלון הדר המיסות
9.50, 7.30, 5
הברות שוה מיליון 12.30, 2.30, 5
רב חן 2: הוליווד בשחור 9.50, 7.30
אי.טי. 12.30, 2.30, 5
רב חן 3: האלמנה השחורה
9.50, 7.30
שורת הדרום 12.30, 2.30, 5
רב חן 4: ללא מוצא 9.50, 7.30
קרוקודיל דנדי 12.30, 2.30, 5
שביט: הבלתי משוחדים 9.30, 7